

ZWEISPRACHIGE BUNDESHANDELSAKADEMIE
DVOJEZIČNA ZVEZNA TRGOVSKA AKADEMija

Prof.-Janežič-Platz 1
9020 Klagenfurt/Celovec
Tel: 0463 - 38 24 00
Fax: 0463 - 38 24 00 33
bhak-klu-zweisprach@bildung-ktn.gv.at
www.hak-tak.at

R•E•P•O•R•T
XXIX.

2018/2019

Letno poročilo Dvojezične zvezne trgovske akademije

Jahresbericht der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

Prisrčna hvala vsem,
ki se zavzemajo za
Dvojezično zvezno
trgovsko akademijo!

Hvala pa tudi vsem,
ki so s finančno podporo
ali s prispevki sodelovali
pri pripravi in izidu
našega Reporta TAK!

Zahvala timu TAK
za sodelovanje.

Allen, die der Zweisprachigen
Bundeshandelsakademie ihre
Unterstützung zukommen lassen,
soll an dieser Stelle für ihre
Bemühungen ein herzliches
Dankeschön ausgesprochen
werden!

Danke auch allen, die bei der
Erstellung des HAK-Reportes
durch finanzielle Unterstützung
oder durch Erstellung von
Beiträgen mitgewirkt haben!

Danke dem HAK-TAK-Team
für die Mitarbeit.

IMPRESUM/IMPRESSION:

Izdalo in založilo vodstvo Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu.

Herausgeber und Verleger: Leitung der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie in Klagenfurt.

Za vsebino v smislu tiskovnega zakona odgovarja ravnatelj Hanzi Pogelschek, Celovec.

Für den Inhalt verantwortlich: Direktor Hans Pogelschek, Klagenfurt.

Oblikovanje in tisk: Mohorjeva tiskarna v Vetrinju.

Gesamtherstellung: Hermagoras-Druckerei/Mohorjeva tiskarna, Adi-Dassler-Gasse 4, 9073 Viktring/Vetrinj.

Uredništvo / Redaktion: Tatjana Feinig

Jezikovno pregledale / lektoriert von: Tatjana Feinig, Andrea Urban, Pamela Glušič

Ovitok / Umschlag: Stefan Reichmann

Vsebina / Inhalt

Uvod / Einleitung / Direktor Mag. Hans Pogelschek	4-10
Ravnateljstvo / Direktion	12
Profesorji / profesorice / ProfessorInnen	13-21
Poročilo asistentov / Bericht der Assistenten	22-23
Učni jezik angleščina / Arbeitssprache Englisch	24-25
Združenje staršev / Elternverein	26-27
Učenci / učenke / SchülerInnen	28-39
Valeta / Maturafeier 2019	40-55
Diplomske naloge / Diplomarbeiten	56-57
Dan odprtih vrat / Tag der offenen Tür	58-59
Projekti / Projekte	60-79
Natečaji / Wettbewerbe	80-87
Ekskurzije / Exkursionen	86-114
Predavanja / Vorträge	116-118
Jezikovna tedna / Sprachwochen	119-122
Obiski / Besuche	125-124
Šport / Sport	125-129
Ples / Maturaball	130-131
Odmovi v časopisju / Pressespiegel	132-133
TAKŠ menedžment / Management	134
Termini / Termine	135-137

Prof. Mag. Hanzi Pogelschek
ravnatelj/Direktor

Cenjeni starši, drage učenke in učenci, spoštovani partnerji iz gospodarstva, politike in šolstva, dragi bralci našega letnega poročila 2019!

V šolskem letu 2018/19 je 25. generacija maturantk in maturantov zaključila izobraževanje na naši šoli, kateri v imenu profesorskega tima in osebno želim vse dobro za vstop v poklicno življenje ali za nadaljnji študij ter veliko zdravja, osebnega zadovoljstva in sreče v življenju.

Prof. Rosenzopf mit dem Organisationsteam des Fußball-Turniers „Cup of Colours“

Tudi letos so šolski vsakdan popestrili in obogatili številni projekti, strokovne ekskurzije in izleti, katerih povzetek lahko preberete na naslednjih straneh našega Reporta. Omeniti želim, da naši dijakinje in dijaki na jezikovnem področju vsako leto dokazujejo, da sodijo med najbolj uspešne vrstnike v deželi. Tako so tudi letos zelo uspešno sodelovali na jezikovnem tekmovanju iz tujih jezikov/Fremdsprachenwettbewerb, na vseavstrijskem tekmovanju "Sag's Multi", na Tischlerjevem govorniškem natečaju in pri Pisani pravili ter dosegli izredne uspehe.

Posebno angažirani so tudi tiste dijakinje in dijaki, ki so se v prostem času odzvali vabilu Slovenske gospodarske zveze in so sodelovali pri projektu »Mreža Alpe Jadran«. Bila je edinstvena priložnost, da so se lahko mladi iz petih držav EU večkrat srečali v različnih državah in se spoznavali ter navezali zanje zelo koristne mednarodne stike.

Pressekontakt:
InicijativaAngola
CUP OF COLOURS
Hanzei M. Rosenzopf
0676 8772 3461
hanzei.rosenzopf@angola.at

TISKOVNA IZJAVA VABILO NA TISKOVNO KONFERENCO

CUP OF COLOURS – Corinthian's championship: 27.04.2019
8. koroško nogometno prvenstvo v Celovcu (SAK Sportpark Welzenegg)

Osmo nogometno prvenstvo „Cup of colours“ bo 27. aprila ob 09:00 uri na SAK igrišču v Welzeneggu. Sodelovalo bo 24 moštev različnih narodnosti, ki živijo na Koroškem. „Cup of colours“ je turnir posebne vrste, saj prispeva k zmanjševanju predsodkov, ustvarjanju prostora za medsebojna srečevanja in ozaveščanju, da dživimo v skupni deželi ter da se latko drug od drugega učimo. Pred začetkom bomo pokazali kratki filmski prispevek, ki govorí o anti-rasizmu. Nato vabimo vse udeležence turnirja, da skupno ustvarimo simbol miru in medsebojnega spoštovanja. Turnir organizira z društvom InicijativaAngola dijaki (Daniel Gallab, Nicola Mak, Vinzenz Samoilig, Valerian Leitner), ki obiskujejo Dvojezično trgovsko akademijo, in sicer s podporo Fairplay Projektpool-a ter Respekt.net-a. Izkupiček tega turnirja bomo namenili izobraževalnim projektom dom Boskovič sester v Angoli.

Vabimo vas na tiskovno konferenco, ki bo v sredo 24.04.2019 ob 10:30 na ZDTAK v Celovcu (Prof. Janežič Platz 1, 9020 Celovec). Po predstavitvi projektov bo sledilo zrebanje. Po predstavitvi projektov in dogodka bo sledilo zrebanje ekip.

Spored turnirja:

- 09:00 Otvoritev
- 09:30 Pričetek nogometnega turnirja
- 12:00 Kulturni program (različne narodnosti predstavijo svoje prispevke - glasba, ples ...) - čas za KOSILO
- 13:00 Nadaljevanje turnirja - K-O. faza, semifinalne & finale
- 15:30 Podelitev nagrad zmagovalcem – podelitev Fairplay - nagrade

Letošnja 25. matura je bila istočasno prva generacija maturantov, od katere je ena skupina maturirala iz izobraževalnega težišča "Menedžment za okoljevarstvo in energetiko". S tem se je dopolnila troletna specifična izobrazba mladih ljudi na področju, ki je in bo v dobi klimatskih sprememb, potrebe eficientne porabe energije ter potrebne zaščite narave vse bolj aktualno, ne da rečem pereče!

Istočasno se je skupina dijakov 3.C letnika prvič izobraževala v težišču »okoljske tehnike« v teoriji in praksi na Višji tehniški šoli HTL 1 Lastenstraße: ta smer izobrazbe je gotovo zelo perspektivna in nudi kombinirano ekonomsko in tehnično

izobrazbo, tako da bodo bodoči absolventi šole kot ekonomisti imeli tudi tehnično znanje iz področja okoljske tehnike.

S tem smo na Dvojezični zvezni trgovski akademiji poleg težišč menedžmenta za šport in kulturo ter informacijske in komunikacijske tehnologije odprli smeri, ki dijakinjam in dijakom omogočajo izobraževanje na zelo pomembnem področju okoljskega varstva in s tem povezanimi zelenimi tehnologijami. Dijakinje in dijaki težišča menedžmenta za šport in kulturo so ponovno zelo uspešno organizirali in izvedli že tradicionalni „Cup of Colours“ in dve maturantki sta dosegli tudi diplomo „športnega menedžerja“.

Bildungsdirektor Dr. Klinglmair, MMag. Demšar und Landeshauptmann Dr. Peter Kaiser mit den ausgezeichneten TeilnehmerInnen verschiedener Sprachwettbewerbe

Tudi na področju informacijske in komunikacijske tehnologije se naši dijaki uspešno izobrazujejo in so na državnem testiranju obvladanja digitalnih kompetenc dosegli dobre uspehe, in to brez priprav, celo brez „pretesta“.

Med letošnjimi diplomskimi nalogami iz treh izobraževalnih težišč so tudi izredno dobri rezultati. Naši maturantje so obdelali zelo različna področja in s pomočjo mentorjev dokazali svoje spremnosti. Hvala vsem dijakom in mentorjem za opravljeno delo in izvrstne projekte! Hvala tudi časopisu »Nedelja«, ki objavlja posamezne projekte v posebni izdaji!

V šolski organizaciji je letos potekala evalvacija Nove višje stopnje, v katero smo vstopili s strani trgovskih akademij med prvimi šolami na Koroškem in letos izvedli že drugič maturo. Evalvacija, ki jo je Zvezno ministrstvo za pouk, zna-

nost in raziskovanje (BMBWF) naložilo univerzi v Gradcu, je potekala s strani ravnateljstva, profesorskega zbora, staršev in dijakov na vseh avstrijskih šolah, ki že delujejo po sistemu Nove višje stopnje v obliki semestriranja.

Služila naj bi končni odločitvi s strani ministrstva glede tega, v kateri obliki se bo uvedel (reformirani) sistem na vseh avstrijskih šolah. Zaenkrat ostane predvidena uvedba za vse avstrijske splošno- in poklicno-izobraževalne šole. Torej smo s strani naše šole bili tudi na tem področju med tistimi, ki so sistem uvedli kot prvi in po petih letih kot »insiderji« lahko ocenimo prednosti in tudi slabosti, ali bolje rečeno, izvive semestriranja učnega procesa – nekaj, kar smo v Avstriji prej poznali le na univerzah.

Dvojezična zvezna trgovska akademija se prilagaja zahtevam in trendom časa in tako sodi

Na državnem testiranju obvladovanja digitalnih kompetenc so naši dijaki dosegli zelo dobre uspehe.

med inovativne šole, kar tudi dokazuje s hitrim implementiranjem novih ponudb oziroma izzivov: Ponosen sem, da je letos uspela implemen-tacija programa SAP v standardni izobraževalni program: dijakinje in dijaki 2.A in 2.B letnika so v četrtem semestru v računovodstvu bili poučevani v programu SAP. Nadaljevali bodo to izobrazbo v naslednjih letih in bodo s tem prvi, ki bodo opravljali poslovnogospodarsko strokovno klav-zuro v okviru mature s to pomembno aplikacijo. Za dijakinje in dijake 3. letnikov pa smo dodatno nudili še fakultativni tečaj SAP.

Da je to le možno, če so v profesorskem zboru tudi izobraženi in certificirani profesorji in profesorce, je sicer samoumevno, dokazuje pa tudi angažman in inovativnost kadra. Hvala vsem kolegicam in kolegom, ki so investirali veliko dela in časa v to strokovno izobrazbo in tako omogočajo

to zelo perspektivno programsko ponudbo. Tako smo pri ekonomski izobrazbi med prvimi šolami, ki je vključila program SAP v obvezno izobrazbo iz računovodstva. Tako dobijo naši dijaki to pomembno kvalifikacijo že od drugega letnika do mature in bodo tudi poslovnogospodarsko maturitetno klavzuro pisali s SAP.

Uspešno smo končali to šolsko leto 2018/19: Zahvaljujem se profesorskemu zboru za dobro opravljeno delo, naši zanesljivi in skrbni sekretarji Kristi, šolski zdravnici dr. Schlapper in „mladinskemu coachu“ mag. Prodinger, pri obeh hišnikih za vso podporo, novo izvoljenemu Združenju staršev za njih velik angažman in vsem partnerjem v gospodarstvu, politiki in šolstvu za dobrohotno podporo. Želim Vam in Vašim družinam prijetne poletne dneve ter veliko časa za regeneracijo!

SAP® Teilnahmebestätigung

Die Schüler der zweisprachigen BHAK Klagenfurt / Dipl. Dvojezične ZTAK Celje:

Samuel PAUL

hat im Schuljahr 2018/19 im Rahmen der unverbindlichen Übung SAP im Ausmaß von:
36 Unterrichtseinheiten folgende Qualifikationen erworben:

je in diesem Jahr 2018/19 unzweckmäßig siedelnd im Nachwuchs von SAP in Österreich
36 uhrig und in prächtig nachsteige Kvalifikacie

SAP Einführung Benutzeroberfläche & Navigation

SAP-FI:

- Hauptbuchhaltung
- Kreditorenbuchhaltung
- Debitorenbuchhaltung

Klagenfurt, 12. April 2019

Kunsthochschule
Wien, Hochschule für
Künste und Medien

SAP next-gen

Participation in the above joint test engagement does not replace the official SAP educational offering. Therefore this document does not officially certify the skill level of the participant.

SAP® Teilnahmebestätigung

Die Schüler der zweisprachigen BHAK Klagenfurt / Dipl. Dvojezične ZTAK Celje:

Lorena BAUMGARTNER

hat im Schuljahr 2018/19 im Rahmen der unverbindlichen Übung SAP im Ausmaß von:
36 Unterrichtseinheiten folgende Qualifikationen erworben:

SAP Einführung

Benutzeroberfläche & Navigation

SAP-FI:

- Hauptbuchhaltung
- Kreditorenbuchhaltung
- Debitorenbuchhaltung

Klagenfurt, 12. April 2019

Kunsthochschule
Wien, Hochschule für
Künste und Medien

SAP next-gen

Participation in the above joint test engagement does not replace the official SAP educational offering. Therefore this document does not officially certify the skill level of the participant.

Dvojezična TAK je kot inovativna izobraževalna ustanova uvedla aplikacijo SAP v standardni učni program.

ÖSB Consulting GmbH
Siriusstraße 3 · A-9020 Klagenfurt
T: 0463 90 80 86 -0 · F: 0463 90 80 86-3995
E: juco@oesb.at
www.oesb.at
FN 100755w/HG Wien
UIDNr: ATU16129605

Jugendcoaching an der HAK-TAK Klagenfurt

Die Angebote des Jugendcoachings richten sich an Jugendliche ab dem individuellen 9. Schulbesuchsjahr. Wir verfolgen das Ziel abbruchs- bzw. ausgrenzungsgefährdete SchülerInnen zu identifizieren und möglichst lange zu einem Schulbesuch und einem qualifizierten Abschluss zu motivieren. Im Bedarfsfall bieten wir auch eine Begleitung beim Übergang in eine andere Schule, eine Lehrausbildung oder ein anderes Folgesystem an.

Mit diesem Beratungsangebot unterstützen wir Jugendliche bei schulischen und persönlichen Herausforderungen mit dem Ziel, Bildungsabbrüche zu verhindern und den individuellen Bildungsweg bestmöglich zu bewältigen. Dazu gehören unter anderem folgende Aufgaben:

- Persönliche und soziale Stabilisierung der Jugendlichen
- Abklärung einer grundlegenden Ausbildungsreife
- Klärung von Problemfeldern (familiäre Schwierigkeiten, Suchtverhalten, Schulden, Wohnungsprobleme, Delinquenz, etc.)
- Unterstützung bei der Beseitigung grundlegender Lern- und Aufmerksamkeitsdefizite

Das Jugendcoaching findet während des Schuljahres einmal wöchentlich direkt an der Schule statt. Beratungen sind auch in den Ferienzeiten am Standort Klagenfurt möglich.

Die Teilnahme ist kostenlos und freiwillig.

Mag.^a Ulrike Prodinger
Jugendcoaching Kärnten AHS/BMHS
ÖSB Consulting GmbH
Mobil: 0664 60177 3444
Hotline: 0664 60177 3920
Email: ulrike.prodinger@oesb.at

neba.at/jugendcoaching

Diese Maßnahme wird aus Mitteln des Europäischen Sozialfonds finanziert.

NEBA ist eine Initiative des Sozialministeriumservice.

Sehr geehrte Eltern und Erziehungsberechtigte, liebe Schülerinnen und Schüler sowie Absolventinnen und Absolventen, geschätzte Partner aus Wirtschaft, Schule und Politik, liebe Leserinnen und Leser unseres diesjährigen Jahresberichts!

„Bildung ist ein Menschenrecht – und die Grundvoraussetzung für eine Verbesserung der Lebensqualität für alle - für Frieden, Demokratie und die Überwindung von Armut. Bildung ist die Basis für nachhaltige Entwicklung, die Erreichung der Chancengleichheit der Geschlechter, die Verringerung der Kindersterblichkeit und des globalen Bevölkerungswachstums.“

[<https://www.unesco.at/bildung/>]

Der Begriff »Bildung« ist äußerst vielschichtig,

kann als Maß für die Übereinstimmung des persönlichen Wissens und Weltbildes eines Menschen mit der Wirklichkeit verstanden werden und zählt zu den Schlüsselthemen der Zukunft, wie es die UNESCO formuliert. In jedem Fall muss Bildung Nachhaltigkeit, eine global nachhaltige Entwicklung ermöglichen und auf intrinsischer Motivation aller im Bildungsprozess Eng gebundenen beruhen. Gerade der schulische Alltag lebt von motivierten, engagierten und aktiven Schulpartnern. So wurden auch im abgelaufenen Schuljahr 2018/19 an unserer Schule weit über den Regelunterricht hinausgehend Aktivitäten gesetzt, die von Workshops im Bereich der digitalen Kompetenzen und sozialen Medien über Zeitzeugengespräche, Fair-Trade-Aktionen, Inklusion, die Etablierung eines inter-

Dve dijakinji Dvojezične TAK sta prejeli diplomo športnega menedžerja.
Melanie Olip und Lara Žnidar erlangten das „Sportmanagement-Diplom“.

nen Schülerparlaments, fach-, sprach- und themenbezogene Lehrausgänge und Exkursionen bis hin zu Fragen einer gesunden Ernährung im Rahmen des Projekts »Gesunde Schule« reichten. Von der Schulärztin Dr. Schlapper wurde für unsere PädagogInnen ein Auffrischungskurs „Erste Hilfe“ organisiert und durchgeführt sowie das Kriseninterventionsteam des Schulstandortes gemeinsam mit dem BG/BRG für Slowenen neu aufgestellt.

Ich lade Sie ein, sich mit dem Lesen des vorliegenden Jahresberichts selbst ein Bild der welt-

offenen, mehrsprachigen Schulatmosphäre und des Bildungsangebotes unserer Schule zu machen.

An dieser Stelle möchte ich allen unseren Partnern aus Wirtschaft, Schule und Politik für ihre zuvorkommende Unterstützung danken! Im Namen der Schulpartnerschaft der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie wünsche ich Ihnen erholsame Sommerwochen und möchte mit auszugsweisen Gedanken des Aphoristikers Willy Meurer schließen,

Hans Pogelschek, Direktor

Das 21. Jahrhundert

Wir Menschen...

...sind einerseits weit gekommen - aber andererseits auch weit zurückgeblieben:

Wir haben phantastische materielle Werte entwickelt - aber an Mitmenschlichkeit verloren,

wir sind besitzreich - aber gefülsarm,

wir haben größere Gebäude - aber kleinere Herzen,

wir haben weite Autobahnen und Straßen - aber eingeengte Standpunkte

wir besitzen mehr - aber haben weniger

wir kaufen mehr - und genießen weniger.

Wir haben größere Wohnungen - aber kleinere Familien,

mehr Bequemlichkeiten - aber weniger Zeit.

Wir haben mehr Titel - aber weniger Vernunft,

mehr Wissen - aber weniger Urteilsvermögen,

mehr Experten - aber mehr Probleme,

bessere Gesundheitsvorsorge - aber weniger Wohlbefinden.

Wir haben unseren Besitz vervielfacht - und unsere Werte reduziert.

Wir erarbeiten unseren Lebensunterhalt - aber wir wissen nicht zu leben

Wir haben Jahre zu unsern Leben hinzugaddiert - und nicht Leben zu unsern Jahren!

Wir haben mehr Computer - und wir erhalten mehr Informationen

wir produzieren mehr Gedrucktes - aber haben weniger zwischenmenschliche Kommunikation.

© Willy Meurer (1934 - 2018)

Prof. Roswitha Wuttej in prof. Walter Pleschounig šla v zasluženi pokoj

Draga Rozvita, dragi Walter,
v veliko čast in veselje mi je, da se smem vama na tem mestu v imenu vseh kolegic in kolegov zahvaliti za dolgoletno prijateljsko sodelovanje.

Skupno smo v tej hiši preživeli v zadnjih desetletjih dosti lepih in tudi manj lepih trenutkov. Odkrito povedano vama danes precej zavidam, da lahko že uživata zlate čase, medtem ko se mi tukaj trudimo, da bi našim učencem čim več dopovedali.

Rozvita Wuttej šteje med pionirke naše šole, saj je bila od vsega začetka, torej od leta 1990 naprej, učiteljica na trgovski akademiji. Dolga leta je Rozvita imela »monopol« nad italijanščino, ker bila edina učiteljica italijanščine, tako da je spoznala vsako učeneko in vsakega učenca naše šole. S tem pa je bilo tudi zagotovljeno, da si je vsak absolvent naše šole pridobil temeljito osnovno znanje italijanščine.

V politično in organizacijsko težkih časih – koroška politika naši šoli ni bila vedno najbolj naklonjena – je bila zelo angažirana tudi kot članica personalnega zastopstva.

Dve leti po Rozviti se je našemu učiteljskemu zboru pridružil še Walter Pleschounig. Podobno kot Rozvita je bil tudi Walter dolgoletni monopolist, ker je bil edini učitelj nemščine. Vsi vemo, da je na naši šoli poučevanje nemščine izredno velik izziv, saj prihajajo k nam učenci z zelo različnim znanjem nemščine, po petih letih pa morajo vsi biti na nivoju, da opravijo maturo iz nemščine in slovenščine na nivoju materinščine.

Walterja sem občudoval predvsem zato, ker je vedno ostal – vsaj na zunaj – miren in ohrnil dobre živce. Po nemško bi rekel »ein Gentleman der guten alten Schule«. Nikoli ga nisem doživel jezrega ali žaljivega, vedno je ostal sproščen in tako obvladal situacijo.

Sociologi ugotavljajo, da so zrela leta – ko si poklicno že vse dosegel in nimaš eksistenčnih ali finančnih skrbi – lahko najlepša leta v človekovem življenju, če to le zdravje dopušča.

Draga Rozvita, dragi Walter, v tem smislu vama v imenu kolegic in kolegov želim še mnogo srečnih in zdravih let in iskrena hvala za vse, kar sta storila za našo šolo.

Branko Kolter
za personalno zastopstvo
für die Personalvertretung

Prof. Mag. Hans Pogelschek
Direktor / ravnatelj

Geographie (Wirtschaftsgeographie)
Geografija (gospodarska geografija)
Wirtschaftsinformatik
Gospodarska informatika
Internationale Wirtschafts- und Kulturräume
Mednarodni gospodarski in kulturni prostori

**Odbor šolske skupnosti
v šolskem letu 2018/2019**
**Schulgemeinschaftsausschuss
im Schuljahr 2018/2019**

Vorsitzender/predsednik:
Prof. Mag. Hanzi Pogelschek

Lehrervertreter/zastopniki profesorjev:
Prof. Andrea Urban
Prof. Matthäus Seher
Prof. Tatjana Demšar

Elternvertreter/zastopniki staršev:
Jozi Ogris-Martič
Andreja Hanžeković
Marko Krištof

Schülervertreter/zastopniki dijakov:
Matej Klepić
Ema Pregelj
Nadja Perč

Dr. Saša Schlapper
Schulärztin
šolska zdravnica

Mag. Ulrike Prodinger
Jugendcoaching Kärnten
AHS/BMHS

Krista Sadjak-Resztej
Sekretärin
tajnica

Sonja Lodron-Moritsch
karenziert
karenčni dopust

Marjan Inzko
Schulwart
hišnik

Marko Krznar
Schulwart
hišnik

Prof. Mag. Miran Breznik

Betriebswirtschaft
Gospodarsko poslovanje

Persönlichkeitsbildung und soziale Kompetenz
Razvoj osebnosti in socialna kompetenca

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Businesstraining, projektni in kakovostni menedžment, učno podjetje in Case studies

Mag. Tanja Čertov

**Jahrgangsvorstand 1.A Jg.
razredničarka 1.A letnika**

Slowenisch

Slovenščina

Naturwissenschaften

Naravoslovje

MMag. Tatjana Demšar

**Jahrgangsvorstand 2.A Jg.
razredničarka 2.A letnika**

Slowenisch / Slovenščina

Italienisch / Italijanščina

Business Behaviour in ital. Sprache

Business Behaviour v italijanščini

Kooperation mit NMS / kooperacija z NSŠ

Prof. Mag. Dr. Tatjana Feinig

Englisch einschließlich Wirtschaftssprache
Angleščina in strokovni jezik

Slowenisch

Slovenščina

Business Behaviour in englischer Sprache

Business Behaviour v angleščini

Vštsv./OStR Prof. Mag. Rupert Gasser

Religion
Verouk

Mag. Dr. Pamela Glušič

Deutsch
Nemčina

Slowenisch
Slovenščina

Mag. Stefan Hribar

Management für Sport und Kultur
Menedžment za šport in kulturo

Kooperation mit NMS
kooperacija z NSŠ

MMag. Christina Igerc, MSc

**Jahrgangsvorstand 1.B Jg.
razredničarka 1.B letnika**

Unternehmensrechnung / Računovodstvo

Wirtschaftsinformatik / Gospodarska informatika

Officemanagement und angewandte Informatik
Pisarniško poslovanje in uporabna informatika

Businesstraining, Projekt- u. Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Businesstraining, projektni in kakovostni menedžment, učno podjetje in Case studies

Prof. Mag. Johanna Isop

**Jahrgangsvorstand 5.A Jg. / razredničarka 5.A letnika
Individuelle Lernbegleiterin / mentorica**

Netzwerkmanagement / Upravljanje omrežja

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Businesstraining, projektni in kakovostni menedžment, učno podjetje in Case studies

Unternehmensrechnung / Računovodstvo

Wirtschaftsinformatik / Gospodarska informatika

Prof. Mag. Herbert Katz

Informations- und Kommunikationstechnologie – e-business
Informacijska in komunikacijska tehnologija – e-business

Vertiefungsmodul Multimedia und Webdesign

Poglobitveni modul – Multimedia in oblikovanje spletnih strani

Prof. Mag. Dominik Kert

**Jahrgangsvorstand 2.B Jg.
razrednik 2.B letnika**

Unternehmensrechnung / Računovodstvo

Betriebswirtschaft / Gospodarsko poslovanje

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies

Businesstraining, projektni in kakovostni menedžment, učno podjetje in Case studies

Business Behaviour

SAP

Prof. Mag. Irina Kert

Naturwissenschaften

Naravoslovje

Prof. Mag. Branko Kolter

**Jahrgangsvorstand 4.A Jg.
razrednik 4.A letnika**

Mathematik und angewandte Mathematik

Matematika in uporabna matematika

Wirtschaftsinformatik

Gospodarska informatika

Softwareentwicklung / Razvoj programske opreme

Mag. Nina Kropiunig, BA

Englisch einschließlich Wirtschaftssprache / Angleščina in strokovni jezik

Business Behaviour in englischer Sprache / Business Behaviour v angleščini

Geschichte und politische Bildung / Zgodovina in politična izobrazba

Geschichte & politische Bildung in englischer Sprache

Zgodovina in politična izobrazba v angleščini

Kooperation mit NMS

kooperacija z NSŠ

Mag. Vanessa Kumer, BA

Slowenisch

Slovenščina

Englisch einschließlich Wirtschaftssprache

Angleščina in strokovni jezik

Business Behaviour in englischer Sprache

Business Behaviour v angleščini

Kooperation mit NMS

kooperacija z NSŠ

Mag. Alen Kušek

Mathematik und angewandte Mathematik

Matematika in uporabna matematika

Kooperation mit NMS

kooperacija z NSS

Prof. Dipl.-Päd.

Cäcilia Mischkulnig

Individuelle Lernbegleiterin / mentorica

Officemanagement und angewandte Informatik

Pisarniško poslovanje in uporabna informatika

Prof. Mag. Lorenz Müller

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Businesstraining, projektni in kakovostni menedžment, učno podjetje in Case studies

Informations- und Kommunikationstechnologie – e-business /
Informacijska in komunikacijska tehnologija – e-business

Vertiefungsmodul Multimedia und Webdesign / Poglobitveni modul

Seminar Webdesign-Umweltmanagement / Seminar Webdesign – okoljski menedžment

Prof. Mag. Monika Novak-Sabotnik

Religion

Verouk

Geschichte und politische Bildung

Zgodovina in politična izobrazba

Mag. Angelika Ogris

Slowenisch

Slovenščina

Religion

Verouk

Mag. Olivia Olbort

Deutsch
Nemčina

Prof. Mag. Marija Olip, MSc

Unternehmensrechnung
Računovodstvo

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Businesstraining, projektni in kakovostni menedžment, učno podjetje in Case studies

Mag. Jana-Maria Opetnik

Betriebswirtschaft
Gospodarsko poslovanje
Officemanagement und angewandte Informatik
Pisarniško poslovanje in uporabna informatika

Mag. Manuel Oraže

Bewegung und Sport
Gibanje in šport
Mentaltraining
Mentalni trening
Chor
Zbor

Mag. Laura-Marie Ortner

Unterrichtspraktikantin / Učna praktikantka
Deutsch
Nemčina
Slowenisch
Slovenščina

Prof. Mag. Daniela Pečnik

Gesunde Ernährung
Zdrava prehrana

Prof. Mag. Walter Pleschounig

Englisch einschließlich Wirtschaftssprache
Angleščina in strokovni jezik
Deutsch
Nemčina

Mag. Miriam Pogelschek, BA MA

Geschichte und politische Bildung in englischer Sprache
Zgodovina in politična izobrazba v angleščini
Kooperation mit NMS
kooperacija z NSŠ

Prof. Mag. Mirjam Pressl

Mathematik und angewandte Mathematik
Matematika in uporabna matematika

Prof. Mag. Ernst Rasinger

Technologie, Ökologie und Warenlehre
Tehnologija, ekologija in poznavanje blaga
Naturwissenschaften
naravoslovje
Vertiefungsmodul Naturwissenschaften
Poglobitveni modul naravoslovje

Prof. Mag. Ingrid Rasinger

**Jahrgangsvorstand 3.B Jg.
razredničarka 3.B letnika**

Englisch einschließlich Wirtschaftssprache

Angleščina in strokovni jezik

Russisch / Ruščina

Business Behaviour in englischer Sprache / Business Behaviour v angleščini

Kooperation mit NMS/ kooperacija z NSŠ

Prof. Mag. Dr. Laura Rinaldi

Italienisch

Italijanščina

Prof. Mag. Hanzej Rosenzopf

Religion

Verouk

Prof. Mag. (FH) Matthäus Seher

Jahrgangsvorstand 5.B Jg. / razrednik 5.B letnika

Individueller Lernbegleiter / mentor

Betriebswirtschaft / Gospodarsko poslovanje

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies

Businesstraining, projektni in kakovostni menedžment, učno podjetje in Case studies

SAP

Persönlichkeitsbildung und soziale Kompetenz / Razvoj osebnosti in socialna kompetenca

Business Behaviour

Mag. Alexander Smolej, MSc

Jahrgangsvorstand 3.C Jg. / razrednik 3.C letnika

Betriebswirtschaft / Gospodarsko poslovanje

Unternehmensrechnung / Računovodstvo

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies

Businesstraining, projektni in kakovostni menedžment, učno podjetje in Case studies

Management für Umwelt- und Energiewirtschaft

Menedžment za okolje in energetsko gospodarstvo

Business Behaviour

Mag. Matej Trampusch-Novak

Italienisch
Italijanščina

Business Behaviour in italienischer Sprache
Business Behaviour v italijanščini

Prof. MMag. Cornelia Tscherteu

KOEL

Kooperation mit NMS
kooperacija z NSŠ

MMag. Dr. Andrea Urban

Jahrgangsvorstand 3.A Jg.
razredničarka 3.A letnika

Deutsch
Nemčina

Italienisch
Italijanščina

Prof. MMag. Francesca Varadi Rass

Individuelle Lernbegleiterin / mentorica

Italienisch
Italijanščina

Prof. Mag. Snežana Višnjić

Kreatives Gestalten
Kreativno oblikovanje
Kooperation mit NMS
kooperacija z NSŠ

Prof. Mag. Tanja Voggenberger

Jahrgangsvorstand 4.B Jg.
razredničarka 4.B letnika

Bewegung und Sport
Gibanje in šport

Slowenisch
Slovenščina

Prof. Mag. Alenka Weber-Inzko

Italienisch
Italijanščina

Prof. Dr. Mirjam Zwitter-Šlemic

Individuelle Lernbegleiterin / mentorica
Bildungsberaterin / Poklicna svetovalka

Recht / Pravo

Persönlichkeitsbildung und soziale Kompetenz
Oblikovanje osebnosti in socialna kompetenca
Volkswirtschaft / Ekonomija

Mag. Amela Šukalo

Bosnisch, Kroatisch, Serbisch
Bosanski, hrvaški, srbski jezik

Bojana Žakelj
asistentka za slovenski jezik

Neprecenljiva izkušnja

No, pa je mimo mojih (prvih) osem mesecev v Celovcu. Ko sem od kolega izvedela, da se da na dvojezičnih šolah na Avstrijskem Koroškem opravljati delo jezikovnega asistenta, sem se takoj zagrela za to delo. Kakšno navdušenje me je prevzelo, ko sem od Centra za slovenščino kot drugi ali tuji jezik dobila pozitiven odgovor!

In tako sem se podala novim izzivom naproti. Poučevanje slovenščine v dvojezičnem okolju je bila prav posebna izkušnja, saj so med dijaki materni govorci iz Slovenije, Koroški, ki slovenščino uporabljajo v domačem okolju, pa tudi takšni, ki se na naši šoli prvič srečajo z njo.

Vsak od dijakov torej potrebuje svojevrsten pristop, veliko pa se lahko naučijo tudi drug od drugega. Sicer pa so ravno profesorji tisti, ki dijake najbolje poznajo in vedo, kaj kdo rabi. Za usmerjanje in navdihe pri poučevanju bi se zato iz srca zahvalila svojim mentoricam Tanji Voggenberger, Tatjani Feinig, Lauri Ortner, Tanji Čertov, Tatjani Demšar, Vanessi Kumer in Pameli Glušič. Seveda pa so tudi dijaki tisti, ki so poskrbeli za pestrost in razgibanost mojega dela, tako da tudi njim dolgujem veliko zahvalo.

Skratka, delo asistenta na naši šoli je neprecenljiva izkušnja na začetku kariere, saj se seznaniji z raznolikimi načini poučevanja, to pa je izdatna popotница za nadaljnjo poklicno pot.

Impressionen von der Maturafeier ...

Dijaki naše šole so glasbeno oblikovali letošnjo vate.

Luke Hatch
Engl. language assistant

My Carinthian experience

Hi all,

For those who don't know me, my name is Luke Hatch and I had the privilege of being the English native speaker at the HAK-TAK this year. I'm originally from Nottingham, which is slap-bang in the middle of England.

Enough about me, let's talk about the Bilingual HAK-TAK. I have to admit I was surprised when the British Council told me I'd be teaching at a school that had both a Slovenian name and a German name. I was even more puzzled when I discovered that many of my students actually travelled from Slovenia to come to this school. Please don't confuse my surprise or puzzlement with dismay, though. I am so incredibly happy that I spent this year at this school and in the company of both Kärntner Slowenen and Slovenian Slovenians. I've managed to pick up a few words (some that I wouldn't repeat to my mother) and even pick up on some of the banter between the different cities in Slovenia, something I couldn't have imagined when I first flew over to Austria.

I want to talk briefly now to the kids. When I say kids, I don't really mean it. Some of you are only a few years younger than me! Although I would never say it to your faces because some of your heads wouldn't fit through the door afterwards, I was really impressed with your English level. It was rare that I ever had to change my natural language to accommodate you. I also really enjoyed the conversations and debates we had over the time I was here, with topics stretching from Brexit to gay rights to whether Cockta is better than Pepsi and Coke.

I should also mention the staff at the HAK-TAK. I really couldn't have asked for better colleagues than you. Whenever I needed help with anything, whether it be the photocopier, a German word or even hints for the next show to binge on Netflix, you were there. I am also very grateful for your efforts to integrate me into Klagenfurt and providing a friend base to do that from. To all the teachers I taught with, you were fantastic. I appreciate sometimes it's difficult to be two teachers in a room but I hope I was helpful to you and I can say that your input was always helpful to me. I'm so pleased that I got to spend my year in Klagenfurt with all of you.

All that's left to say is *hvala lepa za vse in srečno!*

Se vidimo.

Učni jezik angleščina zdaj dodatno v zgodovini Erweiterung des Einsatzes der Arbeitssprache Englisch

Na naši šoli je angleščina že nekaj let bila delovni jezik v predmetu Business Behaviour v 3. letnikih, v 4. letnikih pa italijanščina.

V letošnjem šolskem letu je na DTAK pouk zgodovine v četrtih letnikih prvič potekal v angleškem jeziku. Kolegici Nina Kropunig in Miriam Pogelschek sta obdelali učni program z dijaki 4.A in 4.B v angleščini. Zamisel je ta, da dijakinje in dijaki dobijo možnost izpopolnjevati svoje znanje v tujem jeziku in si pridobiti dodatni besedni zaklad.

Schon einige Jahre lang wird der Gegenstand Business Behaviour in den 3. Jahrgängen in englischer Arbeitssprache sowie in den 4. Jahrgängen in italienischer Arbeitssprache unterrichtet.

Im Schuljahr 2018/19 fand an der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie der Unterricht in „Geschichte, Sozialkunde und Politische Bil-

dung“ in den vierten Jahrgängen erstmals in englischer Arbeitssprache statt. Die Schülerinnen und Schüler konnten – im Hinblick auf die Reife- und Diplomprüfung – ihr Können der englischen Sprache vertiefen und sich ein geschichtliches Fachvokabular aneignen.

Feedback dveh dijakinja

Feedback zweier Schülerinnen:

„Pouk zgodovine je bil letos sigurno zelo zanimiv, naučili smo se kar nekaj novih stvari in se vedno znova pogovarjali tudi o aktualnih temah. Za mnoge je bil ta predmet tudi velik iziv, saj je pouk potekal v angleškem jeziku, misliva pa, da smo se tudi tisti, ki v angleščini nismo na tako visokem nivoju, naučili kar nekaj novih besed, fraz in nam bo to tudi za maturo gotovo prineslo kaj dobrega.

Vanessa in Hana

Zertifikate an ÖKOLOG-Schulen übergeben

51 ÖKOLOG-Schulen bekennen sich zur ökologischen und nachhaltig orientierten Schulentwicklung. In der NMS Gegental-Treffen wurden im Beisein von Umweltreferentin LR Sara Schaar, Bildungsdirektor Robert Klinglmair, Andreas Rauchenberger (Koordinator des ÖKOLOG-Netzwerks in Kärnten und Direktor der NMS Gegental in Treffen) die Zertifikate und Urkunden an 51 Kärntner ÖKOLOG-Schulen übergeben. Darunter befand sich auch unsere Schule, die wieder für ein Jahr als nachhaltige Schule zertifiziert ist.

Sprejem našega olimpionika Jana Razdevška

V četrtek 25.10.2018 ob 11.30h smo počastili našega uspešnega olimpionika Jana Razdevška, ki je osvojil bronasto kolajno v košarki „3 na 3“ na mladinskih olimpijskih igrah v Buenos Airesu. Presenečenje za Jana so pripravili džaki skupine Športnega in kulturnega menedžmenta 4.B letnika skupaj z razredničarko prof.

Voggenberger in prof. Hribarjem. Šola se je zbrala v veliki avli, kjer je po uvodnem videoposnetku spregovoril tudi strokovni nadzornik dr. Miha Vrbinc. Jan je prejel kot darili okvir izbranih osebnih slik in torto v obliki košarkarske žoge z napisom „Jan, the champion“.

Ehrung unseres Olympioniken Jan Razdevšek

Am Donnerstag, den 25.10.2018, um 11.30 Uhr haben wir unseren Olympioniken Jan Razdevšek geehrt, der bei den Jugendspielen in Buenos Aires beim Streetball die Bronzemedaille mit dem slowenischen Nationalteam errang. Die-

sen Überraschungsempfang für Jan organisierten die SchülerInnen der 4.B gemeinsam mit Prof. Hribar. Alle SchülerInnen und ProfessorInnen versammelten sich in der großen Aula der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie, wo nach dem Einführungsvideo auch Fach-inspektor Dr. Michael Vrbinc einige motivierende Worte an die SchülerInnen und an Jan persönlich richtete. Jan bekam als Geschenk eine Fotocollage und eine Torte in Basketballform mit der Aufschrift „Jan, the champion“ überreicht.

Jan Razdevšek v akciji

Desno: Olimpionik Jan Razdevšek v krogu sošolcev in predstavnikov šole

Odbor Združenja staršev v novi sestavi Der neu zusammengesetzte Elternverein stellt sich vor

Peter Kunstič

Po izobrazbi sem magister ekonomije in poslovnih ved. V svetu staršev sem vključen, da tvorno prispevam k nadaljevanju dobrih praks in razvoja programa TAK / HAK prav tako pa učnih pogojev za dijake na šoli.

Sodelovanje v svetu staršev predstavlja možnosti za druženje s kolegi iz Avstrije in je lepa priložnost za spoznavanje družbe in kulture dežele

Andreja Hanžekovič

Po poklicu sem diplomirani inženir strojništva, smer konstrukterstvo in gradnja strojev. Zaposlena sem v podjetju SIJ Ravne Systems.

20 let sem delala v Razvoju. Sedaj pa sem močno vpeta v kakovost, kjer pokrivam ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 itd.

Pravijo, da dober glas seže v deveto vas. Dvojezična zvezna trgovska akademija je dokaz za to.

Kot starš se čutim odgovorna, da prispevam svoj delež k uspešnosti mladih, zato sem se pridružila odboru združenja staršev.

Zavedati se moramo, da svet stoji na mladih ter da je znanje največje bogastvo.

Jasmina Rot

Z veseljem sem pristopila v Svet staršev, kjer skupno rešujemo različne problematike, priporome in predlagamo razne izboljšave. Tako kot naši otroci, tudi mi sklepamo nova poznanstva, spoznavamo nove običaje in navade ter pridobivamo mednarodne izkušnje. HAK-TAK širi obzorja in nudi neprecenljivo izkušnjo vsem vključenim.

Maria Dovjak

Po izobrazbi sem magistra pedagogike in sem že več let vzgojiteljica v Slomškovem domu. Iz izkušenj vem, da je dober stik med starši, domovi, šolami in dijaki zelo važen steber plodovitega dela z mladino in mdr. zelo važen za izobrazbo, razvoj in uspeh našega naraščaja. Postala sem član Združenja staršev, ker mi je zelo važno biti na najnovješem stanju razvoja šole in ker mi je s tem tudi mogoče sooblikovati en majhen del. Prav tako pa mi je v veselje, da nam je možno podpirati maturante pri plesu, valeti, pri finančnih težavah itd. Sem prepričana, da le tedaj nastane kaj dobrega, če vsi – se pravi, šola, starši, domovi in dijaki – skupno oblikujemo šolsko leto in izobraževanje dijakov.

Mein Studium der Pädagogik habe ich in Klagenfurt absolviert. Seit mehreren Jahren bin ich als Erzieherin im Slomšekheim – Hermagoras tätig und viele unserer Schüler besuchen die Zweisprachige BHAK. Aus Erfahrung weiß ich, dass wir die Jugendlichen nur dann zum Erfolg und zu einer guten Ausbildung führen können, wenn die Eltern, die Lehrer, die Jugendlichen und auch die Erzieher der Schülerheime demokratisch bei der Entwicklung der Schule mitwirken können. Es bereitet mir auch Freude, die Schule und die Schüler bei ihren Veranstaltungen zu unterstützen.

Marko Krištof

Zelo so mi pri srcu slovenske izobraževalne institucije. Posebno pa še trgovska akademija, ker imam že drugega otroka v tej šoli. Sam prihajam iz gospodarstva, iz teh razlogov sem se pridružil Združenju staršev.

Hanzi Mikl

Po izobrazbi sem diplomirani inženir agrarne ekonomije, po poklicu sem kmet na Ločilu pri Beljaku in direktor koroške kmetijske zbornice v Celovcu. Od petih otrok je najmlajši zdaj v TAK. Pridružil sem se odboru Združenja staršev v tem šolskem letu, ker hočem pomagati, da bo šola še naprej razvojni prostor za odprto mladino, uspešna jezikovno in ekonomsko usmerjena ustanova, učni prostor za družbeno odgovornost ter da bodo učenci primerno pripravljeni na poklicno življenje. Odbor je tudi možnost za prijateljsko medsebojno spoznavanje in skupne zanimive razprave.

Josef Ogris-Martič

Trgovska in dvojezična izobrazba je zelo važna za nadaljnjo poklicno in življenjsko pot naših učencev. Učenci si pridobjijo široko znanje o gospodarskem življenju. Kot trgovec sem ponosen, da obiskuje moja hčerka trgovsko akademijo v Celovcu. Kot oče želim podpirati svojo hčerko v vsakdanu, kot tudi v šoli, zato sem se odločil, da sodelujem pri Združenju staršev.

Odbor Združenja staršev na Dvojezični trgovski akademiji z leve: / Der Vereinsvorstand des Elternvereins v. l. n. r.: DI Hanzi Mikl, Josef Ogris-Martič, Mag. Maria Dovjak, dipl. inž. Andreja Hanžekovič, univ. dipl. nem. Jasmina Rot

Jahrgangsvorstand | razredničarka
Mag. Tanja Čertov

1.A

*ausgetreten/
izstopil

Brun Maj
Damjanović Ivan
Delić Elma *
Dena Veljko
Dušak Janez
Keršič Maša
Klarić Davor*
Kontrec Alen
Kraševec Gašper*
Krušić Olga
Leitgeb Jano
Lobnig Helena
Lutnik Niko
Makić Ajdin
Marković Gabriela

Martić Marko
Mikl Simeon
Nanić Ajna
Oberhauser Tom
Ramakić Sarah
Šarić Nedim
Šavs Žiga
Smajlović Saldin
Sušnik Urh
Zakeršnik Jerneja

Jahrgangsvorstand | razredničarka
MMag. Christina Igerc, MSc

1.B

*ausgetreten/
izstopil/a

Adam Nejc
Donlić Elmin
Gomboc Luka
Harter Sergej
Herman Maruša
Hozjan Nina
Jusufagić Ira
Kogovšek Lovro*
Livrin Lin *
Mamić Ermina
Milanović Peter
Mujić Nedim
Perovšek Uros*
Peruš Tia
Purić Denis
Rožen Vita

Seehase Erik
Sheremetski Dimitar Grigorov
Smole Danaja
Sušec Danaja
Trokić Ines
Vučković Jelena
Wicher Jennifer

Jahrgangsvorstand | razredničarka
MMag. Tatjana Demšar

Andrecs Christiane
Blekić Tarik
Gallob Daniel
Gerdej Anže
Halbrainer Paul
Jug Viktoria
Kališnik Eva
Koitz Lara Sophie
Košir Lea
Krištof Victoria
Kunstič Marcel Nicholas
Leitner Valerian
Mak Nicola Alexander
Oraže Tamina Verena
Pregelj Ema
Preinig Gabriel
Ratz Benedict
Samonig Vinzenz
Šešerko Aneja
Smrnik Damjan
Starc Manuel
Svetina Lara
Tomašič Lorena
Tomažič Nuša
Zdouc Maximilian
Zidej Fabian

2.A

Jahrgangsvorstand | razrednik
Mag. Dominik Kert

2.B

Barać Sanja
Čižmek Luka
Dedić Aid
Hamzić Gina
Hočevan Nina
Hrvačić Hana
Kleindienst Jure
Marinčić Ina
Mecavica Adem
Melihen Barbi
Naveršnik Jana
Novak Maša
Novak Tiffany
Oder Aleksander
Oman Alan
Pačarić Nik
Selimović Ema
Simeunović Sonja
Škrgić Nermin
Šuster Rok
Vajngerl Maruša
Vizovišek Neja
Wravor Evelin
Žnidar Stella

Jahrgangsvorstand | razredničarka
MMag. Dr. Andrea Urban

Bradarić Domagoj

Praschnig Thomas

Brglez Kulčar Pia

Seršen Dora

Dervić Muhamed

Stojinović Maja

Dželilović Saraja

Turk Fabian

Grabus Sija

Železnik Barbara

Hadžić Ajla

Hercog Teo

Jakupović Sara

Kušej Fabian

Luschnig Markus

Mitrić Doris

Muminović Sanjin*

Paul Samuel

Perč Nadja

Polovšak Miha

*ausgetreten/izstopil/a

3.A

Jahrgangsvorstand | razredničarka
Mag. Ingrid Rasinger

Bijelić Anamari

Potočnik Andraž

Bostjančič Matija

Smolnik Anja Helena

Čop Urša

Stočko Pia

Drevenšek Adi

Waldher Anna Maria

Hanko Sarah

Hozjan Gašper

Juraja Vid

Katz Timna

Krištof Anika

Lampichler Sabrina

Leskovšek Manja

Marković Nika

Omerdić Aija*

Osojnik Jasmin

Pajnič Neja

*ausgetreten/izstopil/a

3. B

Jahrgangsvorstand | razrednik
Mag. Alexander Smolej, MSc

Abazovič Samantha
Baumgartner Lorena
Gasser David
Grabovica Almira
Gregorič Jasmina
Gros Lea
Haschej Daniel
Jaritsch Thomas
Klepić Matej
Kopač Patricija
Kummer Simon
Markovič Ana
Marku Jana
Mickl Alexander
Ogris-Martič Ana-Marija

Rajh Ada
Remškar Tia
Sekuti Špela*
Skarlovnik Kaja
Stern Damjan Peter
Trontelj Nejc
Velkova Martina
Vidmar Miha
Zeichen Marko

*ausgetreten/izstopil/a

3.C

Jahrgangsvorstand | razrednik
Mag. Franz Kolter

Bajrić Ajla
Durkov Katjajani
Guzelj Andrej
Herman Miha
Jelen Blažka
Jojić Tea
Jusufagić Hana
Kerin Alen
Kocmut Teodora
Košir Jakob
Krstevski Ana
Miler Katarina
Ognjanović Anja
Ognjanović Nastja
Ogorevc Tadej
Pavokovič Rene
Rudalevičius Art
Setnikar Rok
Skornšek Vanessa
Starman Lev
Stević Danijel

4.A

Jahrgangsvorstand | razredničarka
Mag. Tanja Voggenberger

Andres Hana
Čeh Daša
Gregorić Aida
Jahić Alan
Karner Anna
Kos Erik
Kotnik Klara
Krnjić Matea
Mack Robin
Marn Đordjević Ines
Martić Dejan
Mesić Sara
Napečnik Mojca
Novinc Čeferin Domagoj
Oder Urh
Osmanović Ena
Pratnekar Žan
Razdevšek Jan
Ružman Tim
Šabeder Matija
Sadiković Armin
Šeberle Jan
Tomasović Tea
Turudić Marko
Uran Nina
Vitez Matjaž*
Wastl Nika

4. B

Jahrgangsvorstand | razredničarka
Mag. Johanna Isop

Berce Tjaša
Hafner Rene
Jašarević Mina
Kolundžić Sara
Kondić Kristijan
Koren Klemen
Krivec Tamara
Lelić Almina
Mujić Izudin
Mulalić Sead
Nuhija Elma
Oblak Ajda
Odobašić Elma
Ošina Verena
Primik Carina

Ravber Mojca
Šere Lara
Trokić Anja

5.A

Jahrgangsvorstand | razrednik
Mag. (FH) Matthäus Seher

Bolte Lea
Cafuta Maja
Debevec Luka
Dulić Sara
Gasar Velkavrh Eva
Kaltak Adnan
Kampka Justyna
Karagić Alen
Kavčič Martin
Klemenčič Agata
Kosem Anja
Lanker Pia
Maksimović Dejan
Matović Tina
Merkužić Luka
Mori Viktorija
Naveršnik Tine
Olip Melanie
Polzer Gabriel
Štular Mark
Tolmaier Emilijan
Verdel Florian
Založnik Leon
Žnidar Lara

5. B

Die Maturanten und Maturantinnen des Jahres 2019 Maturanti in maturantke leta 2019

5.A letnik z izpitno komisijo – Der 5.A Jahrgang mit der Prüfungskommission

1. vrsta z leve: prof. Kolter, prof. Katz, prof. Ogris, strokovni nadzornik Vrbinc, prof. Isop, ravnatelj Pogelschek, prof. Urban, prof. Glušič – 2. vrsta: Odobašić, Hafner, Nuhija, Koren, Jašarević, Berce, Oblak, Kondić, prof. Zwitter-Šlemic, Trokić, Kolundžić, Ošina, Šere, Primik, prof. Seher, Krivec

5.B letnik z izpitno komisijo. - Der 5.B Jahrgang mit der Prüfungskommission

1. vrsta z leve: prof. Rosenzopf, prof. Feinig, strokovni nadzornik Vrbinc, ravnatelj Pogelschek, prof. Urban, prof. Glušič – 2. vrsta: Cafuta, Klemenčič, Matović, prof. Zwitter-Šlemic, Dulić, Mori, Gasar Velkavrh, Kampka, Verdel, Tolmaier – 3. vrsta: Maksimović, Založnik, Štular, Kaltak, Kavčič, Naveršnik, Kosem, Lanker, Žnidar, Polzer, prof. Seher

EINLADUNG

Freitag, 14. Juni 2019

**19.30: feierliche Übergabe
der Reife- und Diplomprüfungszeugnisse
an die Maturantinnen und Maturanten
der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie**

Ort: Hermagoras (Festsaal)
10.-Oktober-Straße 25
9020 Klagenfurt

Musikalische Umrahmung
Schüler der Zweisprachigen
Bundeshandelsakademie

Nach der Veranstaltung laden
der Hermagoras Verein Klagenfurt,
der Slowenische Wirtschaftsverband
und der Elternverein der ZBHAK
zum Buffet.

Wir freuen uns auf eine gemeinsame Feier.

ZWEISPRACHIGE BUNDESHANDELSAKADEMIE
ELTERNVEREIN DER ZWEISPRACHIGEN BHAK
HERMAGORAS VEREIN
SLOWENISCHER WIRTSCHAFTSVERBAND

Anmeldungen erbeten an das Sekretariat
bis zum 22. 6. 2016. Tel. 0463 / 38 24 00
E-Mail: bhak-klu-zweisprach@lsr-ktn.gv.at

um 18:30
**Dankgottesdienst in der Kapelle
des Provinzhauses der Schulschwestern
Viktringer Ring 19**

VABILO

petek, 14. junija 2019

**19.30: Slavnostna podelitev spričeval
o zrelostnem in diplomskem izpitu
maturantkam in maturantom Dvojezične
zvezne trgovske akademije**

Kraj: Mohorjeva (slavnostna dvorana)
10.-Oktober-Straße 25
9020 Celovec

Glasbeni okvir

Učenci Dvojezične zvezne
trgovske akademije

Po prireditvi vabijo
na bife
Mohorjeva družba Celovec,
Slovenska gospodarska zveza
in Združenje staršev Dvojezične TAK.

Veselimo se skupnega praznovanja.

DVOJEZIČNA ZVEZNA TRGOVSKA AKADEMIIA
ZDRUŽENJE STARŠEV DVOJEZIČNE TAK
MOHORJEVA DRUŽBA
SLOVENSKA GOSPODARSKA ZVEZA

Prosimo za prijave v tajništvu do 22. 6. 2016
Tel. 0463 / 38 24 00,
e-mail: bhak-klu-zweisprach@lsr-ktn.gv.at

ob 18:30
**Zahvalna sv. maša
v kapeli Provincialne hiše šolskih sester
Viktringer Ring 19**

25. MATURAFEIER | 25. MATURITETNA PROSLAVA

14. 6. 2019, 19:30

PROGRAMM

Begrüßung:

Direktor des Hermagoras Vereines
Franz Kelih
 Musik

Direktor der Zweisprachigen
 Bundeshandelsakademie
Mag. Hans Pogelschek
 Musik

Fachinspektor und Vorsitzender
 der Maturakommission
HR Mag. Dr. Michael Vrbinc
 Musik

Präsident des Slow. Wirtschaftsverbandes
KR Benjamin Wakounig
 Musik

Präsident der Wirtschaftskammer Kärnten
Jürgen Mandl, MBA
 Musik

Feierliche Überreichung der
 Reifeprüfungszeugnisse und der
 Sportmanager-Diplome an den
 5. A Jahrgang

Prof. Mag. Johanna Isop
 Jahrgangsvorstand

5. B Jahrgang

Prof. Mag. (FH) Mathäus Seher
 Jahrgangsvorstand

Dankesworte der MaturantInnen
 Glückwünsche der Ehrengäste

Buffet

Feierlicher Ausklang
 Musik

SPORED

Pozdravni nagovori

Ravnatelj Mohorjeve družbe v Celovcu
Franz Kelih
 Glasba

Ravnatelj Dvojezične zvezne
 trgovske akademije
mag. Hanzi Pogelschek
 Glasba

Strokovni nadzornik in predsednik
 maturitetne komisije
dv. sv. mag. dr. Miha Vrbinc
 Glasba

Predsednik Slovenske gospodarske zveze
kom. sv. Benjamin Wakounig
 Glasba

Predsednik Koroške gospodarske zbornice
Jürgen Mandl, MBA
 Glasba

Slavnostna podelitev
 spričeval in diplom
 Športni manager

5. A letnika

prof. mag. Johanna Isop
 razredničarka

5. B letnika

prof. mag. (FH) Mathäus Seher
 razrednik

Zahvala maturantov
 Čestitke častnih gostov

Bife

Skupno praznovanje
 Glasba

Schnappschüsse von der Matura feier ...

Utrinki z valete ...

**Mag. Hanzej
M. Rosenzopf**

Zahvalna sveta maša maturalov

Drage maturalke, dragi maturalje!

Z velikim veseljem obhajamo ta večer z vami to zahvalno sv. mašo. Za vami sta živčna napetost in negotovost, odložili ste z vašimi odgovori tudi pritisk in breme. Sedaj pa je čas praznovanja, čas zahvale in spomina.

Obstaja spomin, ki je odvisen od razuma, obstaja pa spomin, ki ima mnogo globlje korenine. Te segajo do srca. Ljudje so bili dobri z mano, opogumljali so me, kadar mi je šlo slabo. Veseli so bili, ker sem bil vesel, prisluhnili so mi in bili zame tu. Vse to je mojemu srcu dobro delo. Moje srce tega ne bo pozabilo. Spomin srca se imenuje hvaležnost. Zahvaliti se pomeni spoznati, koliko dobrega si bil deležen. Zahvaliti se pomeni spomniti se tega, kar so drugi storili zate. Bila je roka, ki te je božala, bil je pogled, bila je beseda, ki te je osrečevala.

V tem slovesnem trenutku, ko obhajamo zahvalno sveto mašo, želim poudariti naslednje misli:

Vzemi si čas za tihoto in osebno razmišlanje, ohrani stik s samim seboj, s svojo vestjo, ki želi usmerjati tvoje življenje. Iz teh trenutkov boš lahko črpal moč za vsakdanje reševanje izzivov.

Vzemi si čas za srečanje s sočlovekom, ki naj postane vir večje skupne sreče. S sočutno solidarnostjo boš sooblikoval boljši jutri. »Zvesti prija-

telj je močna zaščita, kdor ga je našel, je našel zaklad«, smo slišali v Sirahovi knjigi.

Vzemi si čas za Boga, ki se nam je razodel v Jezusu. Njegova beseda želi biti luč na poti tvojega življenja, ki naj bo polno ljubezni.

O ljubezni je napisal lepo razmišlanje Kahlil Gibran: »Ko vas pokliče ljubezen, ji sledite, čeprav je njena pot strma in težka. In kadar vas vzame na svoje peruti, se ji prepustite, čeprav vas utegne meč, skrit med njenim perjem, raniti. In kadar vam govorji, ji verjemite, četudi vam njen glas pretresa sanje, kot vam sever pustoši vrtove. Kajti tako kot vas ljubezen krona, vas mora tudi krizati. Pripomore vam k rasti, a vas tudi oklesti. Tako kot se vzpne do vaših višin in vam boža najtanjše veje, ki trepečejo v soncu, bo prodrla tudi do vaših korenin in jih stresla tam, kjer se oklepajo zemlje. Kakor žitne snope vas zbira k sebi. Omlati vas, da bi vas razgalila. Preseja vas, da bi vas rešila plev. Zgneta vas, dokler ne postanete voljni. Nato vas izroči svojemu ognju, da bi mogli postati sveti kruh za božjo gostijo. Vse to vam stori ljubezen, da bi spoznali skrivnosti svojega srca in v tem spoznanju postali delček srca Življenja.

Toda če v svojem strahu iščete zgolj miru in užitka v ljubezni, je bolje za vas, da si zakrijete svojo

goloto in odidete z mlatišča ljubezni v svet brez letnih časov, kjer se boste smeiali, a ne iz srca, in jokali, a ne izjokali vseh solz. Ljubezen daje samo sebe in jemlje samo sebe. Ljubezen ne jemlje v posest in noče postati posest. Zakaj ljubezen zadoštuje ljubezni.

Kadar ljubite, ne smete reči: »Bog je v mojem srcu«, temveč raje: »Sem v srcu Boga«. In ne domišljajte si, da morete usmerjati tok ljubezni, kajti ljubezen bo, če se ji le zdite vredni, usmerjala vaša pota. Ljubezen ima le to željo, da izpolni samo sebe.

Toda če ljubite, a ste polni želja, naj bodo vaše želje take: Stopiti se in postati žuboreč potok, ki poje svojo pesem v noč. Spoznavati bolest prevelike nežnosti. Raniti se s svojim lastnim razumevanjem ljubezni in krvaveti voljno in radostno.

Prebuditi se ob zori z lahkim srcem in se zahvaliti za nov dan ljubezni. Umiriti se ob opoldanskem počitku in razmišljati o zanosu ljubezni. Vračati se na večer s hvaležnostjo domov in zaspasti s hvalnico na ustnicah in z molitvijo za ljubljenega v srcu.«

Nocoj reci, draga maturantka, dragi maturant, ko se poslavljajo, Bogu hvala. Zahvaliti se, pomeni spoznati, koliko dobrega si deležen. Ali si si sam podaril življenje? Ali si si sam podaril vid? Ali si si sam ustvaril prste na roki? V to je na neki način vtkana skrivnost ljubezni. Nekje te ima nekdo neizmerno rad. Reci hvala za ljubezen, ki se v tihoti pretaka skozi svet, reci hvala za obdobje življenja, ki si ga preživel na Dvojezični trgovski akademiji.

Utrinki z ustne mature / Schnapschüsse von der mündlichen Reifeprüfung

Veseli obrazi na valeti / Fröhliche Gesichter bei der Maturaabschlussfeier

**Mag. Hanzi
Pogelschek**

ravnatelj
Direktor

Spoštovani navzoči,
cenjeni starši, sorodniki in prijatelji naših maturantk in maturantov, drage kolegice in kolegi, spoštovani zastopniki medijev, političnih, gospodarskih, športnih in kulturnih društev, predvsem pa: dragi naši jubilejni maturantke in maturanti petindvajsete generacije!

Dobro se še spominjam tistega zame posebnega dogodka in mejnika, katerega sem sam bil opravil pred že petintridesetimi leti. Danes mi je zelo v čast, da Vam, drage maturantke in dragi maturanti 25. generacije, smem čestitati k vašemu uspehu: Vaš zaključek je formalno tudi nekolič več od mature na gimnazijah in drugih srednjih šolah: Prejeli boste spričevalo **o zrelostnem in diplomskem izpitu** in s tem zaključek izobrazbe na nivoju, ki ga mednarodno štejemo kot novo ISCED 5. Pomeni, da velja že kot prva stopnja terciarne izobrazbe, torej je zaključek splošne in poklicne izobrazbe z obrtnimi upravičenostmi z opravljeno obvezno prakso in vam tako odpira tudi pot v samostojno podjetništvo.

Vi ste **25. generacija** mladih, ki zapušča našo Dvojezično zvezno trgovsko akademijo in vam želim posredovati naslednje misli:

Vseživljenska izobrazba terja marsikaj od vsakega od nas, pogum, vztrajnost, odprtost, disciplino in tudi sposobnost premostiti neuspehe in se ponovno zagnati v učenje. Znani premier Velike

Britanije, Winston Churchill, je dejal: „**Uspeh ni nič dokončnega, neuspeh pa ni nič fatalnega; kar šteje, je pogum in stalno nadaljevanje.**“

Vi ste generacija, ki je verjetno zadnja, ki lahko prepreči pot v klimatsko katastrofo: Investirajte vaše znanje in vaše energije v regenerativne energetske vire, v zaščito narave, v prilagoditev osebnih potrebščin in zavzemajte se za mirno sožitje v skupni Evropi!

Geschätzte Festgäste, liebe Maturantinnen und Maturanten, der römische Philosoph Seneca (4 v.Chr. – 65 n. Chr) hat bereits vor 2000 Jahren erkannt, dass „**es nicht wenig Zeit ist, die wir haben, sondern es viel Zeit ist, die wir nicht nutzen**“. Ihr habt eine bilinguale und mehrsprachige Ausbildung mit starkem Fokus auf wirtschaftliche Zusammenhänge erhalten – nützt diese Qualifikationen und werdet beruflich engagierte und erfolgreiche Botschafter einer offenen, sprachlich und wirtschaftlich vernetzten Welt!

Jeder Einzelne von euch möge zur gedeihlichen Weiterentwicklung unserer Gesellschaft und Wirtschaft beitragen, die Idee eines in Vielfalt geeinten Europas leben und sich für globalen Klimaschutz und Frieden aktiv einsetzen.

Persönlich wünsche ich euch für euren weiteren Lebensweg viel beruflichen Erfolg, Glück, persönliche Zufriedenheit und Gesundheit in einem erfüllten Leben, und vergesst nicht, dass es – wie in einem afrikanischen Lied besungen – darauf ankommt, dass an vielen kleinen Orten viele kleine Menschen viele kleine Dinge tun, um das Angesicht unserer Erde zu verändern – zum Guten!

Šolski tim Dvojezične zvezne trgovske akademije je prepričan, da boste kot jubilejna petindvajseta generacija naših absolventk in absolventov uspešno nadaljevali svojo življensko pot – Vse najboljše, ostanite povezani z nami!

Mag. Dr. Miha Vrbinc

strokovni nadzornik za slovenčino
Fachinspektor für Slowenisch

Spoštovani navzoči! Werte Anwesende!

Kot predsednik maturitetne komisije sem to leto spremljal 25. generacijo maturantik in maturantov Dvojezične zvezne trgovske akademije ob njihovem zaključnem zrelostnem in diplomskem izpitu. Pri tem sem se seveda spominjal tudi lastne mature, saj sem jo opravljal v 20. absolventski generaciji Slovenske gimnazije. Vsaka matura je nekaj posebnega, mejnik v življenju posameznice in posameznika. Ob okroglih in polokroglih obletnicah pa pomeni absolventkam in absolventom še poseben ponos, obenem pa tudi posebno poslanstvo. Drage maturantke, dragi maturanti, čestitam ob opravljenih izpitih v posebnem generacijskem letu ustanove, ki ste jo obiskovali v preteklih letih.

Die standardisierte Reife- und Diplomprüfung hat drei Teile, die durch die Möglichkeit der mündlichen Vorprüfung bzw. wenn es notwendig wird, durch die Kompensationsprüfung auch 5 Teile umfassen kann; sie ist der Abschluss der Ausbildung an österreichischen höheren Schulen. An der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie unterscheidet sie sich dadurch, dass sie statt sieben acht Teilprüfungen umfasst, da die beiden Unterrichtssprachen Deutsch und Slowenisch auch bei der Reife- und Diplomprüfung als Prüfungssprachen berücksichtigt werden.

Dies ist auch deshalb so verordnet, weil die abschließende Prüfung ein Abbild des davor stattfindenden Unterrichts ist, und dieser ist, wie es der Name der Schule besagt, zweisprachig auf Deutsch und Slowenisch; das Bildungsangebot umfasst weitere lebende Fremdsprachen, auch als Arbeitssprache, und den Fächerkanon der Handelsakademien mit schulspezifischen Schwerpunkten in den Bereichen IKT, Sport- und Kultur- sowie Umweltmanagement. Sie, werte Maturantinnen und Maturanten, sind in diesem Sinne auch Repräsentantinnen und Repräsentanten des besonderen Bildungsangebotes der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie – ich bin überzeugt, dass Ihnen die hier erworbenen Grundlagen im weiteren Leben zu Gute kommen werden!

Zrelostni in diplomski izpit je odraz izobraževalne ponudbe Dvojezične zvezne trgovske akademije. To pomeni, da upošteva dvojezičnost rabe učnih jezikov nemščine in slovenščine – ob učenju drugih tujih jezikov – in poklicno izobraževanje v predmetih trgovskih akademij s težišči šole. Tudi 25. generacija maturantik in maturantov je z zrelostnim in diplomskim izpitom zaključila izobraževalno pot na tej ustanovi, pot, ki se konča, ki pa je obenem začetek novih poti, novih izzivov, novih preizkušenj. Za to pot vam, drage maturantke, dragi maturanti, želim vse najboljše!

Franc Kelih

direktor Mohorjeve družbe
Direktor der Hermagoras

Dober večer, dragi prijatelji in spoštovani gostje. Guten Abend!

Dovolite, da v imenu Mohorjeve Celovec kakor tudi v imenu drugih prirediteljev današnje maturitetne proslave – Slovenske gospodarske zveze in Združenja staršev na DTAK – pozdravim naše častne goste, danes izjemoma ne čisto po protokolu, ampak ker je to vaš praznik, najprej vas, absolventke in absolvente Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu.

Ein besonderer Gruß gilt heute an erster Stelle den Absolventinnen und Absolventen der zweisprachigen BHAK in Klagenfurt/Celovec.

V imenu Mohorjeve vam iskreno čestitam k uspešno opravljeni maturi!

Veseli smo, da z nami danes praznujejo tudi generalni konzul RS Milan Predan s soprogo, poslanka v deželnem zboru in podpredsednica ZSO Ana Blatnik, visoki predstavnik za BiH in predsednik Narodnega sveta dr. Valentin Inzko, strokovni nadzornik in predsednik maturitetne komisije dvorni svetnik dr. Mihael Vrbinc in predsednik Slovenske gospodarske zveze kom. svetnik Benjamin Wakounig.

Herzlich willkommen unter uns auch der Präsident der Wirtschaftskammer Kärnten Jürgen Mandl, MBA!

Z nami so danes tudi: ravnatelj Dvojezične zvezne trgovske akademije mag. Hanzi Pogelschek, predsednik Združenja staršev na DTAK Jozi Ogris-Martič, razredničarka 5.A razreda mag. Johanna Isop in razrednik 5.B razreda mag. (FH) Matevž Seher, tajnica Krščanske kulturne zveze Zalka Kelih-Olip, vodja Slomškovega doma Christian Koren in namestnica vodja Mladinskega doma Gerlinde Blajs-Nadrag, zastopniki naših koroških medijev in tudi zaslužni profesorški zbor ter starši in prijatelji letošnjih absolventov!

Vsi prisrčno pozdravljeni!

Veseli me, da slavnostna podelitev spričeval že tradicionalno poteka v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma Mohorjeve. Tako lahko še bolj utrjujemo vez in sodelovanje med ustanovama, ki gojita skozi vsa leta obstoja šole tesne prijateljske in poslovne vezi.

Ko danes slovesno podelujemo maturitetna spričevala, bi rad poudaril skupni uspeh vseh, predvsem absolventov kakor tudi profesorjev, šolske skupnosti, vzgojiteljev in staršev.

Ravnatelju, profesorskemu zboru in celotni šolski skupnosti kakor tudi vzgojiteljem izrekam zahvalo in priznanje za opravljeno delo v zadnjih petih letih, kajti vaša naloga je, da dijakom odpirate

obzorje, stalno prestavljate meje in prebujate v učencih željo po novih odkritjih. V sodobnem svetu, ki se hitro spreminja, potrebujemo pogum za inovativne in izvirne odločitve.

Drage absolventke, dragi absolventi! Želim vam, da bi pogumno in samozavestno stopali v svet in ga spoznavali po svoji podobi, z vero v napredek in v boljši jutri, da ne bi pozabili na svoje korenine in bi se po končanem študiju radi vračali nazaj na Koroško. Slovenska narodna skupnost kakor tudi koroško gospodarstvo vas bosta sprejela z odprtimi rokami!

Želim vam lep potek nočojšnjega praznovanja skupaj s starši in vzgojitelji, ki so prav gotovo prispevali pomemben del k vašemu šolskemu uspehu. Predvsem pa vam želim veliko uspeha na vaši nadaljnji življenjski in izobraževalni poti!

Hvala za vašo pozornost!

Die MaturantInnen lauschen den Worten der Festredner. / Maturantke in maturantje pozorno poslušajo govore častnih gostov.

Gruppenbild der MaturantInnen anlässlich der Verleihung der Maturazeugnisse im Innenhof der Hermagoras/Mohorjeva

Benjamin Wakounig

predsednik Slovenske gospodarske zveze
Präsident des Slowenischen Wirtschaftsverbandes

Drage maturantke, dragi maturantje, dragi starši, spoštovani častni gostje, spoštovani gospod ravnatelj, dragi profesorski zbor, cjenjeni gostje!

Lepo je biti danes z Vami skupaj, ko praznujemo 25. maturitetno proslavo.

Vsem skupaj najprej iskreno čestitam, da ste opravili zrelostni izpit. Znanje je kot visok hrib. Ko pripelzamo na vrh, se nam razprostrejo nova obzorja.

Zdaj boste začeli novo obdobje. Svet zunaj šole se ne razlikuje dosti od Vašega dosedanjega. So dobri in so slabši dnevi. Tudi v prihodnje boste čutili, da so ljudje, ki Vam pomagajo in drugi, ki Vam mečejo polena pod noge.

Ponosni smo, da imamo tako pomembno izobraževalno ustanovo za Koroške Slovence oz. za vse tiste, ki obiskujejo oz. so obiskovali ali pa jo še bodo obiskovali: Dvojezično trgovsko akademijo. Povezanost med Vami in nami je nad vse vidna in tako bo tudi še ostalo v bodoče.

Na splošno pa bi Vam rad dal na pot še naslednje nasvete: Zavedajte se svojih korenin, svoje družine, jezika, ki ga govorite ali ste se ga naučili dodatno! S svojim nastopom predstavljate sebe, svojo družino, svojo šolo ali firmo, svoj narod in tudi deželo, iz katere prihajate. Od vsega začetka bodite pozorni na to, kako se

boste predstavljeni svetu. Vaš nastop je Vaša in naša vizitka!

Ravnatelju in profesorskemu zboru pa se zahvaljujemo za ves trud v zadnjih letih, sicer ne bi bilo možno podeliti 25-ič maturitetna spričevala.

Želimo si, da bi današnji praznični dan, ob katerem prejmete svoja zrelostna spričevala, Vam, maturantkam in maturantom, ostal v lepem spominu in da ne boste pozabili, da ste prav Vi tisti, ki ste lahko doživelji 25. maturitetno proslavo.

Liebe Maturantinnen und Maturanten, geschätzte Eltern, Festgäste, Herr Direktor, Professorinnen und Professoren, sehr geehrte Damen und Herren!

Im Namen des Slowenischen Wirtschaftsverbandes gratuliere ich allen Maturantinnen und Maturanten zum erfolgreichen Maturaabschluss. Die diesjährige 25. Maturafeier ist zudem ein hervorragendes Zeugnis auch für die Zweisprachige Bundeshandelsakademie hier in Klagenfurt.

Der Slowenische Wirtschaftsverband und die Zweisprachige Bundeshandelsakademie in Klagenfurt sind traditionell sehr verbunden und können auf eine gute Zusammenarbeit verweisen.

Wir blicken mit Stolz auf das hervorragende Kader, das aus dieser Schule hervorgeht. Das mehr-

sprachige Europa braucht mehrsprachige Wirtschaftsleute, die kompetent und sprachlich gewandt den neuen Herausforderungen entgegentreten. Deutsch, Slowenisch, Kroatisch und Italienisch sind neben Englisch hier in unserem Alpe-Adria-Raum besonders wertvoll und nützlich, nicht nur zum Abbau von alten geistigen Barrieren, sondern als erhaltenswertes Kulturgut und nicht zuletzt auch zur Erwirkung von kulturellen und wirtschaftlichen Vorteilen.

Ein besonderes Lob gilt dem Direktor und allen Professorinnen und Professoren, die durch die

Jahre sehr viel Engagement, Ideen und Weitsichtigkeit eingebracht haben, sodass sich diese Schule so TOP entwickelt hat.

Als Präsident des Slowenischen Wirtschaftsverbandes werde ich mich sehr freuen, wenn ihr, liebe Maturantinnen und Maturanten, diesen Raum beleben und hier wirtschaftlich und kulturell tätig werdet.

Das würde mir taugen, ich gratuliere euch ganz herzlich und wünsche einen schönen Abend!

Še enkrat vesel večer in hvala lepa!

Častni gostje v prvi vrsti z leve: Generalni konzul Milan Predan s soprogo, str. nadz. dv. sv. Miha Vrbinc, predsednik SGZ Benjamin Wakounig in predsednik Koroške gospodarske zbornice Jürgen Mandl, MBA, maturantke in maturantje s starši, sorodniki in prijatelji ob slavnostni podelitvi spričeval in diplom

Poslovitev generacije 2014

Bil je september 2014, ko sva prvič vstopili v 1.B letnik in spoznali nove prijatelje, ki so bili na slednjih pet let najini sošolci.

Začeli smo spoznavati svet gospodarskega poslovanja, računovodstva, italijanštine in ostalih predmetov, ki jih ponuja šola.

Naša prijateljstva smo okrepili z raznimi šolskimi izleti - najprej je bil na vrsti spoznavni teden v Tinjah/Tainach, v drugem letniku pa smo raziskovali prečudovito avstrijsko prestolnico.

Pozabiti ne smemo tudi našega profesorja verouka, Hanzija Rosenzopfa, ki nas je popeljal na

nepozabne ekskurzije v Italijo, na Poljsko in na Češko. Ministrstvo Slovenije nam je, v četrtem letniku, celo omogočilo tridnevni zaključni izlet na slovensko obalo.

Z začetkom tretjega letnika smo imeli privilegij, da se poglobimo v eno izmed težišč – informacijsko tehnologijo, športni in kulturni menedžment ter menedžment za okolje in energetsko gospodarstvo.

V četrtem letniku so nas ponovno razdelili v nove razrede. To nam je omogočilo, da našo generacijo še bolj spoznamo.

Peti letnik nam je predstavljal izliv, kakršnega do sedaj še nismo imeli, saj smo morali napisati diplomsko nalogu, na koncu pa nas je čakala še pisna in ustna matura.

Zadnji letnik nam bo ostal v spominu tudi zaradi čudovito izvedenega maturantskega plesa ter zaključne valete.

Zagotovo si bomo šolanje zapomnili po pridobljenem znanju in kompetencah, predvsem pa po čudovitih izkušnjah, ki smo jih skupaj doživeli.

Sara Kolundžić in Tina Matović
maturantki generacije 2014

Leto 2019 je bilo zame zadnje na Dvojezični zvezni trgovski akademiji.

Končala sem 5. letnik ter uspešno opravila tudi zaključne izpite ter maturo. V čast si štejem, da sem jaz in moji sošolci že kar 25. generacija maturantov naše šole.

Na začetku šolanja v Celovcu, ki je bil zame tujina, nisem vedela natančno, ali sem se odločila prav ali narobe, saj je bil to zame velik izziv. Že v prvih tednih sem vedela, da nisem naredila napake, saj so mi gospodarski predmeti takoj

sprožili veliko zanimanje. Navdušena sem bila nad izbiro tujih jezikov, ki jih lahko izbereš kot izbirni predmet. V petih letih sem pridobila veliko znanja na področju gospodarstva ter tudi znanje kar treh tujih jezikov. Vesela sem tudi, da sem obvezno prakso opravljala v podjetjih, kjer sem dobila priložnost za praktično delo. To je še dodatno potrdilo, da bom v prihodnosti opravljala poklic, ki je povezan z gospodarstvom. Zdaj, po končanem šolanju, pa bom pot nadaljevala na Celovški univerzi. Upam, da bo tudi ta izkušnja tako dobra, kot je bila tu na Dvojezični zvezni trgovski akademiji.

Lara Šere, 5.A

Moja izkušnja na Dvojezični zvezni trgovski akademiji v Celovcu

Pred približno petimi leti sem moral narediti prvo pomembnejšo odločitev v svojem življenju. Kam naprej po osnovni šoli? Katera srednja šola bi bila zame prava?

Priznati moram, odločitev je bila precej lahka. Za vpis na našo šolo sem bil v tistem obdobju trdno odločen že kar nekaj časa in tako sem septembra 2014 postal dijak prvega letnika Dvojezične zvezne trgovske akademije iz Celovca. To je bila odločitev, ki je nisem nikoli obžaloval.

Trgovska akademija mi je v življenje vnesla številne spremembe. Ne zgolj sprememba kraja, še bolj občutna je bila sprememba države. Kot 14-letni dijak sem vstopil v novo državo, nov jezik, novo kulturo. Kljub zgodnji prestrašenosti sem bil vedno mnenja, da sem se v novo okolje odlično vključil. Odločilno vlogo je igrala prav naša šola, Dvojezična zvezna trgovska akademija v Celovcu.

V teku izobraževanja je ta ustanova postala zame več kot zgolj šola. Postala je moj drugi dom, vir znanja in prostor, v katerem sem se vedno odlično počutil. Pri tem pa je, kot vedno, odločilno vlogo igral prav kolektiv šole. Dijaki se pogosto ne zavedamo, kakšno srečo smo imeli, da je nad nami bdela tako izjemna šolska skupnost. Tukaj pa ne mislim samo na vidik znanja oziroma predaje znanja naprej dijakom. Tukaj mislim pred-

vsem na globlji, osebnostni pomen. Na šolo smo prišli kot plahi, najbrž celo nezreli dijaki. Zapuščamo jo kot zrelejše in boljše osebe polne novega znanja. Upam si trditi, da je ključno vlogo pri tem igrал prav kolektiv naše Dvojezične zvezne trgovske akademije.

Ljudje pogosto nismo zmožni v določenem trenutku podati dobre, konstruktivne samorefleksije. To navadno storimo šele takrat, ko je že vsega konec. Šele takrat se zavemo, kako privilegirani smo bili. Kakšno srečo, predvsem pa priložnost, smo zares imeli. Tako se tudi sam, sedaj ko pišem te besede, zavedam vseh kvalitet naše šole in izjemne priložnosti, ki mi je bila dana, ko sem lahko pet let obiskoval to izjemno šolsko ustavovo. TAK nam je pomagala, da smo postali to, kar smo danes: Maturanti in maturantke, polni novega znanja in izkušenj, vešči v tematikah gospodarstva in ekonomije ter predvsem boljše in zrelejše osebe.

Letos se je moje petletno šolanje končalo. Končalo se je obdobje izjemne osebnostne rasti tako z vidika znanja, kot tudi same osebnosti. V svet korakam z lahkim korakom, veden, da mi je ta izkušnja dala veliko novega znanja, ogromno novih poznanstev in najpomembnejše, veliko novih prijateljev. Tako me sedaj čaka nov izziv, nova šola, vendar nekaj je gotovo: TAK je bila prav gotovo moja najboljša odločitev, ki sem jo sklenil na dosedanjji, ne zgolj šolski, pač pa tudi življenjski poti.

Leon Martin Založnik, 5.B

Ko sem pred petimi leti prvič prestopila prag Dvojezične zvezne trgovske Akademije v Celovcu, si nisem predstavljala, koliko izzivov mi bo to obdobje šolanja prineslo in kako se bo moje življenje skozi ta čas spremenilo.

Skozi vsa leta smo kot razred doživljali veliko vzponov in padcev ter se skozi ves čas s pomočjo profesorjev izpopolnjevali, rasli ter napredovali v osebe, katere smo danes; v osebe, ki so pripravljene narediti naslednji korak v svojem življenju.

Srednja šola je obdobje, ko vsak posameznik išče samega sebe, ko doživlja največje spremembe v življenju ter ne vedoč sprejema ene najpomembnejših odločitev, ki vplivajo na njegovo poznejše življenje. Menim, da je pomembno, da vsak-a srednješolec/srednješolka najde pot, ki mu najbolj ustreza ter na tej poti vztraja do konca kljub vsem oviram, na katere naleti tako v šoli kot v privatnem življenju. V obdobju šolanja na srednjih šolah sta vztrajnost in potrpežljivost dve zelo pomembni veščini.

Kot velika prednost se mi zdi, da je Dvojezična zvezna trgovska akademija edinstvena šola, ki odpira vrata v različne smeri, tako poklicne kot nadaljnjo izobraževalne. Šola nas je z raznolikim predmetnikom spoznala z najrazličnejšimi veščinami na področjih, kot na primer gospodarstvo, podjetništvo, računovodstvo, različni obvezni in izbirni tuji jeziki ter izbrano težišče (v mojem primeru okoljevarstveni management). Z različnimi projekti in izleti, ki nam jih je ponujala šola, smo imeli možnost spoznati in odkriti marsikaj zanimivega v bližnji in daljnji okolici. Prav tako smo morali opraviti obvezno prakso, kjer smo se spoznali z realnim poklicnim svetom.

V zelo lepem spominu mi bodo ostali naš odličen razrednik, ostali profesorji, vodstvo šole in drugi zaposleni na šoli, ki vlagajo svojo energijo ter trud v izobrazbo in razvoj učencev. Zahvaljujem se vsem, ki so nas v času šolanja budno spremljali, podpirali in nam omogočili, da smo dosegli naš cilj – postati absolventi Dvojezične zvezne trgovske akademije.

Anja Kosem, učenka 5.B letnika

Der Präsident der Wirtschaftskammer Kärnten, Jürgen Mandl, MBA beeindruckte unsere Maturafeier mit seiner Anwesenheit und gratulierte allen MaturantInnen zu ihrem erfolgreichen Abschluss der Ausbildung an der Zweisprachigen BHAK.

Meine fünf Jahre an der HAK-TAK

Im September 2014 begann meine Reise ins Un gewisse. Noch völlig ahnungslos, was mich erwartet, betrat ich das Schulgebäude der Zweisprachigen BHAK in Klagenfurt, voller

Vorfreude, Neugierde und Anspannung, was mich nun in den nächsten fünf Jahren erwartet. Als ob es gestern gewesen wäre – so sehr erinnere ich mich an jedes einzelne Detail meines ersten Schultages – die ersten Freundschaften, die geschlossen wurden, die ersten Unterrichtsstunden der Professoren, welche mich nun die nächsten Jahre begleiten sollten, und nicht zu vergessen, die renovierten Klassenzimmer, welche mit der neuesten Technik ausgestattet waren.

Heute – fünf Jahre später - mit einem Matura zeugnis in der Hand, blicke ich zurück auf die bis dato ereignisreichste Zeit meines Lebens. In den fünf Jahren konnte ich nicht nur einiges über die goldene Bilanzregel, die Bestandteile einer Rechnung sowie den Ablauf eines Dokumentenakkreditivs lernen, sondern auch einiges über mich selbst, meine Ziele und über meine Persönlichkeit. Ich durfte viel erleben, viel lachen, aber auch ab und an weinen, mich über den einen oder anderen Lehrer ärgern oder mich über das schreckliche Leben eines Schülers beschweren.

Trotz alledem bin ich dankbar und glücklich darüber, in einem Land zu leben, in welchem ich in

den Genuss einer solch guten Ausbildung gekommen bin. Auch wenn es in den letzten fünf Jahren nicht immer leicht für mich war, durchzu halten und nicht aufzugeben, war der Besuch dieser Schule die beste Entscheidung, die ich treffen konnte. Aufgrund des großen Sprachangebots, der wirtschaftlichen Ausrichtung sowie den verschiedenen Ausbildungsschwerpunkten wurde mir die Möglichkeit gegeben, mich best möglich auf die Zukunft vorzubereiten. Dies habe ich nicht zuletzt den Professoren und Professorinnen zu verdanken, welche mir nicht nur fachlich, sondern auch persönlich immer wieder mit Rat und Tat zur Seite standen, mich motiviert haben und mir das Schulleben so um einiges erleichtert haben. Auch unserem Direktor fühle ich mich zu Dank verpflichtet, da er immer um das Wohl der Schüler und Schülerinnen bemüht war und bestrebt war, unsere Wünsche, sofern es möglich war, zu erfüllen.

Meine fünf Jahre an der HAK-TAK sind rückblickend wie im Flug vergangen und auch wenn ich es nicht wirklich glauben kann, aber ich werde meine Lehrer, den Unterricht, die Exkursionen, das Schulgebäude, den Geruch der Aula sowie alles, was ich mit meiner Schulzeit verbinde, vermissen. Was auch immer mich noch in der Zukunft erwartet und wohin auch immer mein Lebensweg mich führen wird, ich werde diese Zeit nie vergessen und mit Sicherheit noch meinen Enkeln gerne von meinem ersten Schultag an der Zweisprachigen HAK-TAK in Klagenfurt erzählen.

Pia Lanker, 5.B

In den diesjährigen Diplomarbeiten wurden wieder sehr unterschiedliche Themen bearbeitet. Die Diplomarbeiten Urban Mining und Slow Fashion versus Fast Fashion sind hier zusammenfassend dargestellt. – Objavljamo povzetka dveh izbranih diplomskega nalog.

Urban Mining – Österreichs Städte als Rohstoffquelle

Die Versorgung kommender Generationen mit knapp vorhandenen Ressourcen gewinnt immer mehr an Bedeutung. Um Ressourcen möglichst lange im Kreislauf der Wirtschaft zu erhalten, wurde das Konzept Urban Mining entwickelt. Die vorliegende Diplomarbeit hat sich zum Ziel gesetzt, Urban Mining in Österreich zu untersuchen. Dazu wird einleitend auf die Problematik der wachsenden Bevölkerung und den damit einhergehenden Ressourcenverbrauch eingegangen. Außerdem wird das Anwachsen von Deponien und das darin enthaltene Ressourcenpotenzial analysiert. Des Weiteren werden Maßnahmen und Methoden zur Umsetzung von Urban Mining in Österreich näher betrachtet. Dazu zählen beispielsweise der Grazer Eggenberger Urban Mining Kataster oder das Projekt des zu 95% recyklierbaren Hauses. Darüber hinaus werden auf der Grundlage einer SWOT-Analyse Vorteile, Nachteile sowie Chancen und Risiken der Implementierung von Urban Mining aufgezeigt. Anhand der Bereiche der SWOT-Analyse werden die bisherigen Fortschritte und Schwierigkeiten, die dieses Konzept mit sich bringt, erläutert. Abschließend werden die Entwicklungsmöglichkeiten, welche Urban Mining gefährden oder unterstützen könnten, thematisiert.

Urban Mining – Avstrijska mesta kot vir surovin

Oskrba prihajajočih generacij z že obstoječimi surovinami postaja vedno bolj pomembna. Da bi surovine čim dlje obdržali v kroženju, je bil razvit koncept urban mininga. Namen te diplomske naloge je bil raziskati urban mining v Avstriji ter preučiti možnosti uporabe koncepta v gospodarstvu. Ob tem je predstavljen problematika rasti prebivalstva in poraba surovin, ki se temu primerno tudi spreminja. Diplomska na-

loga analizira potencial virov surovin na odlagališčih. Poleg tega so obravnavane metode in ukrepi za vzpostavitev koncepta urban mininga v Avstriji. K tem spadajo na primer Eggenberger Urban Mining kataster ali pa projekt hiš, ki jih je možno do 95% reciklirati. Nadaljnji podatki so podani s SWOT analizo, ki predstavlja prednosti, slabosti, možnosti in nevarnosti implementacije koncepta urban mininga. Ta štiri polja SWOT-analize prikazujejo dosedanje dosežke in težave urban mining-a, nakažejo pa tudi razvojne možnosti, ki bi pomagale pri nadgradnji koncepta v prihodnosti, pa tudi ovire, ki bi ta razvoj lahko ogrožale.

The provision with scarce resources for the next generations has become an important issue during the past years. In order to maintain those resources in the economic cycle as long as possible, the concept of so-called Urban Mining was developed. The given thesis has set itself the goal to examine the urban mining in Austria. For this reason this final paper takes a look into the problem of the growing population, a fact that is accompanied by the rising consumption of resources. Furthermore, the rising number of waste dumps and the potential of resources is being analysed. Apart from this, this paper takes a look into the methods and policies to apply Urban Mining in Austria. This includes for example the Grazer Eggenberger Urban Mining Kataster or the project of the "95% recyclable house". Furthermore, the pros and cons will be demonstrated on the basis of a SWOT-analysis as well as the chances and risks of the implementation of urban mining. On the basis of those four fields of the SWOT-analysis the previous improvements and difficulties are explained as well as the development possibilities that could endanger or support Urban Mining in the future.

Pia Lanker, Gabriel Polzer, Martin Kavčič, 5.B

Fast Fashion versus Slow Fashion

Diplomsko delo opisuje področja hitre in počasne mode. Pri tem sva raziskovali prednosti in slabosti obeh področij. Obe področji sta v diplomskem delu predstavljeni na podlagi teorije in prakse, osredotočili sva se na podjetja, ki so specifična za določeno področje. V prvem delu je opisano področje hitre mode, ki izkorišča delovno silo, tako žensk kot tudi otrok, prav tako pa ne zagotavlja zdravega in varnega okolja za delavce. Počasna moda na drugi strani uvaja trajnostna načela. Načela trajnosti zagotovijo varnost vsem udeleženim v procesu modne industrije. Počasna moda nasprotno od hitre mode podpira varno in zdravju prijazno delovno okolje ter pošteno plačo, ki delavcem omogoča boljši življenjski standard.

Die Diplomarbeit beschreibt die Bereiche von Fast und Slow Fashion. Dabei untersuchten wir die Vor- und Nachteile beider Bereiche. Beide Bereiche wurden in Theorie und Praxis in der Diplomarbeit vorgestellt, wir haben uns auf Unternehmen, die für die untersuchten Bereiche typisch sind, konzentriert. Im ersten Teil der Diplomarbeit wird Fast Fashion näher beschrieben. Bei der Massenproduktion werden Arbeitnehmerinnen und Arbeiter ausbeutet und es wird

ihnen keine gesunde und sichere Umgebung bei der Fertigung geboten, die Arbeiter sind normalweise Frauen und Kinder. Slow Fashion auf der anderen Seite stellt die nachhaltige Produktion in der Bekleidungsindustrie dar. Das Prinzip der Nachhaltigkeit bietet Sicherheit für alle Beteiligten im Arbeitsprozess der Modebranche. Slow Fashion, eine sichere und gesundheitsgerechte Arbeitsumgebung und ein gerechter Lohn verhelfen den Arbeitern und Arbeiterinnen zu einem besseren Lebensstandard.

Tina Matović: Fast Fashion

Agata Klemenčič: Slow Fashion, 5.B

Ponosni razrednik prof. Seher z maturantkama Anjo Kosem in Majo Cafuta

Maturantka Ajda Oblak z razredničarko, ravnateljem in strokovnim nadzornikom

DAN ODPRTIH VRAT NA DVOJEZIČNI TRGOVSKI AKADEMIJI

V četrtek, 17. 1., in v petek, 18. 1. 2019, je na Dvojezični trgovski akademiji potekal Dan odprtih vrat. V četrtek smo na šoli gostili učence različnih novih srednjih šol s Koroške in osnovnošolce – učence 9. razredov – iz Slovenije, v petek pa smo svoja vrata odprli še dijakinjam in dijakom Slovenske gimnazije.

Vodnici skozi program Sija in Nadja

Ob Dnevu odprtih vrat smo na šoli pripravili različne postaje in delavnice, ki so si jih naši obiskovalci ogledali in pri nekaterih tudi aktivno sodelovali. Tako so se zainteresirani (pretežno učenci iz Slovenije) lahko preizkusili v znanju nemščine, medtem ko smo za nemškogovoreče učence pripravili kviz, pri katerem so spoznavali nove – nekateri izmed njih celo prve – besede po slovensko.

Oba dneva smo predstavili tudi izobraževalna težišča, v katera se v okviru petletnega izobraževanja usmerijo naši dijaki. Tako so naše – upajmo – bodoče dijakinje in dijaki spoznali težišča informacijska tehnologija, okoljski management, športni in kulturni management in tudi novo izobraževalno smer, ki jo od leta 2019 izvajamo v sodelovanju s šolo HTL Lastenstraße v Celovcu. Prav tako so obiskovalci spoznali izbirne in proste predmete, ki jih ponuja naša šola. Tako so okušali zdravo prehrano in čokolado, proizvedeno v sklopu fair trade trgovine. Udeležili so se tudi t.i. Speed Dating-a, pri

Starši in njihovi otroci so se informirali o izobraževalni ponudbi.

TAG DER OFFENEN TÜR AN DER ZWEISPRACHIGEN BHAK

katerem so s strani starejših dijakinj in dijakov dobili ključne informacije o naši šoli oz. o izobraževalnem procesu, ki ga izvajamo. Učenci so imeli možnost prisostvovati tudi pri pouku in tako spoznati, kako izobraževanje poteka v »praksi«.

Z obiskom obeh dni smo gostitelji zadovoljni. Upamo, da so naši obiskovalci pridobili vse potrebne informacije, ki so jih želeli in pričakovali ter da bomo drugo šolsko leto na naši šoli lahko pozdravili motivirane dijake tako iz Avstrije kot tudi iz Slovenije, morda pa tudi iz nekaterih drugih, sosednjih držav.

prof. Pamela Glušič

*Es gab auch heuer wieder einige wertvolle Preise zu gewinnen. Wir gratulieren!
Tudi letos so med obiskovalci izzrebali lepe nagrade. Čestitamo zmagovalcem!*

SPONZORJI / SPONSOREN:

**Združenje
staršev**

 Mohorjeva
Hermagoras
www.mohorjeva.at

 SLOVENSKA GOSPODARSKA ZVEZA
slovenischer wirtschaftsverband
unione economica slovena di caritina
www.sgz.at

 POSOJILNICA
BANK

Rastem s knjigo

V sklopu projekta Rastem s knjigo je Slovenska študijska knjižnica v Celovcu tudi v letošnjem šolskem letu vabila dijake prvih letnikov na obisk knjižnice. Namen projekta Rastem s knjigo je spodbujati mlade k branju mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev ter k obiskovanju knjižnic.

Dijaki 1.A so se 19. decembra 2019 v spremstvu profesorice Tanje Čertov odpravili v knjižnico, kjer jih je sprejel knjižničar Adrian Ciomaga. Predstavil jim je zgodovino Slovenske študijske knjižnice in jih seznanil s knjižničarskim sistemom COBISS. Spoznali so tudi pisateljico Suzano Tratnik, ki je leta 2016 izdala zbirko sedmih kratkih zgodb z naslovom Noben glas. Dijaki so prejeli izvod knjige Suzane Tratnik, ki jo je za projekt Rastem s knjigo izbrala Javna agencija za knjigo Republike Slovenije, in se vneto lotili branja. prof. Tanja Čertov

Knjižne police nudijo marsikatero zanimivo branje.

Die Schülerinnen und Schüler der ersten Jahrgänge besuchten im Rahmen des Leseprojekts Rastem s knjigo die Slowenische Studienbibliothek in Klagenfurt. Der Grundgedanke des Projektes war, die Jugendlichen zum Lesen zu motivieren, slowenische Autorinnen und Autoren sowie die Bibliothek kennenzulernen.

Die 1.B wurde am 4. 12. 2019 von den Professorinnen Pamela Glušič und Laura-Marie Ortner sowie der Sprachassistentin Bojana Žakelj begleitet. Adrian Ciomaga, der Bibliothekar der Slowenischen Studienbibliothek, erzählte von der Geschichte der Klagenfurter Bibliothek und stellte das neue Suchmaschinensystem „Cobiss“ mittels Praxisaufgaben vor. Im Anschluss wurde das Buch „Noben glas“ von Suzana Tratnik vorgestellt, das heuer für Leserinnen und Leser der Oberstufe ausgewählt wurde. Die Schülerinnen und Schüler erhielten abschließend ein Exemplar, welches als Klassenlektüre im Schuljahr 2018/19 gemeinsam gelesen wurde.

Prof. Laura-Marie Ortner

Jetzt geht es ans Lesen des Buches „Noben glas“!

Duhovne misli, 17.–22. 3. 2019

V okviru verouka so dijakinje 3.B letnika, v spremstvu profesorice Monike Novak-Sabotnik, od 17.–22. 3. 2019 pripravile misli in meditacije za poslušalke in poslušalce jutranjih duhovnih misli slovenskega sporeda ORF.

Im Rahmen des Religionsunterrichtes mit Prof. Monika Novak-Sabotnik haben Schülerinnen des 3.B-Jahrganges der Zweisprachigen BHAK Meditationen geschrieben und die Morgengedanken der slowenischen Sendung des ORF gestaltet.

Jasmin Osojnik

Pošiljam ti nasmeh,
nasmeh, ki bo obsijal cel tvoj obraz.
Nasmehni se zdaj,
vseeno, kje in kdaj.
Dan je tu, da ga živiš in nasmeh je prvi recept,
da ga popestriš.

Timna Katz

Želim ti, da boš imel/a lep in miren dan.
Želim ti, da se bodo vse tvoje želje uresničile.
Želim ti, da se boš veliko smejal/a.
Želim ti, da boš motiviran/a in srečen/srečna.
Želim ti, da boš tudi drugim pričaral/a v obraz smeh.
Bog nam ni dal srca, da človeka sovražimo,
temveč, da ga ljubimo.
Bog nam je dal dve roki, da se lahko držimo.
Dve nogi, da lahko hodimo.
Dve ušesi da lahko slišimo.
Dvoje oči, da lahko vidimo.
A samo eno srce.
Saj je drugo srce bilo dano nekomu drugemu in
naša naloga je, da ga najdemo.

Sodelavec slovenskega oddelka pri ORF-u, g. Kežar, z dijakinjami – oblikovalkami oddaje „Jutranje misli“

Inclusia

V sklopu projekta Inclusia smo v sredo, 10.4.2019, preživeli dopoldan s skupino ljudi s posebnimi potrebami iz Hrvaške ter Slovenije. Jezikovne razlike smo razmeroma dobro premagali. Bilo je zelo zanimivo spoznati in se ukvarjati z ljudmi, ki se pravzaprav le malo razlikujejo od ljudi, ki jih poznamo iz vsakodnevne okoliščine. Posebno me je veselilo videti, kakšno veselje imajo s takorekoč majhimi stvarmi in kako so na splošno veseli in pozitivni ter se popolnoma posvetijo sočloveku. Zdi se mi, da bi si to mi vsi lahko vzeli za zgled.

Jasmina Gregoritsch, 3.C

Alle Beteiligten hatten Spaß am gemeinsamen Singen, Spielen und Tanzen.

Am 10. 4. 2019 fand an der HAK-TAK die Inclusia statt. Dieses Projekt führte Menschen mit besonderen Bedürfnissen aus verschiedenen Heimen und Tagesstätten aus Slovenien und Kroatien zu uns.

Die Menschen mit besonderen Bedürfnissen wurden in Gruppen aufgeteilt. Wir unternahmen sehr viele lustige Dinge mit ihnen. Wir hatten einige Bastel- und Malstationen. Bei einer Station konnten Fotos mit bunten Bilderrahmen geschossen werden, wir spielten mit Ballons und wir konnten Früchte mit Schokolade aus dem Schokobrunnen genießen. Wenn man sich umsah, konnte man die Freude in den Augen der BesucherInnen sehen. Es machte uns allen sehr viel Spaß. Zum Abschied sangen wir miteinander und wünschten uns viel Glück.

Thomas Jaritsch, 3.C

Projekt mit der „Kronen Zeitung“

In der vorletzten Schulwoche des Schuljahres 2018/2019 führte die „Kronen Zeitung“ ein österreichweites Projekt in verschiedenen Schulen durch.

Unter anderem nahm auch unsere Schule mit politisch engagierten Schülerinnen und Schülern der dritten Jahrgänge an dieser Ausschreibung teil. Frau Mag. Ortner erklärte sich bereit, das Vorhaben der „Kronen Zeitung“ zu begleiten und die Schülerinnen und Schüler bei der Umsetzung zu unterstützen.

Dabei hatten die Jugendlichen die Möglichkeit, ihre politischen Interessen zu formulieren und ein Konzept auszuarbeiten. Im Zuge der Ausarbeitung definierten sie ein eigenes Regierungsprogramm und konnten eine Probe-Wahl durchführen. Dazu wurden Wahlzettel vorbereitet und natürlich bestand, wie auch bei einer Wahl im realen Leben, die Möglichkeit, nicht teilzunehmen oder weiß bzw. ungültig zu wählen.

Morda pa bo kdo postal novinar?

Für die Schülerinnen und Schüler der dritten Klassen war dieses Projekt eine spannende und lehrreiche Erfahrung. Sie konnten sich im Rahmen des Unterrichts mit sozial-politischen Themen auseinandersetzen, sich dabei in ein Thema vertiefen und dafür einstehen sowie Argumente sammeln und sich selbst mit ihren Themen gegenüber einem Publikum vertreten.

Respect 4 cultures

Die Zweisprachige BHAK in Klagenfurt besuchen SchülerInnen unterschiedlicher Nationalitäten (österreichisch, slowenisch, kroatisch, bosnisch, makedonisch, serbisch, polnisch....). Die Herausforderung im Schulalltag besteht darin, die Einmaligkeit eines jeden zu respektieren, seine Andersartigkeit zu achten, seine Grenzen zu wahren, zugleich aber bereit zu sein, die eigene Grenze für Begegnungen durchlässig zu halten. Wie wenig selbstverständlich das ist, erleben wir nicht nur im Privaten, sondern auch in den politischen Auseinandersetzungen.

Damit ein friedliches und fruchtbare Zusamenleben möglich ist, braucht es interkulturelle

Kompetenz. Sie ermöglicht ein respektvolles Miteinander, ohne sich auf den kleinsten gemeinsamen Nenner beschränken lassen zu wollen. Sie ist eine psycho-soziale Elastizität, christlich gesprochen: Respekt- und Liebesfähigkeit. Im Projekt "Respect4cultures" reflektierten SchülerInnen einige Säulen der interkulturellen Kompetenz und dokumentierten im Respekt den Schlüssel zur erfolgreichen interkulturellen Begegnung im Film.

Der Film kann unter dem Link
<https://youtu.be/lZusKV23Nyw>
abgerufen werden.

Prof. Hanzi Rosenzapf

Fizika in glasba

Skupina dijakinj in dijakov tretjih letnikov smo se v četrtek, 23. 5. 2019, s profesorico Čertov odpravili v Lakesidepark pri celovški univerzi. Tam smo imeli naravoslovni dopoldan na temo fizika v glasbi in ogledali smo si, kako poteka valovanje in kaj je akustika.

Na začetku smo ob kratkem predavanju spoznali osnove akustike in program, s katerim vidimo frekvenco in amplitudo zvočnega valovanja. S pomočjo tega programa smo potem samostojno delali na različnih postajah.

V skupinah po tri smo spoznavali zvok različnih glasbil in jih skušali razvrstiti v skupine – pihala, tolkala ali godala. Različne tone smo sami ustvarjali s plastičnimi cevmi in nekaterim je z njimi uspelo celo zaigrati kratko melodijo. Ustvarjene tone smo določili s programom, ki nam je prikazal frekvenco. Na eni postaji smo sami sestavili instrument, pri drugi naglasili kitaro in spet pri drugi z vinskimi kozarci in vodo ustvarjali tone različnih višin. Najglasnejše je bilo na postaji, kjer

Adi, Nejc in Matej ustvarjajo zven z vinskimi kozarci; Adi, Nejc und Matej erzeugen Klänge mit unterschiedlich gefüllten Weingläsern.

smo z lokom violine povzročali nihanja, ki so na kovinski plošči, posuti s peskom, oblikovala simetrične vzorce.

Eksperimentiranje smo zaključili s skupno vajo, pri kateri je vsak dobil eno cev in je moral ob dolženem času z roko udariti nanjo ter tako ustvariti ton. Uspelo nam je zaigrati pesem »Hänschen klein«. Muhamed Dervić, 3.A, Andraž Potočnik, 3.B

Skupni uvod v eksperimentalni dopoldan / Bei der gemeinsamen Vorbesprechung

Die Physik in der Musik

Einige SchülerInnen der dritten Jahrgänge besuchten am 23. Mai den NAWImix Workshop zum Thema Die Physik in der Musik. Der naturwissenschaftliche Vormittag fand im Lakesidepark statt und dort durften wir mit Hilfe zweier Physiklehrer und unserer Professorin Tanja Čertov in die Phänomene der Akustik eintauchen.

Zunächst lernten wir einige Begriffe zum Thema Schallwellen kennen und stellten die Schallübertragung mit unseren Körpern und Springspiralen dar. Zur grafischen Darstellung bedienten wir uns eines Programms, das uns die Frequenz und die Amplituden einzelner Töne und Klänge zeigte. Dieses Programm nutzten wir dann auch bei einigen Stationen. Aufgeteilt in Dreiergruppen durften wir dann selbst experimentieren, hören und staunen. Bei der ersten Station hörten wir uns Hörbeispiele einzelner Musikinstrumente an und versuchten diese in drei Gruppen einzuteilen – Blasinstrumente, Streichinstrumente und Schlaginstrumente. Mit Plastikkrohren erzeugten wir selbst Töne, die wir mithilfe des Programms und der angezeigten Frequenz der Tonleiter zuordnen konnten. Wir bauten selbst ein Instrument, versuchten mit unterschiedlich gefüllten Weingläsern Töne zu erzeugen und stimmten

Matej in Nika prikazuje širjenje zvočnega valovanja. / Die Ausbreitung von Schallwellen stellen Matej und Nika mithilfe einer Springspirale dar.

Desno: Nika pri uglaševanju kitare.
Nika versucht die Gitarre zu stimmen.

die einzelnen Saiten der Gitarre. Mit einem Vibrobogen versetzten wir eine dünne Metallplatte mit Sand in Schwingung und es entstanden mehr oder weniger schöne symmetrische Muster, sogenannte Chladni'sche Klangfiguren. Zum Abschluss des experimentellen Vormittags bekamen wir verschiedene Plastikkrohre, mit denen wir dann gemeinsam das Kinderlied »Hänschen klein« spielten.

Muhamed Dervić, Andraž Potočnik

Dijaki skušajo spoznati zvok različnih glasbil.
Die Schüler versuchen, verschiedenste Musikinstrumente anhand des Klanges zu erkennen.

Muhamed, Andraž in Gašper skušajo pravilno razvrstiti glasbila. / Muhamed, Andraž und Gašper versuchen, die Musikinstrumente richtig zu ordnen.

Srečanje z gosti iz Burkine Faso

*Odette Savadogo in Didier Ouedraogo, ki dela-
ta v Burkini Faso pri Caritas, sta 7. 5. 2019 skupaj
s Silvio Mödritscher s Hiše sveta – Welthaus obi-
skala učenke in učence 3.B, 2.B in 1.A letnika.*

*Odette Savadago und Didier Ouedraogo arbeiten
in Burkina Faso für die Caritas. Sie versuchen,
in ihrer Heimat mit den Auswirkungen des
Klimawandels umzugehen und neue Wege zu
beschreiten. In einem Workshop am 7. 5. 2019
mit den SchülerInnen der 3b, 2b und 1a erzählten
sie von ihrem Leben, den Erfahrungen und
Erlebnissen und ihrer Hilfe zur Selbsthilfe.*

Srečanje mi je bilo zelo všeč. Zanimivo je bilo spoznati razliko med Avstrijo in Burkina Faso, kako tam živijo, kakšno vreme imajo ter s kakšnimi idejami si morajo pomagati, da si olajšajo preživetje in vsakdanje življenje. Najbolj mi bo ostalo v spominu, ko je Didier razložil, da ljudje

vedno govorijo o Afriki samo tedaj, če se zgodi nekaj slabega, in s tem posredujejo naprej negativno sliko o deželi in menijo, da je tam samo revščina. Toda temu ni tako, je dejal in poudaril, da rad živi, kjer živi in ne bi hotel biti kje druge. V njegovi domovini so mu odprta vsa vrata in lahko dela, kar želi.

Anja Smolnik, 3.B

Die Geschichten der zwei Vortragenden waren sehr interessant, teilweise erschreckend. Von dem Land hatte ich zuvor noch nie gehört. Deshalb habe ich von dem Treffen viel mitgenommen. Wie verschieden Lebensweisen sein können und wie privilegiert wir doch sind! Ich habe für den Rest des Tages viel darüber nachgedacht, wo und wie ich lebe, welche Privilegien ich in Österreich habe. Ich würde den Workshop jedem empfehlen.

Anika Krištof, 3.B

Dijaki z obema gostoma iz afriške države Burkina Faso

SAP na šoli

Tudi letos se je ponudil tečaj programa SAP kot dodatna kvalifikacija za dijake naše šole.

21 učenk in učencev je ob petkih in sobotah sedlo za mizo, da si pridobijo vpogled in se seznanijo z uporabo tega programa. Vsak trud se splača, saj znanje uporaba tega programa odpira tudi vrata za marsikatero delovno mesto, predvsem pri večjih podjetjih, ker omogoča povezovanje vseh informacijskih tokov v podjetju – od nabave, knjigovodstva, prodaje, kalkulacije, kadrovske službe, itd. in je drag v nabavi.

Kratica SAP se uporablja tako za ime podjetja SAP AG kakor tudi za računalniški program, ki ga podjetje iz Walldorfa v Nemčiji prodaja pod istim imenom. Stoji za »Systeme, Anwendungen, Produkte in der Datenverarbeitung« oz. »Systems, Applications in Data Processing«.

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1972 od petih nekdanjih sodelavcev podjetja IBM. Trenutno je

več kot 74.000 zaposlenih v 75 državah, ki skrbi za okoli 263.000 strank podjetja v 190 državah. Je tretje največje podjetje v tej panogi.

prof. Kert & Seher

Dijaki in dijakinja so res lahko ponosni na certifikat SAP. / Die SchülerInnen sind sichtlich stolz auf ihr SAP-Zertifikat.

Kreativna delavnica z umetnico Tanjo Prušnik v 3.B

Utrinki udeleženke:

Najprej nam je gospa Tanja Prušnik pokazala in pripovedovala, kako ustvarja in dela, potem pa je to prenesla na nas in nas vključila v svoj način ustvarjanja. Na platna smo nalepili svoje portrete

te oziroma spojili portrete dveh oseb in nato novo osebo poslikali in oblikovali, kakor smo žeeli. Vsak si je lahko sprostil svoje misli in ustvarjal. Naučili smo se, da je lahko vsak zase umetnik.

Tanja Prušnik kaže tehnike.
Die Künstlerin zeigt verschiedene Techniken

Kdo si ti?! Kdo sem jaz?!
Wer bin ich?! Wer bist du?

Mladi umetniki in umetnice / Junge KünstlerInnen

Kreativworkshop mit der Künstlerin Tanja Prušnik

Eindrücke einer Workshop-Teilnehmerin:

Nachdem sich die Künstlerin Tanja Prušnik kurz vorgestellt hatte, erklärte sie uns den Ablauf und die Möglichkeiten gestalterischen Arbeitens. Wir selbst gestalteten nun Bilder, indem wir Fotos von uns selbst und eines Mitschülers oder einer Mitschülerin in ein Bild zusammenfügten und damit eine neue Person schufen. Es entstanden sehr unterschiedliche und kreative Bilder. Für uns war es auf jeden Fall ein entspannter Vormittag und wir haben die kreative Arbeit sehr genossen.

Iz dveh oseb nastane nova oseba. / Aus zwei Personen entsteht eine neue Person.

Kärntner Sparkasse – Workshop Medienkompetenz

Medienkompetenz erfordert den bewussten und verantwortungsvollen Umgang mit Medien. Dazu gehört das Wissen, sich seines eigenen Medienkonsums bewusst zu werden sowie sich mit den Medieninhalten kritisch auseinanderzusetzen.

Die Schüler/Innen haben gelernt, dass

- WhatsApp, Facebook, Instagram, Snapchat & Co Geld mit unseren Daten verdienen
- das Internet nichts vergisst
- es keine anonyme Nutzung des Internets gibt
- Cybermobbing strafrechtliche Konsequenzen haben kann
- die Bestimmungen des Urheberrechts zu beachten sind
- das Datenschutzgesetz der Privatsphäre des Users dient

- wie Algorithmen das Weltbild des Users festigen können

Ich bedanke mich beim Workshopleiter, Herrn Kristijan Rehmann, für die interessanten, fesselnden Inhalte sowie bei der Kärntner Sparkasse für die großzügige finanzielle Unterstützung.

Prof. Johanna Isop

„Zdrava šola“

Skupaj z zavarovalnicama GKK in BVA organiziramo triletni projekt »Zdrava šola«. Cilj projekta je krepiti in podpirati zdravje učenk in učencev, učiteljev in učiteljic in tudi vseh ostalih zaposlenih, ki ne poučujejo. Lani smo v prvi skupni delavnici izdelali in postavili težišča pri tem projektu.

Predlagali smo, naj se spremeni ponudba v kantini, da se ponuja samo sveža prehrana, več sadja in zelenjave, in voda namesto sladkih pijač.

Organiziramo predavanja in delavnice v manjših in večjih skupinah. Predavatelje plačata zavarovalnici GKK in BVA. Razredi so izbirali delavnice in predavanja glede na njihove interese.

- Prva ljubezen in spolnost
- Saferinternet – kako varno delamo in brskamo po spletu
- Kako si na hitro pripravim in skuham zdrav obrok.
- Ali popijem dovolj tekočine (vode in drugih nesladkanih pijač...)

Učiteljice in učitelji pa so lahko obiskovali predavanja in delavnice:

- Kako ohranim dober glas in krepim svoje glasne silke
- Preventiva v šoli – da nas kajenje in alkohol ne privlačita

Učenci so pripravili zdrave jedi in jih skupno poskusili ... / Die gesunde Mahlzeit schmeckte allen sehr ...

„Gesunde Schule“

Im Rahmen des Projektes »Gesunde Schule – Zdrava šola« unterstützen uns die GKK Kärnten mit Projektleiterin Frau Mag. Karin Grimschitz und die BVA mit Projektleiter Nicolas Hafner BA.

Ziel des Projektes ist es, alle in der Schule Beschäftigten, nicht nur Lehrpersonal und Schüler und Schülerinnen, mit gesundheitsfördernden Maßnahmen zu unterstützen und zu begleiten.

Es werden sowohl Unterrichtsmaterialien als auch Vorträge und Workshops für Lehrer und Lehrerinnen, Schüler und Schülerinnen angeboten:

- Unabhängig durchs Leben – Suchtprävention im Kinder- und Jugendbereich
- Alkohol – wieviel ist genug?
- Schlau trinken – mit Hilfe des Trinkpasses beobachtet man über eine bestimmte Zeit sein Trinkverhalten.
- Saferinternet – Sicherer Umgang mit dem Internet
- Ernährungs- und Kochworkshops
- Wie trainiere ich meine Stimme?

Miza je pripravljena ... / Es ist angerichtet ...

Im nächsten Schuljahr werden die Aktivitäten weitergeführt. Wir danken den Projektleitern der GKK und der BVA für ihre Unterstützung.

Prof. Cäcilia Mischkulnig

Spominska hoja

Naši dijaki na vsakoletni spominski hoji skozi mesto Celovec

Postala je tradicija, da se dijaki in dijakinja Dvojezične TAK udeležijo vsakoletne spominske hoje v spomin na žrtve nacizma. Začetek te prireditve je na grajskem dvorišču (Burghof) v Celovcu na nekdanjem sedežu gestapa, zaključi se pa pred spominsko ploščo, na kateri je vklesanih 47 imen ljudi, ki so postale žrtve nacističnega krivosodja Freisslerja.

Tom Oberhauser, dijak 1.A letnika je pred Deželnim sodiščem nagovoril občinstvo:

Spoštovane dame in gospodje!

Dovolite, da svoje misli povem še v slovenskem jeziku. Splošna deklaracija človekovih pravic leta 1948 je bila mejnik v zgodovini človeštva.

Prvi člen določa, da so vsi ljudje na svetu enaki in enakopravni. Po mojem ima vsak človek dolžnost, da se bori za te pravice, ne smemo se

obrniti proč, ampak se moramo aktivno zavzemati za človekove pravice.

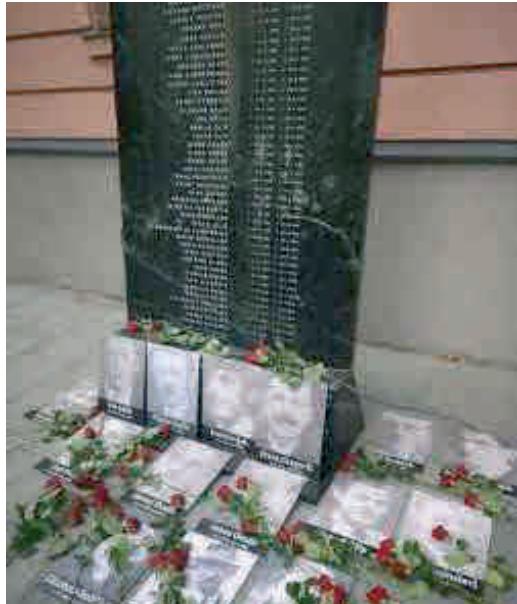
Posebej bi želel poudariti pravico do azila. Mislim, da morajo države, kjer ni vojne, sprejemati begunce, ki bežijo pred vojno in zasledovanjem ter se borijo za življenje in preživetje. Trenutno imam občutek, da ti ljudje pri nas niso zaželeni, in da se jih želijo čim prej spet znebiti, saj so „strošek“ in predstavljajo nevarnost za prebivalstvo, skratka begunci so krivi za vse. Nekateri jih primerjajo celo s podganami, tako kot v času nacizma. Zato nastaja sovraštvo med prebivalci.

Moja želja je, da gradimo skupno Evropo, v kateri živimo v miru in se učimo drug od drugega ter se zavedamo dejstva, da nas druge kulture bogatijo.

Hvala za vašo pozornost!

Tom Oberhauser pri svojem prepričljivem nastopu

Spominska stela za žrtve nacističnega režima

Unser Schüler Tom Oberhauser, 1.A, hielt die folgende, äußerst überzeugende Ansprache:

Sehr geehrte Damen und Herren!

Die Erklärung der Menschenrechte 1948 nach dem 2. Weltkrieg ist ein Meilenstein in der Menschheitsgeschichte. Die Aufgabe jedes Menschen ist es, für diese Rechte einzustehen und zu kämpfen.

Besondere Beachtung will ich heute dem Recht auf Asyl zollen, das Recht auf Asyl ist das letzte Rettungsnetz für Menschen, die Krieg und Verfolgung erleben mussten. Sichere Länder haben die Verpflichtung, Geflüchteten Schutz, Verpflegung, Bildung und eine Perspektive zu bieten. Die Haltung der regierenden Parteien und ihrer Wählerschaften gegenüber Flüchtlingen entspricht dem jedoch überhaupt nicht.

Das Nichtunterzeichnen des UN-Migrationspakts und das Umbenennen von Erstaufnahmezentren in Ausreisezentren zeigt, dass die Regierung kein Interesse daran hat, Flüchtlinge zu integrieren und ihnen zu helfen, sondern eher da-

rauf bedacht ist, Flüchtlinge in der Öffentlichkeit in ein schlechtes Licht zu rücken und so ein Feindbild zu schaffen.

Die geplante Sicherungshaft, die zukünftig die „bösen Flüchtlinge“ schon von vornherein daran hindern soll, Straftaten zu begehen, ist überdies ein konkreter Angriff auf die Menschenrechte und unsere Rechtsstaatlichkeit.

Wenn man auch noch ein Gedicht von einem oberösterreichischen FPÖ-Politiker lesen muss, in dem Flüchtlinge mit Ratten verglichen werden, so wie das zuletzt in diesem Land unter Adolf Hitler gemacht wurde, wird das Bild der derzeitigen Flüchtlingspolitik klar.

Anstatt bestimmte Menschengruppen auszuschließen und so in langfristige Konflikte zu geraten, sollten wir gemeinsam an einem vereinten Europa arbeiten, in dem alle Kulturkreise miteinander leben und voneinander lernen können. Danke für Ihre Aufmerksamkeit!

Schüler und Schülerinnen der zweisprachigen HAK erinnerten im Burghof an die Opfer des Naziregimes, die hier gefoltert wurden. Bürgermeisterin Dr. Maria-Luise Mathiaschitz, Bildungsstadtrat Mag. Franz Petritz und Gemeinderat Mag. Manfred Jantscher zeigten sich beeindruckt vom Engagement der Jugendlichen. Foto: Fritz

Gedenkgehen

Viele wissen nicht, dass dort, wo heute mit dem Museum Moderner Kunst, dem Burghofkino und der Klassik im Burghof, die Kultur Menschen aller Nationen verbindet, einst das GESTAPO-Hauptquartier für Kärnten und Krain war. Deshalb ist das jährliche „Gedenkgehen“ der Plattform Memorial Kärnten – Koroška nicht nur Würdigung der Opfer, sondern auch Information, welche schrecklichen Verbrechen mitten in unserer Stadt geschehen sind. Heuer erinnerten Schüler der zweisprachigen HAK mit Porträts an die Opfer. Beim Landesgericht wurde der hier vom Naziregime zum Tode Verurteilten gedacht.

Tudi koroški tisk je poročal o spominski hoji.

Open windows of Europe – Apriamo le porte dell'Europa

Mi chiamo Cristina Blanzan, ho 17 anni e abito a Tolmezzo, nel nord Italia. Grazie al progetto »Open windows of Europe« ho frequentato questa scuola per tre settimane, dal 20 marzo al 10 aprile; in particolare ho assistito ad alcune lezioni della 3AK e a molte altre lezioni della 1AK.

La HAK-TAK è molto diversa dalla mia scuola, sia nella struttura che nell'insegnamento, ma nonostante le differenze sin dal primo giorno mi sono trovata bene!

Al mio arrivo sono stata accolta calorosamente dal preside e dalla prof.ssa Rinaldi; sono stati molto gentili e disponibili sin dall'inizio e anche quando mi sono trovata in difficoltà sono sempre stati pronti ad aiutarmi per rendere migliore la mia esperienza.

Questa scuola è strutturata molto bene: la cosa che più mi ha colpito è il fatto che tutti gli studenti indossano le ciabatte per garantire maggiore igiene. Un'altra cosa che mi è piaciuta molto è il lavandino con l'acqua potabile e il sapone in ogni classe. Penso che sia molto utile perché grazie a ciò gli studenti non devono comprare le bottigliette d'acqua e non devono uscire dalla classe per lavarsi le mani.

Anche la possibilità di usare il computer nelle pause o nelle ore libere penso che sia molto importante.

Quello che mi è piaciuto di più di questa scuola è che il sabato non ci sono lezioni; penso che avere il weekend libero sia molto importante per riposarsi e liberare la mente.

Nonostante le differenze tra il liceo che frequen-

Udine – Piazza Libertà

to in Italia e la HAK-TAK, la mia esperienza è stata più che positiva: mi sono trovata molto bene sia con i compagni che con i professori!

In particolare ringrazio il preside DI Hans Pogelschek e la professoressa Rinaldi, che sono stati molto disponibili e mi hanno fatto conoscere davvero tante cose nuove....

Mein Name ist Cristina Blanzan, ich bin 17 Jahre alt und wohne in Tolmezzo. Dank des Projektes »Open windows of Europe« hatte ich die Möglichkeit, drei Wochen lang die Zweisprachige Bundeshandelsakademie in Klagenfurt zu besuchen. Ich habe am Unterricht in der 3.A und in der 1.A teilgenommen.

Obwohl sich die HAK-TAK in vielen Punkten von meiner Schule unterscheidet, habe ich mich hier vom ersten Tag an sehr wohlgefühlt.

Bei meiner Ankunft wurde ich von Herrn Direktor Pogelschek und Frau Professor Rinaldi herzlich empfangen. Sie standen mir mit Rat und Tat zur Seite und waren immer bereit, mir bei Problemen und Schwierigkeiten zu helfen.

Viele Dinge an der HAK-TAK haben mich positiv überrascht: Am meisten beeindruckt hat mich die Tatsache, dass alle Schüler Hausschuhe tragen und so dabei helfen, das Gebäude sauber zu halten. Gefallen hat mir auch, dass es in jeder Klasse ein Waschbecken gibt. Ich finde das sehr nützlich, da die Schüler keine Getränke kaufen müssen und sich jederzeit die Hände waschen können.

Großartig ist auch, dass die Schüler in den Pausen und in den Freistunden die Möglichkeit haben, am Computer zu arbeiten.

Am meisten gefallen hat mir, dass es am Samstag keinen Unterricht gibt. Ich denke, dass Schüler ein freies Wochenende brauchen, um sich zu entspannen und zu erholen.

Trotz der vielen Unterschiede zu meiner Schule habe ich viele positive Erfahrungen gesammelt.

Olga Krušić z novima prijateljicama

Ich habe mich nicht nur mit meinen Mitschülern, sondern auch mit den Professoren gut verstanden.

Ganz besonders möchte ich mich bei Herrn Direktor Pogelschek und Frau Professor Rinaldi bedanken, die immer für mich da waren und es mir ermöglicht haben, viele neue Dinge kennenzulernen.

Ime mi je Cristina Blanzan, stara sem 17 let in stanujem v Tolmezzu, na severu Italije. V okviru projekta "Open Windows of Europe" sem lahko tri tedne obiskovala Dvojezično zvezno trgovsko akademijo. V Celovec sem prispevala 20. marca in ostala do 10. aprila. V tem času sem sodelovala pri pouku v 1AK razredu. Najprej sem se morala navaditi na način šolanja tukaj, saj je v Italiji precej drugačen.

Na tej šoli sem opazila veliko pozitivnih stvari, ki jih v moji šoli ni. Všeč mi je bilo na primer, da je tukaj treba imeti obute copate in na ta način pa-

zijo na bolj čisto šolo. Pri nas na šoli imamo obute čevlje.

Poleg tega mi je tudi všeč, da imajo dijaki in dijakinje na HAK-TAK v vsakem razredu umivalnik s pitno vodo, tako da jim ni treba kupiti pijač in da imajo vedno možnost umivanja rok.

To, kar mi je bilo najbolj všeč, je, da ob sobotah tu ni pouka, tako kot v Italiji. Mislim, da sta potrebna vsaj dva prosta dneva za sprostitev duha in tudi telesa.

Čeprav je med mojo šolo in HAK-TAK veliko razlik, sem se dobro znašla in doživela izkušnjo, ki je bila več kot samo lepa.

Za uspešno izvedbo tega projekta se želim posebej zahvaliti ravnatelju in gospe Rinaldi, ki sta mi od vsega začetka stala ob strani in mi pomagala.

Gita in bici lungo il lago di Wörth

Breve escursione in centro a Klagenfurt. I ragazzi hanno raccontato le storie dei monumenti.

La 3.A pronta ad ospitare le allieve italiane.

Open windows of Europe – la celebrazione del progetto

Giovedì 30 maggio 2019 la professoressa Rinaldi ed io siamo andate ad Udine per la celebrazione finale del progetto „Open windows of Europe”.

Quando siamo arrivate ad Udine siamo partite subito per Trieste. Con noi c'erano tutti i partecipanti, cioè gli studenti dell'Albania, della Croazia, dell'Austria e dell'Italia. Alcune ragazze ci hanno fatto vedere la città di Trieste. Abbiamo mangiato bene in una pizzeria e dopo siamo andate a vedere il meraviglioso castello di Miramare. È vicino al mare e la vista è bellissima! Abbiamo anche imparato delle cose interessanti sul castello! La sera siamo poi tornati a Udine. Lì mi aspettavano i genitori di Cristina, mia allieva di uno scambio. Siamo andati a casa sua a Paularo, che è un paese molto piacevole. La cena era buonissima e mi sono divertita moltissimo. Il venerdì abbiamo avuto un tour a Udine. Per for-

tuna c'era bel tempo, così potevamo goderci la giornata. Abbiamo avuto anche del tempo libero per andare in centro con le amiche. Anche il venerdì successivo abbiamo mangiato bene, questa volta pizza e risotto.

Dopo le cose si sono fatte serie. Prima abbiamo avuto una breve prova, dopo abbiamo iniziato con le presentazioni. Tutti dovevano prepararsi per questo evento e i ragazzi ci hanno raccontato le loro esperienze nell'ambito del progetto. Io e Cristina abbiamo parlato delle differenze tra la HAK-TAK di Klagenfurt e il liceo di Paularo. È stato molto interessante fare quest'esperienza!

Purtroppo siamo tornati già il venerdì!

Nel complesso è stata una bellissima esperienza e la rifarei in qualsiasi momento!!!

<https://sites.google.com/view/progettoopenwindowsofeurope/edizione-20182019/austria-2019>

Olga Krušić, 1.A

Gli allievi provenienti dall'Italia, dall'Austria, dall'Albania e dalla Croazia festeggiano „Open windows of Europe”.

Predavanje „Moonshot Pirates“

Marko Haschej, Absolvent der Zweisprachigen BHAK, hat am 28. 11. 2018 in den 3. und 4. Jahrgängen sein Startup-Projekt Moonshot Pirates vorgestellt.

Was ist dieses Projekt?

Die **Moonshot Pirates** sind ein neues, internationales Programm, um Schülerinnen und Schülern Moonshot Thinking und Entrepreneurship näherzubringen. In 3-tägigen Bootcamps erhalten die Teilnehmer die Möglichkeit, mit erfahrenen und erfolgreichen Entrepreneuren aus der ganzen Welt ihre eigenen Unternehmensideen umzusetzen, Innovationen kennenzulernen und einen positiven Impact zu hinterlassen. Die zweisprachige HAK war österreichweit die erste Schule, die sich zur Zusammenarbeit mit den Moonshot Pirates bereit erklärt hat.

On Wednesday, we were visited by pirates...

The Moonshot Pirates are a new, international program introducing moonshot thinking and entrepreneurship to students. In 3-day bootcamps

students learn about innovative technologies and receive the opportunity to execute their own ideas with experienced and successful entrepreneurs from all around the world and ultimately, to leave a positive impact in our world. HAK-TAK is proud to be a pioneer and the first school in Austria to collaborate with the Moonshot Pirates.

V sredo so nas obiskali pirati... Moonshot Pirates so nov, mednarodni program za dijake, da se seznanjo s moonshot thinking-om in podjetništvom. V 3-dnevnih delavnicah udeleženci dobi pristop do inovacij ter s pomočjo izkušenih in uspešnih podjetnikov iz celega sveta priložnost izvedbe lastnih idej. Dolgoročni cilj je, da dijaki ustvarijo pozitiven učinek na razvoj sveta. Dvojezična TAK je prva šola v Avstriji, ki se je odločila za sodelovanje z iniciativo Moonshot Pirates.

Marko Haschej je predstavil svoj projekt za pridobivanje idej za ustanovitev podjetja.
Entrepreneurship Education as a Best Practice example for our students.

Das Projekt „Moonshot Pirates“

Das „Moonshot Pirates Bootcamp“ fand vom 5. bis 7. Feber 2019 im Bildungshaus Tainach/Tinje statt.

Das Ziel dieses dreitägigen Bootcamps war es, Jugendlichen die Startup-Szene näherzubringen. In diesen drei Tagen erfuhren wir vieles über Unternehmensführung, exponentielle Strategien und Unternehmertum. Die Workshops wurden organisiert, um uns wirklich ins Spiel zu bringen und miteinander zu kooperieren. Während unseres Aufenthaltes in Tainach/Tinje sammelten wir die sogenannten „Moonshot“-Ideen, denn am Ende fand ein „Sales pitch“- Wettbewerb statt.

Diese Veranstaltung war für mich sehr lehrreich, denn ich habe in erster Linie meine Deutsch- und Englischkenntnisse erweitert, da in diesem Camp vorwiegend auf Deutsch und Englisch kommuniziert wurde. Ich knüpfte viele neue Kontakte, die mir in der Zukunft eventuell nütz-

lich sein werden. Ich würde das Moonshot Pirates Bootcamp jedem, der die Bereiche Unternehmertum und Startup-Szene besser kennenlernen sowie seine unternehmerische Denkweise weiterentwickeln möchte, empfehlen.

Jakob Košir, 4.A

Utrinki z delavnice Moonshot Pirates v Tinjah / Eindrücke vom Bootcamp-Workshop

Jezikovni natečaj / Redewettbewerb SAG'S MULTI!

V torek, 18. 12. 2018, je na gimnaziji BRG Petersgasse v Grazu potekalo eno izmed regijskih izborov govorniškega natečaja Sag's Multi.

Našo šolo sta zastopala Hana Jusufagić in Tadej Ogorevc, oba dijaka 4.a, ki sta svoja govora pripravila na teme Kako gradimo našo prihodnost – zidovi in mostovi oz. Prihodnost potrebuje izvor in Evropa, svet in mi. Tekmovalca sta v Grazu spremljali sošolka Vanessa Skornšek in profesorica Pamela Glušič.

Po prihodu na omenjeno graško gimnazijo sta se Hana in Tadej najprej registrirala, nato pa imela še nekaj časa za finalno pripravo. Malo pred dvanajsto je pred komisijo in publiko stopila Hana, ki nam je predstavila svoj pogled na prihodnost mladih in težave, s katerimi se soočajo mladi v Sloveniji. Okoli enih je nastopil še Tadej, ki je ključno vlogo pri oblikovanju in razvoju mladih ter posledično njihovem življenju v prihodnosti pripisal vzgoji. Po zaključku govora zadnjega tekmovalca v tem krogu je sledil približno petdesetminutni odmor. V tem času je zasedala komisija in določila finaliste, mi pa smo čas izkor-

stili za manjši prigrizek. Okoli pol druge ure smo se vrnili v dvorano, kjer je potekalo tekmovanje, in nestrpo čakali na izid. Ko sta moderatorki stopili na oder in začeli odpirati ovojnice z imeni finalistov, je napetost med nami še dodatno narščala. A že v drugi ovojnici je pisalo ime naše kandidatke.

Hana Jugufagić se je uvrstila v finale govorniškega natečaja meseca marca na Dunaju. Tadeju preboj v veliki finale žal ni uspel, a ne glede na to smo vsi ponosni na oba naša tekmovalca.

Vanessa Skornšek, 4.A

Am Dienstag, dem 18. 12. 2018, fand am BRG Petersgasse in Graz eine der Regionalrunden des Redewettbewerbs Sag's Multi statt.

Aus unserer Schule nahmen Hana Jusufagić und Tadej Ogorevc, beide Schüler der 4A, teil. Sie bereiteten ihre Reden zu folgenden Themen vor: Wie bauen wir unsere Zukunft – Brücken und Mauern, Die Zukunft braucht Herkunft und Europa, die Welt und wir. Die Teilnehmer des besagten Redewettbewerbs wurden von ihrer

Hana Jusufagić pri uspešnem nastopu

Tadej Ogorevc ob nastopu v Gradcu

Mitschülerin Vanessa Skornšek und Professorin Pamela Glušč nach Graz begleitet.

Nach der Ankunft am Gymnasium in Graz registrierten sich zuerst unsere beiden Redner und danach nutzten sie die Zeit bis zum Auftritt für eine letzte Vorbereitung. Kurz vor zwölf hielt Hanna ihre Rede, in der sie ihre Sichtweise auf die Zukunft der jungen Menschen und die Probleme darstellte, die Jugendliche in Slowenien belasten. Ungefähr um 13.00 Uhr trat noch Tadej auf, der die Schlüsselrolle bei der Persönlichkeitsentfaltung und -entwicklung der jungen Menschen und infolgedessen deren Zukunft der elterlichen Erziehung zuschrieb. Nach dem Auftritt des letzten Redners in dieser Runde folgte eine 50-minütige Pause.

In dieser Zeit beriet sich die Kommission und wählte die Redner aus, die sich für das Finale

qualifizierten. Wir allerdings nutzten das Zeitfenster, um uns zu entspannen und zu stärken. Ungefähr um halb zwei versammelten sich alle Teilnehmer wieder in dem Raum, in dem zuvor der Redewettbewerb stattgefunden hatte, und warteten gespannt auf die Ergebnisse. Als beide Moderatorinnen die Bühne betraten und die Umschläge mit den Namen der Redner, denen es gelang, sich für die Endrunde zu qualifizieren, öffneten, nahm noch zusätzlich die Nervosität bei allen Teilnehmern und deren Begleitern zu. Doch schon im zweiten Umschlag war der Name unserer Kandidatin.

Hana Jusufagić gelang es, ins Finale des Redewettbewerbs zu kommen. Tadej konnte sich leider nicht qualifizieren, ungeachtet dessen sind wir aber alle stolz auf unsere beiden Redner.

Vanessa Skornšek, 4.A

Finale govorniškega natečaja Sag's Multi na Dunaju

V četrtek, 4. 4. 2019, je na Dunaju potekalo finalno tekmovanje govorniškega natečaja Sag's Multi, na katerega se je z naše šole uspeло uvrstiti Hani Jusufagić, dijakinji 4.A letnika, ki je svoj govor tokrat pripravila na temo Evropa, svet in mi.

Finale pa ji je prinesel nastop, 18. 12. 2018, v Grazu, kjer je govorila o prihodnosti današnjih mladih. Na Dunaj se je Hana v spremstvu mentorice Pamele Glušč in sošolca Tadeja Ogorovca, prav tako udeleženca predizbora Sag's Multi iz Graza, odpeljala v sredo, 3. 4. Na Dunaju smo si prvi dan ogledali slavni Prater in Stephansdom, drugi dan pa smo še enkrat obiskali Stephansdom. Po tekmovanju smo se odpeljali še v nakupovalno središče Donauzentrum, kjer sta Hana in profesorica »morali« opraviti obvezni »shopping«, saj nista smeli izpustiti ugodnosti na t.i. »Woman's day«.

Kljud nekaterim »zanimivim« prijetljajem in seveda prisotni napetosti zaradi finalnega nastopa sta nam dneva na Dunaju hitro minila.

Tadej Ogorovc, 4.A

Hana Jusufagić bei der Überreichung der Urkunde

Finale tekmovanja Sag's Multi!

V četrtek, 2. 5., smo se učenki 4.A, Hana Jusufagić, in 1.B, Ira Jusufagić, skupaj s profesorico, Pamelou Glušič, odpravile na Dunaj, da bi izvedele rezultate tekmovanja Sag's Multi, ki se ga je udeležila Hana.

Z glavne železniške postaje v Celovcu se je vlak proti Dunaju odpeljal ob 7:35. V avstrijsko prestolnico pa smo po štirih urah vožnje prispele ob 11:35. Ob dveh naj bi se vsi udeleženci s svojimi spremiševalci (družino, prijatelji, mentorji) zbrali v mestni hiši. Da ne bi zamudile prireditve, smo se po prihodu na Dunaj s podzemno železnico od-

Hana Jusufagić s svojo mentorico prof. Glušič pred stolnico sv. Štefana

peljale kar v bližino mestne hiše, kjer smo poiskali le primerno restavracijo in pojedle okusno kosilo. Malo pred drugo uro popoldan smo se odpravile proti mestni hiši, kjer so se že zbirali drugi udeleženci govorniškega natečaja s spremiševalci. Okoli tretje ure se je z nagovorom avstrijskega predsednika, dr. Alexandra Van der Bellna, začela slavnostna prireditev, ki je trajala približno do pete ure popoldan. Izmed 540 tekmovalcev, ki so se udeležili letosnjega govorniškega natečaja Sag's Multi, je bilo na prireditve povabljenih 140 finalistov, med katerimi je bila tudi dijakinja naše šole, Hana Jusufagić. Tekmovalci so bili razporejeni v tri kategorije (najmlajši udeleženci, udeleženci srednje starostne skupine in najstarejši udeleženci). Izmed vseh govorcev je strokovna komisija izbrala 19 zmagovalcev, med katerimi pa žal ni bilo naše Hane. Kljub grenkemu priokusu smo na našo udeleženko ponosni, saj ji je uspelo doseči kar lepo skupno uvrstitev.

Ko se je končala prireditev, smo imele še dobrí dve uri časa do odhoda našega vlaka, zato smo si šle ogledat živalski vrt v Schönbrunnu. Na žalost smo prišle precej pozno, zato si nismo mogle ogledati vseh živali. A nekaj nam jih le uspelo videti in ujeti v fotografski objektiv. 😊 Po ogledu živalskega vrta in manjšem »fotoshootingu« smo se odpravile nazaj na glavno dunajsko železniško postajo, kamor smo prispele ob 19:20, ob 19:35 pa smo imele vlak za Celovec. Vožnja nazaj nam je zelo hitro minila, saj smo se na vlaku zelo zabavale. Okoli polnoči smo prispele v Celovec in tako se je naš enodnevni izlet na Dunaj končal.

Na Dunaju smo se imele zelo lepo, a na žalost vse, kar je lepo, hitro mine. Upam, da bomo še imele priložnost za kakšno podobno skupno potovanje, saj smo se odlično razumele in se »mega« zabavale.

Ira Jusufagić, 1.B

#BRAVOOOO HAK TAK

Naši dijaki so prejeli diplome za njihove posebne dosežke.

Naši dijaki so 6. junija 2019 prejeli priznanje od deželnega glavarja dr. Petra Kaiserja za izredne uspehe na jezikovnih tekmovanjih.

Unsere SchülerInnen wurden am 06. Juni 2019 von LH Dr. Peter Kaiser für besondere erbrachte Leistungen bei Sprachwettbewerben ausgezeichnet.

Smo zelo ponosni! | Wir sind sehr stolz! 😊

#ourheroes

#haktak #slovenščina #deutsch #english #italiano #brezmeja #oh-negrenzen #withoutborders #senzaconfini

Erik Kos achieved the 2nd place at the Carinthian competition in foreign languages

About his experience he writes:

„On the 8th March 2019 I took part in an Italian and English language contest in Klagenfurt. The competition took place on one of the university's in Klagenfurt. In the competition participated many schools all around Carinthia. At first we were kindly greeted by the host. They also explained us the course of the competition.

Quando hanno finito con la spiegazione, a ogni partecipante è stato assegnato un testo e ognuno aveva 15 minuti per leggerlo e prepararsi. Dopo la preparazione dovevamo parlare nella lingua italiana e inglese con due esperti linguistici. Alla fine hanno annunciato il vincitore. Io mi sono piazzato secondo su circa 7 studenti. Il concorso mi è piaciuto molto e mi sono divertito. Non vedo l'ora di partecipare di nuovo.“

Erik Kos, 4.B

Govorniški natečaj za Tischlerjevo nagrado Redewettbewerb für den Tischler-Preis

V ponedeljek, 14. 1. 2019, je na naši šoli potekal govorniški natečaj za Tischlerjevo nagrado.

Našo šolo sta zastopala Hana Jusufagić in Tadej Ogorevc, oba dijaka 4.A. Svoja govora sta pripravila na temo migracija. Hana je za svoj govor z naslovom »Vsak si svojo pot izbira sam« prejela drugo nagrado, za kar ji vsi iskreno čestitamo, njen govor pa priporočamo v branje.

Am Montag, dem 14. 1. 2019, fand an unserer Schule der Redewettbewerb für den Tischler-Preis statt.

Aus unserer Schule nahmen am besagten Wettbewerb Hana Jusufagić und Tadej Ogorevc, beide Schüler der 4.A, teil, die ihre Reden zum Thema Migration hielten. Hana belegte mit ihrer Rede Vsak si svojo pot izbira sam (Auf der Suche nach dem eigenen Weg) den zweiten Platz. Wir gratulieren zu diesem Erfolg und empfehlen die Lektüre ihres Textes.

prof. Glušič

Tadej Ogorevc in Hana Jusufagić sta nastopila na govorniškem natečaju.

Vsak si svojo pot izbira sam

Spoštovane dame in gospodje, člani komisije, draga publik!

Ime mi je Hana, stara sem 18 let in sem dijakinja četrtega letnika Dvojezične trgovske akademije v Celovcu. Danes bom govorila o precej aktualni in tudi pereči temi, ki nemalo-krat razdvaja javnost. Govorila bom o migracijah in o vprašanju, ali je zaradi njih res celoten svet postal podoben odprtvi vasi.

Kdo sploh je migrant oz. kako migranta definira eden izmed najpomembnejših priročnikov slo-

venskega knjižnega jezika, SSKJ (op. Slovar slovenskega knjižnega jezika).

Migrant je tisti, ki, zlasti iz gospodarskih vzrokov, spremeni svoje stalno ali začasno bivališče. To je torej oseba, ki zapusti svoj prvotni domači kraj in se – zaradi iskanja boljših življenjskih pogojev, in sicer zaradi dela, izobrazbe, nekateri tudi zaradi ponovne združitve z družino, preseli v drug kraj, včasih v drugo državo, nekateri izmed njih celo

na drug kontinent, kar nam je znano predvsem iz slovenske povojske zgodovine, ko je veliko Slovencev, kot radi rečemo »S trebuhom za kruhom« zapuščalo domovino in odhajalo v obljudljeno deželo, kot so včasih imenovali Ameriko.

Tudi sama sem torej migrantka, zato bom današnji govor začela s svojo zgodbo.

Pred tremi leti sem se iz Slovenije preselila v Avstrijo, saj sem želela izkoristiti možnost prostega pretoka ljudi, ki mi jo ponuja Evropska unija, se šolati v tujini, se naučiti še enega tujega jezika in si tako odpreti poti in postaviti temelje, na katerih bom skušala zgraditi boljšo prihodnost, najprej zase in mogoče kdaj, če mi bo tako namenjeno, tudi za svojo potomce. Pozanimala sem se o možnostih šolanja v tujini, se vpisala na dvojezično šolo v Celovcu in se s svojimi pet najstimi leti odpravila od doma, moja družina pa je ostala doma, v Sloveniji.

Priznati moram, da mi je bilo na začetku težje, kot sem mislila. Preselila sem se v novo, večje mesto, kjer na začetku nisem poznala nikogar. Moj največji problem pa je bil nemški jezik. Nemščine sem se sicer dve leti učila na osnovni šoli, a mi to znanje ni kaj prida koristilo ali pa sem – mogoče delno tudi zaradi svoje precej izrazite samokritičnosti – tako samo mislila. Kakorkoli, zaradi svojega znanja ali bolje rečeno neznanja jezika me je bilo zelo sram. Bala sem se iti ven med ljudi, v restavracijo, v trgovino, še na sprehod si pogosto nisem upala, saj sem vedno mislila samo na to, kako me bodo ljudje zasmehovali in se iz mene norčevali, če bodo slišali mojo polomljeno nemščino.

Moje življenje je tako postalo zelo dolgočasno, saj je bil dan enak dnevu – zjutraj v šolo, po pouku pa čim prej domov, da me ja ne bi kdo srečal na cesti in mi postavil kakšno vprašanje, bog ne daj, v nemščini. Zato se mi je zdelo, da delujem kot nekakšen robot, ki je sprogramiran samo za to, da se uči, sedi pri pouku in po pouku preos-

tanek dneva preživi zaprt med štirimi stenami. Komaj sem čakala vikende, da sem se lahko vrnila v svoj domači kraj, videla družino in se srečala s prijateljicami. Vsako nedeljo, ko pa sem se zopet morala vrniti nazaj v Avstrijo, je iz mojih oči lil potok solza in večino časa sem samo odštevala ure, včasih že minute, da ne rečem sekunde, ko bo spet petek in se bom lahko končno odpeljala spet nazaj domov, k svoji družini in prijateljem. Zelo sem pogrešala tudi treninge odbojke, ki sem jih prej obiskovala štirikrat tedensko, a v kak celovški odbojkarski klub se nisem upala vpisati, saj me je bilo strah, da me bodo soigralki zasmehovale – se razume – zopet je bila »kriva« moje polomljena nemščina.

Tako sem živila cele tri mesece, vse dokler nisem enkrat sama sebe vprašala, kaj sploh (še) počnem tukaj. V tujino nisem prišla zaradi tega, da bom tu propadla in (oprostite izrazu) »zgnila«, pač pa zato, da bom nekega dne lahko nase posna. V šoli sem bila sicer pridna in vestna dijakinja (dragti prisotni profesorji naše šole, upam, da se tu strinjate z mano), na kar kažejo tudi moji rezultati ob koncu šolskih let, saj sem vsak letnik zaključila s prav dobrim uspehom. To je bilo edino pozitivno in nekaj, s čimer sem se lahko tudi malo pohvalila.

Počasi sem se začela zavedati, da tako ne bo šlo več naprej in da bom morala nekaj – v prvi vrsti sami pri sebi – spremeniti. Vprašanje, ki sem si ga zastavila, je bilo, ali naj se vrnem nazaj v Slovenijo, ali naj ostanem tu in se (še naprej) borim. Ker sem po naravi trmasta oseba, ki – vsaj ponavadi – ne »klecne« pred prvo oviro in ne vrže puške v koruzo kar tako, sem se odločila, da bom začeto pot nadaljevala in se vsaj potrudila, da bom ob tem tudi uživala. Vedno sem bila odprta oseba, ki se lahko dokaj hitro vključi v družbo, ki zelo rada spoznava nove ljudi in preizkuša nove stvari. Zato kaj bi me torej nemščina pri tem oviral?

Imela sem jasno zastavljen cilj: uspešno končati srednjo šolo, doštudirati in postati odvetnica.

Moja vztrajnost in želja po uspehu sta me v težkih trenutkih gnali naprej. Spoznala sem, da sem si vse težave, ki sem jih imela, nakopala pravzaprav čisto sama in to predvsem zaradi mojega pretiranegega, včasih celo nepotrebnegata strahu. Tako sem sprejela odločitev, da se s tem navideznim strahom soočim – iz oči v oči, če tako hočete, saj veste, kako pravijo: »Strah je znotraj votel, na zunaj ga pa nič ni. In tako sem naredila prvi korak k spremembi svojega doživljjanja sveta in odstranjevanja polen, ki sem si jih prej v veliki meri sama metala pod noge. Za začetek sem si poiskala počitniško prakso v Celovcu, in sicer v pisarni. Šele takrat sem uvidela, da nemško znam bolje, kot sem pravzaprav mislila.

Slovenski pregovor pravi, da je vsak začetek težak, in tudi moj pri tem ni bil prav nobena izjema. A od trenutka, ko sem naredila prvi korak k spremembi, ko sem začela bolj optimistično gledati na svet, svojo okolico in nenazadnje drugače dojemati samo sebe ter se sprejeti, takšno kot sem, z vsemi svoji pomankljivosti, a tudi z vsemi pozitivnimi lastnostmi, je vse postalolajže. Končno sem si spet upala med ljudi, našla sem nove prijatelje, vpisala sem se na fitness in končno, ko sem si spet upala ŽIVETI, sem zaživelia. Tako kot ptič feniks, ko se dvigne iz pepela in vzleti. Vedno znova in znova.

Klub mojemu začetemu drugačnemu gledanju na svet in nase kot del tega sveta, pa ne morem mimo negativnih doživetij, ki sem jih tudi bila deležna, od kar sem »migrantka« ali lepše povedano, slovenska priseljenka v Avstriji. Tako sva ne-

koč s prijateljico sedeli v kavarni, ko je do naju, ker sva se pogovarjali po slovensko, pristopila natakarica in naju vprašala, od kod sva. Ko sva ji odgovorili, da prihaja iz Slovenije, a da sedaj živiva tu, kjer se tudi šolava, nama je zabrusila, naj se vrneva nazaj od koder sva prišli, saj je Avstrija bojda že tako ali tako prepolna tujcev, ki tu Avstrijcem samo odžiramo vsakdanji kruh, ko jim, ker smo cenejša delovna sila, »krademo« delovna mesta. To me je prizadelo, da sem obstala kot vkopana, z odprtimi ustimi, iz katerih nisem mogla spraviti niti a-ja. A ne mislite, da me je užalila s svojimi besedami. Ne. Prizadelo me je neno primitivno razmišljanje in njena očitna zloba do sočloveka.

Dovolite mi, da se spet kratko vrнем k Evropski uniji. Dandanes imamo veliko možnosti, ki jih lahko izkoristimo sebi in svojim potomcem v prid. Sami lahko ustvarjamo svojo prihodnost tako, kot se nam zdi prav in mislim, da je prost pretek ljudi in kapitala, ki nam ga ponuja EU odlična priložnost za vse, ki v svoji domači državi nimajo ustreznih pogojev za šolanje, zaposlitev ali za življenje nasploh.

Zato lahko na vprašanje »Ali je celoten svet postal podoben odprti vasi« odgovorim samo pritrdilno. Da, svet je res postal odprta vas, ampak s tem ni nič narobe. V resnici lahko iz tega pridobimo veliko lepih izkušenj in se naučimo ogromno novih stvari. Evropska unija predstavlja enotnost in mislim, da je to ena izmed njenih velikih prednosti, ki jih ponuja vsem svojim državljanom. Še bolje pa je, če znotraj te enotnosti spoštujemo raznolikost.

Nedolgo nazaj sem prebrala nekaj, kar mi je dalo misliti in za konec bi rada to misel delila z vami. Obstajajo ljudje »čebele« in ljudje »muhe«. Čebele bodo povsod iskale cvetlico, muhe pa bodo tudi na najlepšem vrtu iskale le iztrebke. Vse je torej odvisno od nas samih. Bomo čebele ali bi bili vseeno raje muhe?

Najlepša hvala, da ste mi prisluhnili.

Pisana Promlad 2019

Natečaj Pisana promlad – na dan z besedilom, ki ga je deveto leto zapored pripravila Volbankova ustanova, spodbuja mlade h kreativnemu pisanju v slovenskem jeziku.

Letos je na natečaju sodelovalo 614 mladih. Strokovna žirija je prejela kar 730 besedil. Avtorice in avtorji so pisali na teme: V gozdu, Ena pustolovska, #eko in Na cesti. Anja Smolnik, dijakinja 3.B letnika, je osvojila prvo nagrado. Iskrene čestitke!

Auch heuer nahmen unsere Schülerinnen und Schüler am Slowenisch-Schreibwettbewerb Pisana promlad, den die Volbank-Stiftung zum neunten Mal organisierte, teil und verfassten in ihren Alterskategorien Texte zu den Themen Im Wald, Ein Abenteuer; #ÖKO und Auf der Staße. Insgesamt wurden 730 Texte von 614 Schülerinnen und Schülern eingereicht. Anja Smolnik, Schülerin der 3.B Klasse, belegte in der höchsten Kategorie (bis 25 Jahre) den sensationellen 1. Platz. Herzlichen Glückwunsch!

Prof. Kumer, prof. Rasinger, ravn. Pogelschek
čestitajo Anji Smolnik k izrednemu uspehu

Najvišja starostna skupina (do 25. leta)

Tema: Na cesti

Avtorica besedila: Anja Smolnik, 3.B DTAK

Mentorica: mag. Vanessa Kumer, BA

Na cesti za pešce

Mnogim ljudem se mudi.

Ne gledajo levo, desno, v zrak. Gledajo ali naravnost ali v tla ali na telefon.

Noge pa jim stopajo in stopajo, kamor se jim mudi. Nekaterim ljudem se ne mudi.

Gledajo levo, desno, v zrak. Sedijo na klopc, se izgubijo v mislih, uživajo sončen dan, v miru ližejo kepico sladoleda in opazujejo ljudi.

Nekdo se pelje s kolesom, nekdo pride iz trgovine in nekdo hodeč posluša glasbo s slušalkami, ne da opazi, da ob tem glasno poje. Nekdo pride iz službe, drugi iz šole. Nekdo poskuša nagovoriti ljudi, ampak ljudje se mu izognejo.

Ob robu ceste nekdo čaka. Gleda levo, desno. Stoji, pogleda na telefon, čaka in čaka, se obrne, še enkrat pogleda levo in desno, spet na telefon.

Vidiš otroke, ki se igrajo, ki se lovijo. Vidiš zaljubljence, ki z roko v roki pohajkujeta po cesti. Občuduješ tekača, ki disciplinirano teče svoj krog. Vidiš mlado družino, ki gre na sprehod, v vozičku dojenček in spredaj otrok, ki pije sok. Sedeči na klopi in stoeči okoli nje, mladi, ki se smejejo, pogovarjajo.

Po navadi hitim. Hitim po cesti, da me le nihče ne nagovori. Saj se mi mudi. Vedno. Tudi, če se mi v bistvu ne mudi. Navada je ta, da se mi mudi. Ampak saj nissem edina.

Večini ljudi se mudi. Le nekaterim se ne mudi.

Vem pa, če bi si vzela čas, bi lahko tudi jaz opazovala. Opazovala bi sonce in liste na drevesu, ki se kopajo v soncu. Čutila bi, kako rahlo veter piha in kako me toplo sonce greje. Občutila bi veselje, ki ga vidim v očeh igrajočih se otrok. Spomnila bi se spomina, kako je imeti metulje v trebuhu, ko zagledam zaljubljenca. Spomnila bi se dnevov, ko smo kot otroci šli z družino na sprehod. Lahko bi se izgubila v mislih, kar mi ne bi škodovalo. Lahko bi se spomnila nase za nekaj trenutkov ali pomislila, kaj mi sploh pleše po glavi. Večini se mudi. Le nekateri uživajo.

Welcome Day 1.A & 1.B

Ein toller Start in das neue Schuljahr!

Am 12.09.2018 besuchten die Schülerinnen und Schüler der 1.A und 1.B das Inspire Lab im Lakesidepark Klagenfurt.

Begleitet wurden sie von den Klassenvorständinnen Prof. Čertov Tanja (1A) und Prof. Igerc Christina (1B) sowie vom Herrn Prof. Breznik und Prof. Hribar. Kaum im Inspire Lab angekommen, warteten interaktive Spiele auf die Schülerinnen und Schüler, um sich besser kennenzulernen und um sich auszutauschen, denn schließlich fand der „Welcome Day“ am dritten Schultag statt. Den Schülerinnen und Schülern wurden in Gruppen, aber auch alleine, Herausforderungen

gestellt, die sie lösen mussten. Nach einem lustigen Vormittag im Inspire Lab machten sich die beiden Klassen auf den Weg in den Europapark. Um den Hunger der Jugendlichen zu stillen, wurde von den Klassenvorständinnen ein Picknick vorbereitet. Mit voller Energie powerten sich die Schülerinnen und Schüler anschließend bei diversen Sportarten aus. Beim Fußball, beim Volleyball oder auch auf der Slackline, überall stellten sie ihr Können unter Beweis. Diese schöne Erinnerung an unseren ersten gemeinsamen Ausflug an der Zweisprachigen HAK wurde mit einem Gruppenfoto festgehalten.

Jennifer Wicher, 1.B

Netzwerken ...

Sprostitev v parku ...

Gruppendynamische Übungen

Komunikacija ...

Spoznavni dan 1.A & 1.B

V sredo, 12. 9. 2018, smo se dijakinje in dijaki prvih letnikov udeležili spoznavnega dneva v Inspire lab-u v Celovcu.

Najprej smo se zbrali v razredu, nato pa smo vsi skupaj odšli proti avtobusni postaji in se odpeljali do Lakesida parka. Od tam smo peš odšli proti Inspire lab-u. Takoj ko smo prispeli do moderne zgradbe Inspire lab-a, smo odšli po stopnicah v prvo nadstropje.

V predverju Inspire lab-a smo se najprej sezuli, nato pa smo se „živahno“ posedli. Nekateri smo sedli na stole, kakršne najdemo tudi v baru, drugi na kavč, tretji na klopi in blazine, jaz pa na veliko vrečo napolnjeno s frutirnim peskom. Namen obiska Inspire lab-a in spoznavnega dne v celoti je bilo spoznavanje in druženje, pri čemer so nas spremajali razredničarki prof. Igerc in prof. Čertov ter profesorja Breznik in Hribar.

V Inspire lab-u so nam najprej dali pet minut prostega časa. V tem času smo igrali namizni nogomet, si natočili sok in si podajali žogico. Nekateri so se tudi presedali in premetavali po blazinah.

V okviru naše prve aktivnosti smo se razdelili v skupine glede na naše osebnostne lastnosti (npr. barva las, oči, kraj bivanja, značaj, rojstni dan, najljubša hrana, pičača ipd.). Tako smo v vsaki skupini „pristali“ dijakinje in dijaki s podobnimi oz. skupnimi značilnostmi. Za porazdelitev po skupinah smo imeli na voljo določen, omejen čas. Nato smo na stene, mize in druge površine risali sebe, svoje misli in pisali naše ambicije. Kasneje smo se pogovarjali o razrednih pravilih in izdelali plakate na temo razredna skupnost.

V nadaljevanju je sledilo spoznavanje sošolk in sošolcev znotraj posamezne razredne skupnosti. Po koncu aktivnosti v Inspire lab-u smo se peš odpravili v Europapark ob Vrbskem jezeru, kjer smo s pomočjo obeh profesoric organizirali piknik, igrali odbojko, nogomet in hodili po Slacklineu.

Za pot nazaj smo zopet uporabili avtobusni prevoz, ki nas je po enem prestopu – nekateri sošolci so se namreč odpravili v Mladinski dom – prideljal naravnost do šole. **Peter Milanovich, 1.B**

Skupinska slika v Evropskem parku. / Gruppenbild im Europapark in Klagenfurt als Projektabschluss.

Ogled filma „Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja“

V torek, 11. decembra 2018, smo se dijaki 4A in 3A z našima profesoricama slovenščine, dr. Pamelo Glušič in dr. Tatjano Feinig, po drugi šolski uri odpravili na celovško univerzo, da bi si ogledali animiran dokumentarec o Ivanu Cankarju z naslovom „Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja“, ki so ga na univerzi predvajali v okviru Cankarjevih dnevov na Koroškem (Cankar@Carinthia).

Dokumentarni film je nastal ob stoletnici Cankarjeve smrti. Skozi pripovedko Kurent, ki nam jo predstavi znan slovenski igralec, Jurij Souček, nam film prikaže bistvene značilnosti Cankarjeve književnosti in opiše življenje slovenskega literata, najpomembnejšega predstavnika slovenske moderne. Cankarjev Kurent predstavlja simbol slovenstva, zaradi česar mu v filmu pripada osrednja vloga. Poleg Součka v filmu o Cankarjevem življenju in delu pripovedujejo tudi nekateri drugi poznavalci Cankarja in njegove knji-

ževnosti, med drugim literarni komparativisti, literarni zgodovinarji, profesorji književnosti s Filozofske fakultete v Ljubljani, detektiv in nena-zadnje ljudje, ki so s svojim delom v tem »Cankarjevem letu« vsak na svoj način obeležili stoletnico pisateljeve smrti.

Film je bil zanimiv, vendar ga je bilo zaradi preštevilnih podatkov, ki so mi bili prej neznani, težko razumeti, a kljub temu sem prepričana, da je ogled tega filma pri vseh nas veliko prispeval k razumevanju Cankarja in poznovanju njegovega literarnega opusa.

Tea Jojić, 4.A

Učiteljice slovenščine so se srečale ob prigrizku.

Na dnevnu odprtih vrat na HTL-Lastenstraße

V soboto, 26. 1. 2019, je na šoli HTL-Lastenstraße, s katero od letošnjega šolskega leta kooperira naša šola (dijaki Dvojezične trgovske akademije se namreč od letošnjega leta dalje lahko izobražujejo tudi po programu okoljska tehnika, ki jo izvajajo na omenjeni tehnični šoli), potekal dan odprtih vrat.

Našo šolo sta predstavljala dijaka 3C razreda, in sicer Ana-Marija Ogris-Martič in Simon Kummer, ter profesorica, Pamela Glušič. To dopoldne (informativni dan) je potekal od 9.00 do 12.00) so gostitelji zabeležili precejšnje zanimanje za svoje izobraževalne programe in tudi mi smo na naši »infofotočki« lahko pozdravili nekaj zainteresiranih (upajmo) bodočih dijakov. Ogledali smo si tudi

druge postaje, kjer sta se naša dijaka preizkusila v izdelovanju kovaških izdelkov, vsi skupaj pa smo se posladkali z okusnimi dobrotami, ki so jih pripravili gostitelji in nekateri drugi udeleženci oz. gostujoče šole na dnevnu odprtih vrat.

Vsi trije predstavniki naše šole upamo, da smo s svojo navzočnostjo oz. predstavitevijo in posredovanimi informacijami uspeli kakšnega obiskovalca na dnevnu odprtih vrat pritegniti, da bo mogoče razmislil tudi o možnosti nadaljnjega šolanja na naši ustanovi v perspektivni izobrazbi, ki povezuje ekonomsko in tehnično znanje.

Prof. Pamela Glušič

Naša dijaka Simon Kummer in Ana-Marija Ogris-Martič sta predstavila kooperacijo naše šole s HTL na terenu okoljske tehnike

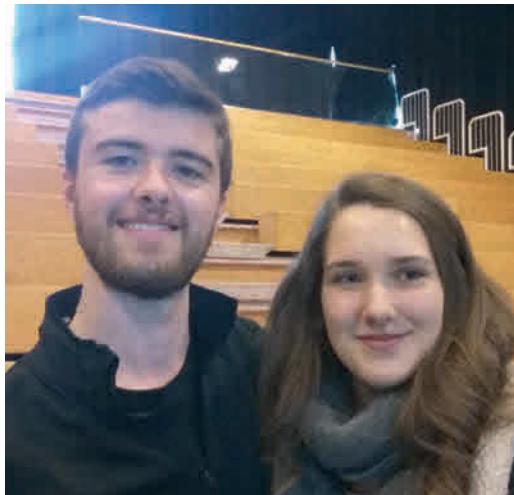

Hamlet

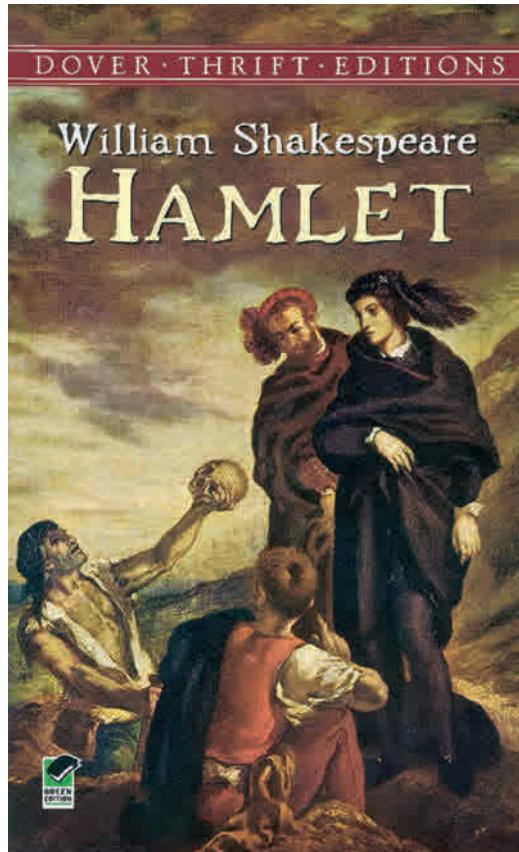
For the students in our school, it's almost become a habit, that somewhere around February we go to see a play we've been reading and acting out ourselves, for the previous month or so. This year the Vienna's English Theatre prepared for us the infamous Shakespeare's Hamlet.

So on Thursday 21st, we left the school after the second lesson, full of expectations. As the tension was building up in the hall, more and more students came in to see the play. At 10 o'clock the lights dimmed and all the whispers turned to silence. All eyes were on the stage.

The stage itself was relatively small and the group of four actors only had simple, but interesting requisites. Even though there were more characters in the play than there were actors, they did an amazing job of acting out each and every single one of them, with great integrity, so there was no misunderstanding who was who. The play had

The actor of Hamlet with Lara Svetina from the 2.A

ups and downs, happy and sad moments. They made us feel with the characters when they were down, but also made us laugh. And long after we left the thought: "To live or not to live?" (Adaptation from: "To be or not to be?") was stuck in our heads and gave us something to think. The fact that we read the play with our great and patient teacher Tatjana Feinig beforehand also helped and I think that I speak for everyone, when I say that it was a great experience.

Katjajani Durkov, 4.A

Ekskurzija na Vrhniko in v Ljubljano

V ponedeljek, 12. 11. 2018, smo se dijakinja in dijaki 4.A in 4.B letnika v spremstvu obeh naših profesoric slovenščine, mag. Tanje Voggenberger in dr. Pamele Glušič, odpeljali na enodnevno ekskurzijo v Ljubljano.

Najprej smo si dijaki 4.B ogledali Ljubljanske mlekarne in degustirali njihove mlečne izdelke.

V tem času so sošolke in sošolci iz paralelke obiskali »Cankarjevo« Vrhniko, se sprehodili po pisateljevi učni poti in si ogledali spominsko hišo, ki stoji na mestu, kjer je nekoč stala Cankarjeva domačija. Nato sta se skupini zamenjali. »Bejevcik« smo odšli na Vrhniko, kjer smo imeli priložnost prisluhniti »samemu Cankarju«, ki nam je priporovedoval o svojem življenju.

Dijaki 4.A letnika pa so bili medtem v Šparovi pekarni Pečjak v BTC-ju, kjer so se po ogledu njihovega proizvodnega obrata sladkali še z okusnimi krofi in ježki. Po opravljenem prvem »uradnem« delu naše ekskurzije smo imeli nekaj časa prostoz kosilo in ogled slovenske prestolnice.

Ob 17:30 smo se ponovno srečali. Tokrat smo se vsi zbrali pred Mestnim gledališčem Ljubljanskim, kjer smo si ob 18. uri ogledali gledališko igro Mercadet ali poslovni človek, ki jo je ustvaril vidni predstavnik francoskega realizma, Honoré de Balzac. Že med samo predstavo smo se lahko prepričali o aktualnosti obravnavane tematike v današnjem času. Po odigrani igri je sledil še pogovor z ustvarjalci te predstave, kjer smo izvedeli še marsikaj poučnega in zanimivega o samem dramskem delu in o ustvarjanju takšne predstave. Nekateri sošolci so izkoristili ponujeno priložnost in igralcem zastavili tudi kakšno vprašanje. Zaključni pogovor z ustvarjalci se nam je vsem zdel zelo zanimiv in je predstavljal piko na i celiotne predstave.

Dan je bil dolg, saj smo se šele okoli polnoči vrnilji nazaj v Celovec, a vsem nam bo ekskurzija ostala v lepem spominu.

Daša Čeh, Hana Andres, 4.B

Dijaki 4.A pred Cankarjevim spomenikom na Vrhniko

Izlet v Videm

V petek, 1. februarja 2019, smo se učenci iz boljše skupine italijanščine odpravili na enodnevni izlet v Videm.

Tja smo se odpeljali z avtobusom. Na našo žalost je bilo vreme slabo in zaradi tega si nismo ogledali vseh lepot mesta Videm. Dan se je začel v zgodnjih urah, in ko smo končno prispeli v Videm, smo si privoščili skodelico italijanske kave, ki nam je dala dovolj energije za ogled mesta. Ogledali smo si veliko različnih stvari, kot so

Obisk etnografskega muzeja

Piazza Libertà, Via Mercatovecchio, Loggia del Lionello ter še dva muzeja: »Museo Etnografico del Friuli« in »Museo Diocesano e Galleria del Tiepolo«. Po okusni pici, ki smo jo imeli za kosilo, smo se povzpeli na grad »Castello di Udine«. Hoja po stopnicah se je izplačala, saj smo bili nagrajeni z osupljivim razgledom na mesto. Po dolgem sprehodu smo se srečali z bratom naše profesorice, s katerim smo šli v kavarno, kjer smo se pogovarjali in igrali karte. Nazaj domov pa smo se peljali z vlakom.

Izlet je bil zares izjemен. Zahvaljujemo se naši profesorici, ker si je vzela čas in nam pokazala svoj domači kraj.

Sija Grabus

Gità a Udine

Venerdì 1 febbraio 2019, noi del corso superiore d'italiano siamo andati per un giorno a Udine. Ci siamo andati con l'autobus.

Peccato che il tempo era brutto, così non abbiamo visto tutta la bellezza di Udine. La giornata è incominciata presto, perché tanti di noi si sono alzati già alle quattro di mattina. Una volta arrivati a Udine siamo subito andati a prendere un buon caffè italiano. Questo caffè ci ha dato una nuova forza, che ci è servita per visitare Udine.

Abbiamo visitato tante cose come piazza Libertà, via Mercatovecchio, la Loggia del Lionello e anche due musei: il Museo Etnografico Friulano e il Museo Diocesano (Galleria del Tiepolo).

A pranzo abbiamo mangiato una pizza buonissima. A pancia piena siamo saliti sul Castello di Udine, dopo tante scale siamo stati ripagati con un meraviglioso panorama della città.

Dopo una lunga passeggiata, quando eravamo già stanchi, abbiamo incontrato il fratello della nostra prof. e così siamo andati a prendere qualcosa in uno dei bar più vecchi di Udine, dove abbiamo chiacchierato e giocato a carte. Per ritornare a casa abbiamo preso il treno, con grande felicità di Marko che è un grande appassionato di treni. È stata una gita veramente indimenticabile, ringraziamo la nostra prof. che ha dedicato il suo tempo libero per mostrarcì la sua città.

Anna Waldher

Die Exkursionsteilnehmer genießen ein Getränk im Kaffeehaus

Exkursion nach Udine

Am Freitag, dem 1. Februar 2019, machten wir uns, die Gruppe „Corso Superiore“, auf den Weg nach Udine.

Wir trafen uns bereits sehrzeitig in der Früh am Hauptbahnhof Klagenfurt und machten uns mit dem Intercitybus auf den Weg. Nach einer 2-stündigen amüsanten Fahrt kamen wir in Udine an. Leider erwartete uns in Udine kein schönes Wetter, denn es regnete den ganzen Tag, allerdings machten wir das Beste daraus.

Zuerst stärkten wir uns mit einem leckeren Kaffee, damit wir genug Energie für den Tag hatten. Danach besuchten wir einige schöne Sehenswürdigkeiten und hatten interessante Führungen durch das Museum Etnografico Friulano und das Museum Diocesano mit den berühmten Fresken von Tiepolo.

Nach einer leckeren Pizza machten wir einen langen Spaziergang und besuchten das Schloss von Udine. Müde und voller neuer Eindrücke machten wir uns gegen 18:00 Uhr mit dem Zug auf den Rückweg nach Klagenfurt. Es war wirklich ein sehr schöner und lustiger Tag.

Sabrina Lampichler

Impressioni fantastiche a Udine

Izlet v Slovenijo – Ausflug nach Slowenien

V ponedeljek, 25. 3. 2019, smo se dijaki 4.A letnika skupaj z razrednikom, prof. Brankom Kolterjem, in profesorico slovenščine, prof. Pamela Glušič, odpravili na enodnevni izlet v Slovenijo.

Ob 9. uri zjutraj smo izpred šole najprej krenili proti Jesenicam, kjer smo si ogledali proizvodnjo slaščic v podjetju Conditus, ki proizvaja znamenite blejske kremne rezine tudi za avstrijski trg, med drugim za trgovsko verigo Hofer. Po prihodu v proizvodni obrat podjetja Conditus smo se v skladu s strogimi predpisi o higieniskih standardih morali najprej vpisati v knjigo obiskovalcev in si nato nadeti zaščitna oblačila, da ne bi prišli v stik s hrano. Ogledali smo si cel postopek proizvodnje kremnih rezin, štrudla ter šamrol, in to izpod rok pravih slaščarskih mojstrov. Dobili smo celo priložnost, da sami preizkusimo, kako spretni smo pri izdelavi kremnih rezin in tako je sošolka Hana namazale kremne rezine s smetano, razrednik jih je razrezal, profesorica pa jih je za piko na i »na debelo« posladvakala. Po končanem ogledu proizvodnje smo poskusili svoj izdelek. Poleg kremšnit smo se lahko sladkali tudi s šamrolami, za popotnico pa je vsak izmed nas dobil sladko darilo, ki nam je sladkor dvigalo še cel naslednji teden.

Po končanem ogledu in okusni, sladki malici nas je pot vodila naprej na Bled, kjer smo obiskali blejski grad. Tam smo si ogledali grajsko klet, tiškarino in obrat, kjer proizvajajo čebelarske izdelke, ter uživali v prelepem razgledu z gradu. Nato smo se odpeljali proti Ljubljani, kamor smo kljub odlični in bogati pogostitvi v podjetju Conditus vseeno prispeли precej praznih želodcev. Ker se zavedamo, da prazna vreča ne стоji pokonci, smo takoj po prihodu v slovensko prestolnico poiskali primerno gostilno, kjer smo lahko napolnili naše sestradiane želodce. V Ljubljani smo imeli tudi precej prostega časa, ki ga je lahko vsak preživel po svoje, in si ogledal znamenitosti, ki so ga še posebej zanimale ali pa se odpravil na ogled trgovin, ki jih center Ljubljane ponuja v kar lepem številu. Ob 17:30 smo se ponovno srečali, in sicer je bilo zbirno mesto tokrat pred Slovenskim narodnim gledališčem – Drama, kjer smo si ob 18. uri ogledali gledališko predstavo Maje Haderlap, Angel pozabe. Nastopajoči so se zelo izkazali v svojih vlogah, a kljub dobrim igram smo imeli kar nekaj težav z razumevanjem predstavljenih tematike, saj nam je slednja precej tuja. Po predstavi, bilo je okoli 20:30h, smo zapustili deževno Ljubljano in se utrujeni odpeljali nazaj proti Celovcu ter s tem zaključili naš zabaven izlet v Slovenijo.

Tea Jojić, 4.A

Poskusili so se v izdelavi kremnih rezin.

Am Montag, dem 25. März 2019, machten die Schülerinnen und Schüler des 4.A Jahrganges zusammen mit ihrem Klassenvorstand, Branko Kolter, und ihrer Slowenischlehrerin, Pamela Gluščić, einen Ausflug nach Slowenien.

Um 9:00 Uhr fuhren wir zuerst nach Jesenice, wo wir im Unternehmen Conditus der Herstellung von Cremeschnitten beiwohnten. Das Unternehmen produziert berühmte Bleder-Cremeschnitten auch für den österreichischen Markt, unter anderem für die Handelskette Hofer. Bei der Ankunft im Produktionsbetrieb trugen wir uns zunächst in das Gästebuch ein. Dann mussten wir – strikte Hygienestandards befolgend – die Schutzkleidung anziehen, um mit Lebensmitteln nicht in Berührung zu kommen. Die Süßwarenhersteller zeigten uns den gesamten Prozess der Herstellung von Cremeschnitten, (Apfel-)Strudeln und Schaumrollen. Wir hatten sogar die Gelegenheit, uns selbst zu testen, wie geschickt bzw. versiert wir bei der Handhabe des Messers sind.

Unsere Klassenkameradin Hana überzog die Cremeschnitten mit Sahne, unser Klassenvorstand schnitt sie in Stücke und unsere Professorin bestreute sie mit Zucker. Nachdem wir die Produktion gesehen hatten, kosteten wir unsere selbst fertiggestellten Cremeschnitten. Wir bekamen aber auch andere leckere Mehlspeisen zu verkosten. So konnten wir ne-

Pogled z Blejskega gradu

ben Cremeschnitten auch Schaumrollen kosten und jeder von uns bekam ein süßes Geschenk zum Mitnehmen.

Nach der Besichtigung der Produktion und einem leckeren, süßen „Snack“ führte uns der Weg weiter nach Bled, wo wir uns die Bleder Burg anschauten. In der Burg besuchten wir den Burgkeller, die Druckerei und die Werkstatt, in der Imkereiprodukte hergestellt werden. Wir genossen auch eine schöne Aussicht von der Burg auf den Bleder See und die Insel mit der Marienkirche. Danach machten wir uns auf den Weg nach Ljubljana, wo wir trotz der hervorragenden und reichhaltigen Bewirtung bei Conditus immer noch ziemlich hungrig ankamen.

Unmittelbar nach unserer Ankunft suchten wir in der slowenischen Hauptstadt nach einem geeigneten Restaurant, in dem wir unseren Hunger stillen konnten. Wir hatten auch viel Freizeit in Ljubljana, die jeder von uns nach seinen Vorlieben verbringen konnte. So schauten sich einige von uns die Sehenswürdigkeiten von Ljubljana an, wobei die anderen lieber einkaufen gingen, da es im Zentrum von Ljubljana zahlreiche Geschäfte gibt. Um 17.30 Uhr trafen wir uns wieder und zwar war diesmal unser Treffpunkt vor dem slowenischen Nationaltheater – SNG Drama Ljubljana, wo wir uns um 18.00 Uhr das Theaterstück „Angel pozabe“ von Maja Haderlap anschauen. Die Darsteller konnten ihre schauspielerische Qualität unter Beweis stellen, jedoch trotz ihres guten Spiels hatten wir manchmal Schwierigkeiten mit dem Verstehen des Ganzen, denn uns ist die vorgestellte Thematik ziemlich fremd. Nach dem Theaterstück verließen wir um 20:30 Uhr das verregnete Ljubljana und fuhren müde wieder nach Klagenfurt zurück.

So fand unsere spannende Reise nach Slowenien ihr Ende.

Übersetzung des slowenischen Artikels von
Tea Jojić durch Hana Jusufagić, 4.A

Obisk pomembnih koroških političnih ustanov

V torek, 22.1.2019, smo si učenke in učenci 2.A ogledali deželni zbor (Landtag) in deželno vlado (Landesregierung) dežele Koroške.

Na pot do centra Celovca smo se odpravili peš. Ob prihodu v deželni zbor sta nas sprejela predsednik deželnega zbora ing. Reinhart Rohr in ga. Holzer, ki sta nas popeljala skozi dvorane in nam predstavila zgodovino Koroške politične strukture skozi čas (od knezov do demokracije). Ogledali smo si dvorano grbov, malo dvorano grbov, dvorano Kollig in sejno dvorano deželnega zobra, kjer smo lahko tudi sedeli na mestih deželnih politikov.

Nato smo se odpravili naprej do deželne vlade, kjer nas je sprejel team Petra Kaiserja in smo zanimali primer, kako se sprejmejo odločitve v deželni vladi. Potem so nas pogostili s sendviči in pecivom.

Ema Pregelj, 2.A

Am Dienstag, dem 22.01.2019, haben die Schülerinnen und Schüler der 2.A Klasse an der Exkursion „Demokratie in Kärnten - Landespolitik hautnah erleben“ teilgenommen.

Der erste Teil der Exkursion bestand aus einer Besichtigung des Landhauses unter der Führung des Präsidenten des Kärntner Landtages Ing. Reinhart Rohr. Zuerst wurde ein geschichtlicher Überblick zum Landhaus geboten und anschließend haben die Schülerinnen und Schüler im Landtag Platz genommen und nähere Informationen zur Arbeit des Landtages erhalten.

Anschließend folgte eine Besichtigung der Landesregierung, wo die Schülerinnen und Schüler im Regierungszimmer die Rollen der Regierungsmitglieder einnahmen und über aktuelle Fragen diskutierten und abstimmten.

Die Exkursion bot den Schülerinnen und Schülern einen fundierten Einblick in die Arbeit der Kärntner Landespolitik.

Gruppenbild im Kärntner Landtag mit dem Präsidenten Reinhart Rohr

Cinema alternativo

Alcuni dei ragazzi del corso superiore d'italiano con la Prof. Varadi sono andati al Volkskino di Klagenfurt domenica 11 novembre e hanno guardato un film davvero toccante.

Per i ragazzi era la prima esperienza in un cinema alternativo e ... in italiano!! Consigliamo questo film a chi ama riflettere sulla nostra società.

GLÜCKLICH WIE LAZZARO (Lazzaro Felice)

Regie: Alice Rohrwacher

Der Eröffnungsfilm der Viennale 2018 ist ein erfrischender, beglückender Film, magisch, realistisch, relevant und fantastisch.

Die Geschichte des Landarbeiters Lazzaro, der so gut, hilfsbereit und arglos ist, dass er nicht in diese Welt zu gehören scheint. Als ihm der Sohn der skrupellosen Marchesa aus einer Laune heraus die Freundschaft anbietet, verändert das Lazzaros Leben – und trägt ihn wundersam durch die Zeiten, wie ein Fragment der Vergangenheit in der modernen Welt.

Ein kleines Kinowunder zwischen Märchen und Sozialrealismus.

Der Tagesspiegel

Italienisch bis ins Herz! The Hollywood Reporter

Prof. Francesca Varadi Rass

MAJ – Mreža Alpe Jadran

Letos se že drugič udeležijo dijaki Dvojezične TAK pri projektu MAJ – Mreža Alpe Jadran.

Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu skupno s Slovensko gospodarsko zvezo v Celovcu (SGZ) vabi na mreženje slovenske mladine, da se spoznavajo in zavejo, kje vse smo in da obstaja možnost mreženja, sodelovanja in skupne prihodnosti.

Priznanja za udeležbo sta lanskim udeležencem podelila Predsednik SGZ Benjamin Wakovnik in Feliks Wieser in še naprej vabila na to edinstveno možnost za dijake, študente in tudi profesorje, da se udeležijo naprej teh srečanj.

Tako so bili Iani Rok, Jakob, Simon, Lara, Andrej in še drugi na nekaj vikendih vključeni v to mreženje. Letos pa so se kot prve Ema, Eva,

Nuša in še enkrat Ema podale na prvo srečnaje v okviru MAJ v madžarski Monošter (Szentgotthard) na temo »Kako učinkovito načrtovati?« junija na drugo srečanje v Gorski Kotor oz. Prezid na Hrvaškem pa so se podale še z drugimi sošolkami na temo »Moč uspešne komunikacije«. Tudi s ZG/ZRG za Slovence so se udeležili prvi dijaki. Vsi udeleženci spoznavajo korenine in slovensko živelj tudi v teh krajih zamejstva in s tem bogatijo svoje obzorje in s svojo deležbo krepijo tamkajšnje Slovence.

Vsi so bili navdušeni od programa in se vrnili polno novih izkušenj in vtisov. Hvala naši šoli, ki nam je zato dala prostoto in organizacijam, ki so to organizirale in plačale!

Nadvse navdušene udeleženke projektnih srečanj.

Ogled razstave »Občutljivo ravnotežje«

Z velikim zanimanjem smo se v četrtek 8. 11. 2018 smo se pred šolo zbrali ter odpravili v muzej moderne umetnosti na Koroškem (MMKK).

Razstava »občutljivo ravnotežje«, je predstavljena kot avtonomno delo in skupne projekte dveh umetnikov, Iris Andraschek in Hubert Lobnig. Njihovo delo je predvsem značilno glede na lokacijo. Središče razstave je pogled na sporne razprave danajšnje družbe ter njeno preoblikovanje, kot npr. migracije, politične spremembe, vprašanje enakosti spolov itd.

Na nas je naredilo predvsem velik utis, ker se teme, ki so predstavljene na razstavi, danes globje obravnavajo. Smo bili zelo veseli, da smo si ogledali razstavo sodobne umetnosti, ki jo ne bi mogli bolj predstaviti kakor sama umetnika. Še naprej bi se veselili ogled muzejev z sodobnimi umetnostmi.

Aila Hadžić, 3.A

Interessante Ausstellungen in der Stadt

Im Rahmen des Slowenisch-Unterrichts unternahm der 3.A Jahrgang einige sogenannte Lehrausgänge und besuchte aktuelle Ausstellungen aus dem Bereich Kunst und Kultur.

Zanimive razstave v mestu

V okviru pouka slovenščine je 3.A letnik obiskal nekaj razstav, ki so v tem šolskem letu potekale v Celovcu.

Bile so to razstave: Empfindliches Gleichgewicht – Občutljivo ravnotežje v Muzeju moderne umetnosti s slovenskim vodstvom, razstava Seltene Objekte – redki objekti v mestni hiši (Alpen-Adria Galerie) in razstava o življenju in delovanju prevega slovenskega pesnika Valentina Vodnika v knjigarni Haček.

Planeten – Expedition ins Sonnensystem

Planeti – ekspedicija v Osončje

V četrtek, 31. januarja 2019, smo se učenci tretjih letnikov odpravili na naravoslovno ekskurzijo v celovški planetarij. Tam smo si ogledali slovensko predstavo Planeti - ekspedicija v Osončje.

Predstava nas je popeljala na različne planete, njihove lune in druga vesoljska telesa našega Osončja. Ogledali smo si, kaj bodo astronauti morda v prihodnosti našli in videli, ko bodo raziskovali vesolje. Pokazano je bilo tudi, kakšna je verjetnost življenja na drugih nebesnih telesih in kateri planeti imajo največjo verjetnost, da so bili v preteklosti ali bodo v prihodnosti podobni naši Zemlji. Zelo smo uživali ekspedicijo skozi naše Osončje, pri kateri smo imeli možnost videoti planete čisto od blizu.

Patricia Kopač, 3.C

Am Donnerstag, den 31. Jänner 2019, hatten wir SchülerInnen der dritten Jahrgänge eine naturwissenschaftliche Exkursion ins Planetarium Klagenfurt. Dort haben wir uns die slowenische Präsentation Planeten – Expedition ins Sonnensystem angesehen.

Die atemberaubende Expedition führte uns zu verschiedenen Planeten, deren Monden und zu anderen Himmelskörpern unseres Sonnensystems. Wir konnten sehen, was Astronauten bei ihren Forschungsprojekten vielleicht in Zukunft finden und sehen werden. Es wurde uns auch gezeigt, wie groß die Wahrscheinlichkeit ist, Leben auf anderen Himmelskörpern zu finden, und welche Planeten am ehesten lebensfreundliche Bedingungen aufweisen. Bei der spannenden Expedition durch unser Sonnensystem hatten wir die Möglichkeit, die Planeten aus unmittelbarer Nähe kennenzulernen.

Patricia Kopač, 3.C

In Vorfreude auf die Vorführung im Planetarium

Kulturna oaza – Ekskurzija 3.AC

V mesecu marca so se prof. Tatjana Feinig, prof. Tanja Voggenberger in asistentka za slovenščino, Bojana Žakelj, s 3.AC letnikoma odpravili v Muzej krščanstva na Slovenskem v Stično, kjer so slišali in spoznali življenje ljudi preko arhitekture, etnološke zbirke, liturgičnih predmetov, kulturnozgodovinske zbirke in pedagoške delavnice. Kasneje jih je pot vodila tudi še v Muljavo, na Jurčičovo domačijo in v glavno mesto Slovenije – v Ljubljano. Le-tam so si pogledali film Lepi fant (Beautiful boy), o katerem so premišljevali in se pogovarjali še celo pot do Celovca.

Pred rojstno hišo pisatelja Josipa Jurčiča

Ekskurzija k elektrarni na lesno biomaso

V okviru težišča „Okoljevarstveni menedžment in energetika“ smo 4. aprila z dijaki 3.C letnika šli na ekskurzijo v termoelektrarno na lesno biomaso (HKW Ost) v Žrelec (Ebenthal). Z mestnim avtobusom smo se peljali do Žrelca in od tam naprej smo morali še prehoditi 1 kilometer do termoelektrarne.

HKW Ost je ena izmed najmodernejših termoelektrarn na lesno biomaso po celiem svetu. Proizvaja 50 megawatov (MW) toplotne ter 10 MW električne energije. S tem lahko oskrbuje približno 30.000 gospodinjstev z daljinskim ogrevanjem. Sežiga se biomasa v obliki lesa, ki je pridobljen iz gozdov v okolici. Večinoma se uporablja les, ki ni ustrezan za kakovostno uporabo (npr. za gradbeni material, pohištvo itd.) ali je okužen s škodljivci. Les spada k obnovljivim surovinam in termoelektrarna doseže učinkovitost nad 90%.

Vodstvo skozi HKW Ost je potekalo po poti biomase. Na začetku se biomasa pripelje v skladišče. Kolesni nakladalnik z ogromno lopato, ki je tako velika, da je ves razred zajela (glej slike), naklada biomaso v transportni sistem. Ta pripelje biomaso v zgorevalno komoro, v kateri biomasa zgori in odda toplotno energijo. S to toploto se ogreje voda, iz katere nastane para. Para nato poganja turbino, v kateri nastane električna energija. Odvečna toplota se uporablja za daljinsko ogrevanje gospodinjstev. V kontrolnem centru se nadzoruje pravilno delovanje termoelektrarne. Ker je naprava v veliki meri avtomatizirana, je možno, da upravlja celotno termoelektrarno le trije sodelavci.

prof. Alexander Smolej

Vtisi iz elektrarne na lesno biomaso / Auf der Baggerschaufel des Biomasse-Heizkraftwerks Ebenthal

Slomejci: Ekskurzija v institucije EU

Po opravljenem testu o Evropski uniji se je skupina šestnajstih dijakinj in dijakov iz tretjih letnikov odpravila na pot v Bruselj, Strasbourg in Luksemburg.

Po nočni vožnji z avtobusom se je začel v Bruslju natrpan program: obiskali smo predstavnštvo dežele Koroške v EU, Parlamentarium in seveda kulturne znamenitosti, kot so to mestni trg Grand Place in Manneken Pis. V Evropski komisiji smo izvedeli o njenih nalogah in delovanju. V Evropskem parlamentu, ki je trenutno veliko gradbišče v pravem pomenu besede - tako kot stavba kot tudi pri poslancih, ciljih in vsebinah, smo lahko diskutirali z Evropskimi poslanci iz Slovenije. Njihova poročila o delu v raznih odborih parlamenta so bila zelo zanimiva. V plenarni dvorani smo se lahko preizkusili kot prave/i poslanke in poslanci. Mesto Bruselj smo doživeli kot živahnno središče političnega in gospodarskega dogajanja v Evropski uniji.

V Luksemburgu, ki je veliko manjše, pregledno in urejeno mesto, smo si ogledali prvo zgodovinsko dvorano Evropskega parlamenta in smo se srečali z vodjo Slovenskega prevajalskega oddelka in vodjo Generalnega direktorata za prevajanje pri Evropskem parlamentu. Slovenčina

Einblick in das Zentrum des politischen Geschehens der EU.

je s pristopom Slovenije v EU postala evropski jezik. Dijaki in dijakinje so izvedeli o poklicnih možnostih na prevajalskem področju.

Zaključek naše štiridnevne ekskurzije smo doživeli v čudovitem mestu Strasbourg, kjer smo obiskali Svet Evrope in Evropsko sodišče za človekove pravice. Občudovali smo gotsko arhitekturo, kot je katedrala Notre Dame in cerkev sv. Tomaža, kjer je igral tudi Mozart.

Zahvaljujemo se deželi Koroški za finančno podporo potovanja. Posebna zahvala pa velja organizatorju NSKS in tajniku Marku Oražetu za vodstvo po Bruslu ter izvrstno pripravo strokovne ekskurzije, na kateri smo uživali vsi, tako dijakinje in dijaki, kakor tudi spremjevalki Mirjam Zwitter-Šlemic in Nina Kropunig.

München – The best!

Am Mittwoch, den 12.09.2018, fuhren wir, die 4.A und 4.B, mit unseren Klassenvorständen Prof. Voggenberger und Prof. Kolter nach München.

Wir machten einen kleinen Zwischenstopp in Kehlstein bei Berchtesgaden. Dort fuhren wir mit einem Bus hinauf auf einen Berg, weiter ging es mit dem Lift. Vom Gipfel aus hatten wir eine tolle Aussicht, die wir sehr genossen, und natürlich hatten wir genug Zeit, um viele tolle Bilder zu machen. Weil es so schön war und wir genug Zeit hatten, haben sich ein paar Mitschüler entschieden, zu Fuß bergab zu gehen.

Danach fuhren wir weiter nach München. Nach unserer Ankunft haben wir das Schloss Nymphenburg besichtigt, dort konnten wir uns alle Räume im Schloss genauer ansehen und etwas mehr darüber erfahren. Da wir aber schon erschöpft waren, freuten wir uns sehr auf das Hostel. Nachdem wir uns aufgeteilt hatten, hat-

ten wir endlich Zeit, um die Innenstadt zu erkunden.

Nach dem ersten etwas anstrengenden Tag ging es am Donnerstag um 8:00 Uhr gleich weiter. Wir machten uns auf den Weg nach Dachau, dort haben wir uns das ehemalige Konzentrationslager angeschaut. Es war für uns alle keine einfache Besichtigung, der Ort hinterließ einen traurigen Eindruck wegen der schrecklichen Ereignisse, die dort stattgefunden hatten. Danach besuchten wir das Deutsche Museum. Das Museum war riesig und wir hatten leider nicht so viel Zeit, um alles zu sehen, jedoch waren viele interessante Stationen dabei. Anschließend fuhren wir noch zum Olympiaturm, wo es hoch hinaus ging, viele von uns überwanden ihre Höhenangst und genossen diese tolle Aussicht.

Am letzten Tag besichtigten wir noch das BMW-Museum und die BMW-Welt, da konnten wir uns die neuesten Autos ansehen und die Geschichte

Skupinska slika pred gradom Nymphenburg v Münchnu

von BMW erfahren. Zum Abschluss machten wir noch einen kurzen Zwischenstopp im Salzkammergut, da hatten wir eine Besichtigung, die sehr aufschlussreich und interessant war. Am Abend machten wir uns dann auf den Weg nach Hause, die Busfahrt war sehr lustig, so wie die dreitägige Exkursion. 😊

Matea Krnjić, 4.B

V septembru smo se dijaki in dijakinje 4.A in 4.B letnika in trije učitelji (profesorji Isop, Kolter in Voggenberger) odpeljali proti Münchenu.

Naša prva točka je bila na Orlovem gnezdu, kjer smo uživali v prekrasnem, sončnem razgledu. Po eni uri in pol hoje po hribu navzdol smo se odpeljali proti Münchnu. V treh dneh smo si marsikaj ogledali, med drugim koncentracijsko taborišče v Dachau, grad Nymphenburg, BMW-svet in muzej, Nemški tehnični muzej in Olimpijski stolp. Zadnji dan nas je pot vodila tudi še v Salzkammergut, v rudnik soli, kjer smo slišali veliko novega. Na poti domov smo v avtobusu prepevali in bili srečni, da smo te tri dni lahko skupaj preživeli. 😊

„Let's take a selfie!“

Počitek na izletu na „Kehlsteinhaus“ na Bavarskem

Die menschenverachtende Aufschrift am Eingang zum KZ Dachau

Ogled rudnika soli „Salzwelten Hallein“

Auf der Suche nach den Wurzeln des „Engels des Vergessens“

Der Bus führte am 29. Januar 2019 einige Schüler und Schülerinnen des 5.A und 5.B Jahrganges in eine unbekannte kulturelle, von Klagenfurt etwa eine Stunde entfernte Region: Leppen.

Leppen ist einer von mehreren sogenannten Gräben von Bad Eisenkappel. Von Zdravko Haderlap wurde uns dort die Geschichte Leppens und der Gräben nähergebracht. Der Grund, warum wir dort waren? Einige bekannte Autoren wie Maja Haderlap, Valentin Polanšek und Florjan Lipuš wurden dort geboren und sind eben dort aufgewachsen. Unser erster Treffpunkt war die alte Volksschule in Leppen.

Erzählungen von Zusammenhalt und Spaltung sowie interessante Geschichten des Ortes brachte uns Herr Haderlap dort näher. Darauf sind wir die kurvenreiche Straße weiter gefahren und Zdravko Haderlap zeigte uns sein Elternhaus, welches er »übernommen« hat. Ein großer Hof mit Plätzen, die an den Roman »Der Engel des Vergessens« von Maja Haderlap erinnern. Überall auf dem Hof war die Begeisterung für Kunst zu sehen.

Wir wurden herzlichst in seine Stube gebeten, wo er uns über das Leben am Hof berichtete.

Nachdem wir uns über zwei Stunden unterhalten hatten, haben wir die Heimreise angetreten und unseren Tag mit Gedanken über den Vinkelhof und den beeindruckenden Ort Leppen ausklingen lassen.

Verena Ošina, 5.A

V nekdanji lepenski ljudski šoli

Na poti k Vinklnovi domačiji

Po sledeh „Angela pozabe“ – romana pisateljice Maje Haderlap

Na strmih pobočjih južne Koroške leži v grapi, obdani s hribi, Lepena, rojstna vas koroške pisateljice slovenskega rodu Maje Haderlap.

Idilična pokrajina, bogata z gozdovi, je danes dom zgolj še peščici vaških prebivalcev, ki kljub odmaknjenosti od urbanega okolja in vetrolomom, ki so pokosili večino vaškega bogastva – gozdov – , še vedno vztrajajo v rodni pokrajini.

Vasico, ki je prezeta s slovenstvom, so v zadnjih desetletjih zapustili številni mladi v iskanju lepše prihodnosti in tako Lepeno prepustili zobu časa.

Učenci in učenke obeh petih letnikov Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu smo se v torek, 29. januarja 2019, odpeljali izpred šole v spremstvu profesoric Tanje Voggenberger in Tatjane Feinig ter asistentke za slovenščino, Bojanje Žakelj in se odpravili po sledeh »Angela pozabe« v Lepeno.

Pot, ki pelje mimo bližnje Železne Kaple, priča o zapuščeni in zapostavljeni pokrajini, saj se ceste v Lepeno poslužujejo več ali manj zgolj še tornjaki, natovorjeni z bogastvom, ki ga je v teh krajih največ - z lesom. Nekje na poti med Kaplo in bližnjo Koprivno osamljena stoji nekdanja ljudska šola z dvojezičnim napisom, ki danes služi kot muzej in stanovanjska hiša. Ob vstopu v leta 2011 zaprto šolo bodejo v oči številne knjige

in zapisi v slovenščini. Stene majhne učilnice, napolnjene z opremo nekdanjih učencev in učiteljev, krasijo portreti vaških pisateljev, ki so klub vsem težavam in izobčenosti v svojih delih ovekovečili slovenski jezik. Med njimi najdemo tudi portret Maje Haderlap. Naš vodič, Majin brat Zdravko, nam pove, da šola že osmo leto sameva zaradi pomanjkanja otrok. Tako delijo stene lepenske šole podobno usodo kot domači koroški Slovenci, ki počasi, pa vendar vztrajno, izgubljajo koroško slovensko narodnostno identiteto.

Po kratki predstavitvi se napotimo globlje v osrčje Lepene, kjer стоji stara hiša, hiša otroštva Maje Haderlap. Posestvo nazorno prikazuje preprosto kmečko življenje tamkajšnjih koroških Slovencev. Prikujuje preteklost številnih rodov in težave sedanjih. Okoliške hribe je v preteklih letih neizprosno pokosil vetrolom in tako za seboj pustil golo, opustošeno pokrajino. Nekdaj mogična drevesa danes podrtia ležijo ob bregovih Lepene in podobno kot vaščani, samo še čakajo na to, da jih nekdo odpelje iz od ljudi pozabljenih doline. Tako vasica zgolj še pričakuje dan, ko jo bodo zapustili še zadnji domačini in prepustili svoje mesto Majinemu angelu - Angelu pozabe.

Leon Založnik, 5.B

Lepena pozimi

Leppen im Winter

Kulturno-strokovno potovanje po zahodni Sloveniji

Republika Slovenija je tudi letos povabila oba četrta letnika na strokovno ekskurzijo po Sloveniji. V spremstvu prof. Voggenberger in prof. Kolterja smo se podali na Notranjsko in slovensko obalo, ogledali smo si Škocjansko jamo, Sečoveljske soline, Cerkev sv. Trojice in kmetijo Bordon v Ržani. Na poti nazaj smo se ustavili še v Ljubljani, kjer nas je v slovenskem parlamentu sprejela slovenska evropska poslanka Ljudmila Novak.

Poleg zanimivega kulturnega sporeda smo lahko tudi nekaj časa uživali v portoroškem zalivu. Igrali smo odbojko, plavali v 24°C toplem morju, se med seboj družili in uživali.

Anna Karner, Jan Šeberle, 4.A

S fotografskimi utrinki vam želimo prikazati naše prijetno doživetje:

Ob 7:30 h smo se z avtobusom odpeljali izpred šole in se napotili proti Parku Škocjanske jame. Tam smo si ogledali biser klasičnega kraša, ki je vpisan v UNESCO svetovno dediščino. Po končanem ogledu je sledilo okusno kosilo, po tem pa nas je pot vodila proti Hrastovljam, kjer

smo si ogledali cerkev svete Trojice in njen obzidje, zgrajeno v 16. stoletju kot varovalo pred turškimi vpadi. Očarani smo bili nad njenimi freskami iz stare in nove zaveze in predvsem nad freskami, ki prikazujejo »Mrtvaški ples«. Po ogledu cerkve smo se odpeljali v Portorož, kjer smo se nastanili v hotelu Bernardin. Ker smo do večerje imeli še kar nekaj prostega časa, smo vsi pohiteli na plažo, da bi se malo ohladili v razburkanem morju. Sledila je večerja, po večerji pa čas za sprehod in za »spoznavanje« Portoroža.

Čeprav malo utrujeni, smo se naslednje jutro že na vse zgodaj zjutraj odpeljali v Sečoveljske soli-

Vhladni vinski kleti v Kopru

V avli Slovenskega parlamenta

ne, kjer smo si ogledali tradicionalno pridelavo morske soli, ki se je v 800 letih le malenkostno spremenila. Kljub bogatemu zajtrku v hotelu, smo bili po ogledu solin precej lačni, zato smo bili zelo veseli, ko smo prispeli v tradicionalno istrsko gostilno, kjer nas je že čakalo slastno kosilo, s katerim smo napolnili naše sestrudane želodce. Po kosilu smo se zapeljali skozi Koper, si na hitro ogledali Luko in o njej izvedeli nekaj informacij, po tem pa je sledil zelo zanimiv del našega izleta, in sicer smo si ogledali vinsko klet lokalnega pridelovalca vin in poskusili kozarec. Po ogledu smo se vrnili v Portorož, kjer je svoj prosti čas vsak lahko preživel po svoje in se posvetil stvarem, ki so ga še posebej zanimali.

V petek zjutraj smo se odpravili v Ljubljano, kjer smo vstopili v stavbo slovenskega parlamenta. Ogledali smo si dvorano, kjer zaseda Državni zbor in izvedeli nekaj o delovanju parlamenta. Sledilo je zaključno kosilo v gostilni Šestica, po tem pa smo na žalost že morali zapustiti Ljubljano in se odpraviti domov.

Naš izlet je bil resnično zelo zabaven, pomagal pa nam je tudi pri tem, da se med sabo bolje povezemo in spletemo nova prijateljstva.

Hana Jusufagić, 4.A

Škocjanska jama

Znameniti mrtvaški ples v Hrastovljah

Dunaj – Wien – Vienna

Dijakinje in dijaki 2AB letnika smo od 4. do 8. februarja 2019 bili na Dunaju. Spremljali so nas razredničarka prof. Demšar in razrednik prof. Kert ter prof. Gasser in prof. Kumer. Prespali smo v mladinskem domu Hirschengasse, ki je zelo blizu ulice Mariahilferstraße in podzemne železnice.

Vsek dan smo si ogledovali dunajske znamenitosti, kot so različni muzeji, palača Schönbrunn, stadion in živalski vrt. Med drugim smo si ogledali tudi dunajsko letališče in imeli ogled mesta z avtobusom, v četrtek zvečer pa smo prisluhnili muzikalno "I am from Austria".

V petek popoldne smo se z veliko novimi spomini in izkušnjami odpravili nazaj domov. Hvala!

Ema Pregelj, 2.A

Vom 4. bis 8. Februar 2019 waren wir, die SchülerInnen des 2.A und 2.B Jahrgangs, in Wien. Begleitet wurden wir von den Klassenvorständen Prof. Demšar und Prof. Kert sowie den Professoren Gasser und Kumer. Unser Quartier haben wir in der Jugendherberge Hirschengasse im Zentrum Wiens bezogen. In dieser Woche besuchten wir die Universität Wien, das österreichische Parlament, den Zoo sowie das Schloss

Elefanten-Reiten vor dem Naturhistorischen Museum ...

Schönbrunn und den Flughafen Schwechat. Außerdem durften wir an einer interessanten Stadtrundfahrt teilnehmen und besichtigten auch verschiedene Museen sowie den Backstage Bereich des ORF. Am letzten Abend besuchten wir das Raimund Theater und schauten uns das Musical „I am from Austria“ an. Unsere freie Zeit verbrachten wir mit Shoppen auf der Mariahilferstraße. Mit vielen neuen Erlebnissen und Eindrücken im Gepäck traten wir am Freitag nachmittag unsere Heimreise an. Danke für die tolle Wien-Woche!

Christiane Andrechs, Viktoria Jug, Lara Koitz, Lea Košir, Victoria Krištof, Tamina Oraže, 2.A

Siamo stati a Vienna dal 4 all'8 febbraio 2019 con i compagni di classe. Abbiamo preso il treno e siamo arrivati a Vienna a mezzogiorno. Abbiamo dormito in ostello in via Hirschen-gasse. Durante la settimana abbiamo visto tanti posti nuovi e belli. Abbiamo visitato il museo di storia naturale, il museo della tecnica, l'aeropor-to, il castello di Schönbrunn e l'università e sia-mo andati anche allo zoo e allo stadio. Spesso abbiamo passeggiato per le vie del centro, ab-biamo guardato le vetrine e abbiamo fatto shopping. È stata una settimana bellissima! Gra-zie!

Damjan Smrtnik, 2.A

ORF-Backstage: Die neuen Stars am Fernsehhimmel ...

Na kavo v Trst!

V četrtek, 27.6.2019 smo se učenci 2.A in 2.B letnikov v spremstvu razrednikov dobili ob 7:45 pred šolo in štartali proti Trstu. V avtobusu smo se imeli super in atmosfera je bila pozitivna. Poslušali smo glasbo in se veselili prihoda v Trst. V Trstu smo se najprej se ustavili v pražarni kave Primo Aroma s.r.l., ki jo vodi slovenski lastnik Fabrizio Polojaž. Trst slovi od nekdaj kot center kave in njene predelave oz. praženja. Vsi večji prodajalci kave kot Illy, Hausbrandt idr. imajo tam svoje pražarne, saj je transport zrn po morski poti najbolj primeren za kavo. V pražarni sta Fabrizio in njegov partner razložila nastanek kave in podjetja.

Povedla sta nas po proizvodnji pražarne in pokazala stroje za predelavo kave, vse od začetka, ko prispe kava iz različnih držav in do kave iz avtomata. Kava pri praženju zgubi pribl. 20% svoje teže (ker vлага izhlapi). Zvedeli smo, da za kavo espresso ne potrebuješ vrele vode, temveč vodo

vročo med 88-92° Celzija, ki se pritisne z 9 barov pritiska skozi svežo mleto kavo. Vsebuje najmanj kofeina, ker se kofein tvori sorazmerno s količino vode.

Potem smo se odpravili proti centru mesta in imeli voden ogled s simpatičnim vodičem Karлом Mezgecem. Zaradi vročine smo imeli vodenje na avtobusu, vodič nam je pokazal nekaj znamenitosti in povedal veliko zanimivega o Trstu, odpravili smo se tudi do cerkve, kjer je včasih bil val Primoz Trubar, izvedeli smo, da živi tukaj 30.000 Slovencev in še mnogo več zanimivosti. Po končanem vodenju smo se odpravili še na plažo, kjer smo se nekateri kopali in šli na kosilo in sladoled. Po kopanju smo se počasi odpravili domov v Celovec in tam prispeli okoli 19.00 ure.

Meni se je ta izlet zdel zelo super, ker sem spoznal malo bolje Trst in ker sem izvedel veliko o kavi.

Nik Pačarić, 2.B

V pražarni / In der Kaffeerösterei

Steuerberatung / Davčno svetovanje TPA

Dr. Michael Knaus und Mag. Klaus Scheder sind hochrangige Mitarbeiter der Steuerberatung TPA in Ljubljana und Klagenfurt.

Sie präsentierten unseren Schülerinnen und Schülern der 4. und 5. Jahrgänge die Herausforderungen und interessanten Perspektiven, die mit Tätigkeiten im Bereich der Steuerberatung und Unternehmensberatung verbunden sind. Auf diesem Gebiet gibt es – insbesondere für gut ausgebildete HAK-Absolventen – sehr gute berufliche Chancen. Unsere Schüler und Schülerinnen können bei der Steuerberatung TPA auch einen Teil ihres Pflichtpraktikums absolvieren. Die TPA ist sowohl im Inland als auch im Ausland ständig auf der Suche nach engagierten Mitarbeiterinnen und Mitarbeitern mit guten Sprachkenntnissen.

V torek, 5. februarja 2019, sta našo šolo obiskala dva izkušena davčna svetovalca.

Prvi je dr. Michael Knaus, ki je zaposlen pri TPA v Ljubljani kot strokovnjak za davčno svetovanje finančnim institucijam ter malim in srednje velikim podjetjem. Mag. Klaus Scheder pa je vodja pisarn TPA v Šmohorju, Celovcu in Beljaku ter direktor pri TPA v Ljubljani. Davčno svetovanje TPA je zastopano v 12 evropskih državah in zaposluje nad 1500 sodelavcev. To podjetje nudi našim absolventkam in absolventom – predvsem zaradi dobrega znanja slovenštine in nemščine – odlične možnosti zaposlitve in nadaljnje poklicne izobrazbe.

Mag. Klaus Scheder

Dr. Michael Knaus

Welttag der Bienen

Am 20. Mai, dem Welttag der Bienen, fand in der Aula eine Veranstaltung mit Vortragenden statt, welche die SchülerInnen in die Welt der Bienen führten.

Unter anderem sprach Janko Pečnik über die Imkerei in Kärnten sowie über Janez Sumper und dessen Buch Slovenski Bučelarček. Der junge Imker Tadej Čertov führte einige Gründe für das Bienensterben an und stellte den intelligenten Bienenstock „BeeSaver“ vor, der mithilfe von Sensoren die Veränderungen im Bienenstock wahrnimmt und mittels einer Web-Applikation dem Imker zur Verfügung stellt. Aleš Rodman vom Imkerverband in Slowenien betonte die Bedeutung der Bienen, die neben der Bestäubung und Honigproduktion auch noch weitere in der Medizin einsetzbare Produkte erzeugen.

Schaubienenstock

Ignacija Fridl Jarc stellte abschließend dem Publikum die zahlreichen Erwähnungen von Bienen in der Literatur vor.

Nach den Vorträgen hatten alle Teilnehmenden die Möglichkeit, sich ein Bienenvolk im Schau-bienenstock anzusehen und einige köstliche Honigprodukte zu probieren.

prof. Tatjana Feinig

Čebelji izdelki

Prireditev ob svetovnem dnevu čebel

Ob letošnjem svetovnem dnevu čebel, 20. maja 2019, je vabil Generalni konzulat RS v Celovcu v sodelovanju s KKZ in SNI Urban Jarnek na prireditev, pri kateri so popeljali mlade v svet čebel.

Po pozdravnih besedah generalnega konzula RS v Celovcu Milana Predana je spregovoril Janko Pečnik o Janezu Sumperju in njegovi knjigi Slovenski Bučelarček. Predstavil je čebelarstvo na Koroškem in ocenil, da je v deželi okoli 250 slovenskih čebelarjev, ki pa niso organizirani v skupno društvo. Dr. Janko Pečnik, koroški predstavnik čebelarjev, je opozoril na dejstvo, da so čebele danes ogrožene in da je treba poskrbeti za čebelam naklonjeno naravo. Čebelji proizvodi so zelo zdravi za človeka, z zdravljenjem s pomočjo čebeljih izdelkov pa se ukvarja nov poklic - apiterapevt.

Obstaja tudi čebelarska akademija, ki temelji na znanstvenih doganjajih slavnega slovenskega čebelarja Antona Janše, ki je bil glavni čebelarski mojster na cesarskem dvoru na Dunaju za časa

Marije Terezije. Govornik je opozoril na dejstvo, da so pred nedavnim pritrdirli spominsko ploščo za Antona Janšo na Dunaju, pa tudi nekdanjemu župniku v Skočidolu/Gottesthal, Janezu Sumperju, so odkrili spominsko ploščo, saj je prav on izumil poseben nalagalni panj za čebele.

Nato je Tadej Čertov predstavil inteligentni panj, ki s pomočjo senzorjev zazna spremembe v panju in te sporoči čebelarju na mobilni telefon. Podpredsednik Čebelarske zveze Slovenije Aleš Rodman je dejal, da čebele zmorejo še več kot nujno potrebno oprševanje cvetov in pridelavo strdi, saj so njihovi pridelki in izločki koristni tudi v zdravstvu. Ignacija Fridl Jarc iz Slovenske matice je spregovorila o čebelah v besedilih, posebej o knjigi Čebela na cvetu in v svetu. Povedala je, da so čebele omenjene že pri Juriju Dalmatinu in v Slavi vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvazorja.

Ob koncu prireditve so si dijaki lahko ogledali čebeljo družino in opazovalnem panju in poskusili medene dobrote.

prof. Tanja Čertov

Die SchülerInnen entdecken die Welt der Bienen.

Uspešni prodajalec

V sredo, 14.11.2018, smo se po drugi šolski uri skupaj s profesorji odpravili proti Mladinskemu domu, kjer smo se udeležili predavanja z naslovom Prodaja je osvajanje.

Predavatelj g. Matjaž Kovačič nas je prijetno pozdravil in nam ob začetku obrazložil nekaj osnovnih pojmov. Skladno z naslovom predavanja je tudi on nekajkrat poudaril, da prodaja JE osvajanje. Beseda je tekla predvsem o osvajanju - bodisi dekleta, delodajalca ali kupca. Princip je isti pri vseh treh, le cilji se razlikujejo in posle-

dično tudi različna sporočila. Predavatelj je tudi poudaril, da je za to osvajanje treba imeti tudi določene izkušnje, pravilno filozofijo in, kar je najpomembnejše, odnos do prodaje. Matjaž Kovačič je z nami delil tudi svoje karierne izkušnje in nam dal kar nekaj praktičnih nasvetov, ki bi nam lahko v prihodnosti prišli zelo prav. Predstavil nam je tudi nekaj "prodajnih zvijač" ob katerih smo se tudi pošteno nasmejali.

Matej Klepić, Martina Velkova, 3.C

Gospa Dragana Laketić je v imenu Slovenske študijske knjižnice pozdravila mlado občinstvo.

Jezikovni teden v Ljubljani

Intensives Sprachenlernen in Ljubljana

Od 4. do 8. februarja smo se nekateri dijaki prvih razredov Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu odpeljali v Ljubljano na jezikovni tečaj slovenščine. Tam smo doživeli mnogo zanimivih stvari in preživeli lep čas.

Dopoldne in popoldne (od 9. do 16. ure) smo izpopolnjevali naše znanje slovenščine pri tečaju na univerzi. Učili smo se slovničo, pravopis, poslušali slovensko glasbo in igrali igre. Po pouku smo imeli pester program. Ogledali smo si znamenitosti Ljubljane, reševali zapletene ugane v sobi pobega, si v kinu ogledali slovenski film in bili smo tudi v trampolinskem parku. V petek je bil kulturni praznik in smo koristili prosti čas za ogled Muzeja iluzij in obisk Ljubljanskega gradu. Skupni čas v Ljubljani nam je bil zelo všeč, izboljšali smo si znanje slovenščine in s prijatelji in sošolci preživeli lep čas.

Tom Oberhauser, 1.A

Pred Cankarjevim domom v Ljubljani

Wir, die SchülerInnen der ersten Jahrgänge, verbrachten die Woche vom 4. bis 8. Februar in Ljubljana, wo wir unsere Sprachkenntnisse beim Slowenischkurs an der Universität in Ljubljana vertieften.

Beim Sprachkurs an der Universität waren wir in zwei Gruppen aufgeteilt und lernten von 9.00 bis 16.00 Uhr die Besonderheiten der slowenischen Sprache. Gemeinsam übten wir die Deklinationen, den richtigen Gebrauch der persönlichen Fürwörter sowie andere sprachliche Feinheiten, unter anderem auch mit verschiedensten Spielen und dynamischen Übungen. Nach dem intensiven Unterricht erwartete uns ein abwechslungsreiches Programm, bei dem wir zunächst mit einem Spaziergang und dann mit einer Schnitzeljagd die Stadt kennenlernen. Im Escaperoom duellierten wir uns in zwei Gruppen. Im Kino schauten wir uns einen slowenischen Animationsfilm an und anschließend besuchten wir auch den Trampolinpark. Am Freitag war in Slowenien Kulturtage und wir konnten den kostenlosen Eingang in die Museen nutzen, um das Museum der Illusionen zu besuchen und die Burg zu besichtigen. Am Nachmittag kehrten wir bereichert mit neuem Wissen und vielen schönen Erinnerungen nach Klagenfurt zurück.

Olga Krušič, 1.A

Erfolgreich aus dem Escaperoom geflüchtet

Intensivsprachwoche an der Universität Klagenfurt Jezikovni teden v Celovcu

Vom 4. bis 8. Februar besuchten wir, die SchülerInnen der ersten Jahrgänge, einen Intensivsprachkurs an der Universität Klagenfurt. Dort nahmen wir jeden Vormittag von 8:00 bis 12:20 Uhr am Deutschunterricht teil.

Am ersten Tag wurden wir aufgrund unserer Deutschkenntnisse in drei Gruppen eingeteilt und lernten jeden Vormittag viel Neues, auch in Form von Gruppenarbeiten und verschiedensten Spielen. Nach den Unterrichtseinheiten hatten wir ein abwechslungsreiches Nachmittags-

programm. Bei der Führung durch Klagenfurt erhielten wir einige interessante Informationen über die Geschichte der Stadt und deren Besonderheiten. Ein weiterer Programmpunkt war ein Kinobesuch, wo wir uns den Film „Juliet naked“ ansahen. Wir probierten auch unsere Geschicklichkeit bei einem spannenden Bowlingspiel.

Am Freitag bekamen wir nach dem Unterricht eine Teilnahmebestätigung sowie unsere Semesterzeugnisse und starteten bereichert in die Semestferien.

Marko Martić, 1.A

Dijaki 1.A in 1.B s profesoricama pred celovško univerzo

V ponedeljek, 4. februarja, je polovica prvih letnikov Dvojezične zvezne trgovske akademije odšla na univerzo v Celovcu, kjer smo se učili nemščino do petka, 8. februarja.

V ponedeljek smo se zbrali pred univerzo, kjer so nas učiteljice razdelile v skupine. Univerza je bila urejena in profesorice so bile prijazne. Pouk smo imeli vsak dan od 8.00 do 12.15 ure. Po tečaju smo se odpravili v mesto, kjer smo imeli čas za kosilo in počitek. Nato so sledile popoldanske dejavnosti. Ogledali smo si mesto Celovec in iz-

vedeli veliko novih informacij o zgodovini Celovca in preteklosti posameznih stavb. Obiskali smo tudi kino, kjer smo si ogledali nemški film ter igrali bowling. Pri tečaju na univerzi smo se vsak dan veliko učili – pogovarjali smo se, predelali slovnična pravila in učno snov ponavljali z različnimi igrami.

Zadnji dan smo po končanem pouku dobili šolska obvestila in se po končanem semestru odpravili v semesterske počitnice.

Vita Rožen in Ajna Nanić, 1.A

Ogled mesta Celovec

V ponedeljek, 4.2.2019, smo si dijaki 1.A in 1.B letnika skupaj z našima profesoricama nemščine, Pamela Glušič in Lauro Ortner, ogledali mesto Celovec.

Dogovorjeno je bilo, da se vsi zberemo ob 14:50 na Starem trgu (Alter Platz). Ko smo bili vsi zbrani, sta profesorici še enkrat preverili, ali smo res vsi prisotni. Vodičke ob dogovorjeni uri še ni bilo in nanjo smo morali čakati kar nekaj časa, a mi smo se medtem dobro zabavali. Poslušali smo glasbo, peli in plesali, se igrali na igralah, ki so praviloma namenjena majhnim otrokom in se slike (kar poglejte si naše slike J, ki smo jih priložili kot dokaz zabavnega popoldneva). Po dobrni urici čakanja je vodička le prišla. Voden ogled Celovca je trajal slabo uro. Vodička nam je povedala veliko zanimivih stvari o Celovcu. Tako smo med drugim izvedeli legendo o nastanku Vrbskega jezera, in sicer o znamenitem Wörtherseemandl. Poleg tega smo v »Landhaushof« v »Wappensaal« videli tudi t.i. knežji kamen, kjer so v preteklosti ustoličevali karantanske kneze. Ogledali smo si tudi nekaj drugih znamenitosti mesta kužno znamenje – Pestäule, Lindwurm – simbol mesta Celovec, ki stoji na Novem trgu (Neuer Platz) Kiki-Kogelnik-Platz, Goldene Gans, Stari in

Novi trg – Alter und Neuer Platz. Naša zadnja postaja je bil Novi trg – Neuer Platz, kjer smo видeli mogočni kip Marije Terezije, ki je »kriva«, da danes vsi obiskujemo šolo. Na Novem trgu stoji tudi že prej omenjeni simbol mesta Celovec, t.i. Lindwurm. Na tej točki se je naš ogled končal, poslovili smo se in vsak je lahko odšel domov oziroma večina v dom.

Kljub začetnemu dolgemu čakanju na mrazu in nato še sprehodu po mestu, nam je to popoldne v družbi obeh profesoric hitro minilo in imeli smo se ne glede na vse začetne zaplete zelo lepo.

Nina Hozjan in Ira Jusufagić, dijakinja 1.B

Am Montag, dem 4.2.2019 haben wir, die SchülerInnen der 1.A und 1.B gemeinsam mit unseren Professorinnen für Deutsch, Pamela Glušič und Laura-Marie Ortner, eine Stadtführung durch die Landeshauptstadt Klagenfurt gemacht.

Es wurde der Treffpunkt um 14.50 am Alten Platz ausgemacht. Nachdem alle angekommen waren, überprüften unsere Professorinnen noch einmal die Anwesenheit der Schüler. Da unsere Stadtführerin zum vereinbarten Zeitpunkt nicht

eintraf, mussten wir ziemlich lange auf sie warten. Aber trotz Kälte vergnügten wir uns mit unseren beiden Professorinnen in der Zwischenzeit hervorragend. Um uns die Langeweile während des langen Wartens zu vertreiben, hörten wir Musik, sangen, tanzten und spielten auf den Spielgeräten am Alten Platz, die dort eigentlich für kleine Kinder aufgestellt wurden. Nach mehr als einer Stunde kam endlich Frau Wakounig, die die ca. einstündige Stadtführung durchführen sollte.

Die Tour durch Klagenfurt begann bei der Pest säule, wo ein kurzer Streifzug durch Klagenfurts Geschichte erzählt wurde. Von dort aus gingen wir zum ältesten urkundlich erwähnten Gebäude der Stadt, zum Haus der „Goldenen Gans“. Anschließend machten wir uns auf den Weg zum Landhaushof, wo wir nochmals weit in die Geschichte zurückblickten und von außen einen Blick in den Wappensaal werfen durften, wo auch der berühmte Fürstenstein steht, der zu

den wichtigsten Zeitzeugen des Landes zählt. Vom Landhaus in Richtung Alter Platz blieben wir beim Kiki-Kogelnik-Brunnen stehen und bewunderten das moderne Kunstwerk. Von dort aus gingen wir durch die erste Fußgängerzone Österreichs, in der sogenannten Kramergasse. Dort wurden wir auf die aus Mosaik im Boden eingearbeiteten Wappen der Partnerstädte Klagenfurts aufmerksam gemacht. Eine Gasse weiter, am Dr.-Arthur-Lemisch-Platz, wurde uns die Legende des berühmten Wörthersee Mandls erzählt. Die letzte Station unserer Stadtführung war am Neuen Platz, wo auch ein künstlerisch wertvolles Denkmal an die große österreichische Kaiserin Maria Theresia erinnert. Ihr gegenüber steht das Wahrzeichen Klagenfurts – der Lindwurm. Mit der Lindwurmsage endete hier auch unsere Stadtführung und somit ein ereignisreicher Tag unserer Sprachwoche in Klagenfurt.

Nekateri dijaki iz 1.B s profesoricama na Starem trgu

Obisk judovske mladine

V torek 15. 1. 2019 so obiskali Dvojezično trgovsko akademijo mladi iz dunajske judovske skupnosti IKG (Israelitische Kultusgemeinde Wien).

V svojih izvajanjih so predstavili dijakinjam in dijakom vsakodnevno življenje Judov na Dunaju,

praznike in obrede ter izzive, s katerimi se pogosto srečujejo. Z velikim zanimanjem so dijakinje in dijaki spraševali tudi o prehrani, verskih pravilih in potovanjih v Izrael. Srečanje z njimi je bilo zelo prisrčno in je odpiralo pot za prijateljstvo.

prof. Hanzej Rosenzopf

Dijaki so diskutirali ...

in poslušali ...

Gruppenbild mit Gästen

Državni zbor Republike Slovenije na obisku

V četrtek, 28. februarja 2019, je obiskala našo šolo delegacija Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Ravnateljica Slovenske gimnazije Zalka Kuchling in ravnatelj Dvojezične TAK Hanzi Pogelschek sta izrekla dobrodošlico visokim gostom, predstavnikom Republike Slovenije. Pod vodstvom generalnega konzula Milana Predana in konzulke Jasne Goličič Bakovnik se je delegacija Republike Slovenije,

katero so počastili s svojo navzočnostjo Evropska poslanka Ljudmila Novak, Roman Gruden za Zavod za šolstvo RS in drugi predstavniki. Člani delegacije so se seznanili z ustrojem in delovanjem obeh izobraževalnih ustanov s slovenskim učnim jezikom in se srečali tudi z zastopniki dijakov obeh šol. Pogovor je potekal v konstruktivnem vzdušju.

Visok obisk zastopnikov Republike Slovenije na naši šoli

Jesen je odličen čas za pohode! Wo der Herbst am schönsten ist!

Takoj po 1. uri pouka smo se v septembru z 2.AB letnikoma podali na Celovško kočo. Nič lažje kot to!”, so se nekateri širokoustili. Pot ni bila najtežja, vendar smo vsi zadihani prispevili na naš cilj. Nagrajeni smo bili s soncem, s sanjskim razgledom in s hrano ter pijačo

Die Jahrgänge 2.AB unternahmen im September im Zuge des Sportunterrichts eine Wanderrung zur Klagenfurter Hütte. Bunt gefärbte Blätter, die warme Sonne und die Ruhe begleiteten uns bis zu unserem Ziel. Trotz der Anstrengung genossen wir die Aussicht, die sich uns beim Gipfelhaus bot. Mag. Tanja Voggenberger

Naši občutki...

Evelyn Wravor

Kondition für den Maturaball Kondicija za maturantski ples

Am 26.10.2018 sind wir, die Maturanten und Maturantinnen der Zweisprachigen BHAK, zur Koschuta-Hütte gewandert. Das perfekte Wetter war eine zusätzliche Motivation bis zur Hütte zu gelangen. Team-Building und warme Suppe erwarteten uns dort. Auch bei diesem Turnunterricht hatten wieder alle sehr viel Spaß.

Mina Jašarević, 5.A

Dne 26. 10. 2018 smo se maturanti in maturantke Dvojezične zvezne trgovske akademije odpravili na kondicijski pohod do koče na Košuti. Lepo vreme nam je dalo veliko motivacije. Na vrhu smo se igrali skupinske igre (team building) in pili čaj. Na športnem dnevu smo se imeli zelo lepo in dobili smo tudi kondicijo za prihajajoči maturantski ples.

Ajda Oblak, 5.A

Kraft tanken auf dem Weg zum Koschuta-Haus

Rekreacija – šport – medsebojno druženje ...

Z obema prvima letnikoma smo se na sončno sredo popoldan v septembru podali in adrenalinski park Čepe, kjer smo bili deležni posebne vrste doživetja in zabave. Premagovali smo same sebe, preizkušali meje vzdržljivosti na visokih in nizkih vrveh z alpinistično opremo. Z medsebojnim zaupanjem smo premagovali ovire, svoj strah in sami ocenjevali zahtevnost nalog. Vse to smo opravljali z obilo zabave, vznemirjenja in smeha.

HOCH – HÖHER – AM HÖCHSTEN ...

Die beiden ersten Jahrgänge besuchten an einem Mittwochnachmittag im September den Waldseilpark Tscheppaschlucht. Mit gegenseitiger Hilfe haben alle ihre Herausforderungen ge-

meistert, was bedeutete, dass sie sich aufeinander verlassen mussten, ihre Grenzen ausloteten, ihre Furcht besiegten und selbst die Anforderungen im Vornherein bewerteten. Alle diese Aufgaben wurden mit viel Freude, Aufregung und Lachen bewältigt.

Mentalni trening – Mentaltraining macht Schule

Seminar „mentalni trening“ je potekal dva dneva v Šentjanžu v Rožu / St. Johann im Rosental. Pri seminarju so dijaki in dijakinje trgovske akademije spoznali, kako lahko pozitivno razmišlanje vpliva na naše življenje. Poleg teoretičnega znanja so se dijaki in dijakinje naučili tehnik, ki jim pomagajo v življenju. V Šentjanžu so se v odmorih lahko tudi športno udejstvovali. Vzdušje je bilo enkratno.

Das Seminar „Mentaltraining macht Schule“ fand dieses Jahr wieder in St. Johann im Rosental statt. Die Schüler und Schülerinnen der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie lernen in Einzel- bzw. Gruppenarbeiten, wie man sein eigenes Leben positiv gestalten kann. Die Atmosphäre beim Seminar war ausgezeichnet.

Prof. Manuel Oraže

Kdo pa je to na plezalni steni?

Mi športniki v Toskani

Sedem dni smo se 3.ABC športno, kulturno in jezikovno podili po Toskani. Čeprav je bilo vreme dokaj slabo, smo se vsak dan smejalni, peli in veliko doživelji. Nekaj ne-pozabljivih utrinkov, za katere so odgovorni prof. Urban, prof. Hribar in vodja tedna, prof. Voggenberger, si lahko ogledate spodaj.

Vtisi iz športnega in kulturnega tedna v Italiji

Sport- und Kulturwoche in der Toskana

Am Sonntag, dem 19. Mai 2019, machten sich die Schülerinnen und Schüler der 3. Jahrgänge unter der Leitung von Frau Prof. Voggenberger auf den Weg nach Italien. Ziel der siebenstündigen Busreise war Forte dei Marmi in der Toskana.

Obwohl das Wetter nicht immer mitspielte, waren alle Beteiligten mit Freude bei der Sache: Die tägliche Morgengymnastik am Pool bzw. die Laufrunde zum Strand ließ sich niemand entgehen. Manche wagten danach sogar einen Sprung ins (doch noch etwas kühle) Meer! Bei einer Fahrradtour nach Viareggio und einer Wanderung in den Cinque Terre bot sich die Gelegenheit, Land und Leute besser kennenzulernen.

Doch nicht nur Sport stand auf dem Programm: Auch die Sehenswürdigkeiten dieser wunderschönen Region wurden besichtigt. In Florenz konnten die Schülerinnen und Schüler während der Stadtführung auf den Spuren der Medici wandeln und in San Gimignano den wunderschönen mittelalterlichen Stadt kern bewundern. Besonders beeindruckend war für viele die Stadt Pisa, deren Wahrzeichen, der Schiefe Turm, zum beliebtesten Fotomotiv der Reise wurde.

Prof. Andrea Urban

Morgengymnastik am Strand

Maturantski ples Maturaball 2018

Medene dobre

Novice, 24. 5. 2019

Svetovni dan čebel na Slovenski gimnaziji in DTAK

Na pobudo Slovenije so Združeni narodi razglasili 20. maj, rojstni dan začetnika modernega čebelarstva Antona Janše, za svetovni dan čebel. Slovensko slavlje je bilo letos tudi v Celovcu.

Celovec Čebelica Maja spremila – vsaj evropsko – mladino od mladih nog naprej. Čebele pa so doma tudi v slovenski ortoški literaturi. In tudi v svetopisemskih besedilih ter celo v vrhunski antični filozofiji.

O tem – širokem polju čebel – je minuli četrtek spregovorila, dijakom Slovenske gimnazije in Dvojezične trgovske akademije tajnica Slovenske matice Ignacija Fridl, ko je v osrednji slovenski izobraževalni ustanovi na Koroškem potekala proslava ob svetovnem dnevu čebel. Nenjo sta skupaj z Generalnim konzulatom Republike Slovenije v Celovcu vabila Krščanska kulturna zveza in Slovenski nadopisni institut Urban Jarmik.

Kot je povedala Fridlova, so čebele omenjene že pri Juriju Dalmatinu, piscu leta 1584 iz-

danega prvega celotnega prevoda Svetega pisma v slovenščino. Janez Vlajkard Valvazor jih je v svoji znamneniti Slavi vojvodine Kranjske sicer uvrstil med mrčes, povhvalno pa se je izrazil o medicini, alkoholni pijači, ki jo bila cenjena že pri starih Slovanih. O čebelah je pisal Fran Levstik, ki je njihov panj primerjal z republiko, podobno kakor antični grški filozof Aristotel, ki je menil, da je čebelji panj podoba človeške družbe. Marljinim čebeljam je stevilne pesmice posvečeni tudi Oton Zupančič v svoji do danes priljubljeni zbirki Mehurčki. In nasprost je slovenski človek čebele od nekdaj cenil tako močno, da so ranj edine živali, za katere pravi, da umrejo in ne poginejo, je še opozorila tajnica Slovenske matice, ustanove s 155-letno

Tadej Čertov je predstavil sistem za nadzor čebeljega panja s pomočjo senzorjev.

tradicijo.

Podpredsednik Čebelarske zveze Slovenije Aleš Rodman je dejal, da čebele zmonejo še več ko mnijo potrebno opravljanje cvetov in pridelavo strdi. Njihovi pridelek in izločki so koristni tudi v zdravstvu, v Sloveniji pa apiterapija, zdravljenje s pomočjo čebel verjetno že kmalu tudi uradno priznana terapija, je sporočil. O čebelarstvu na Koroškem je

solski mladini predaval Janko Pečnik in ocenil, da je v deželi okoli 250 slovenskih čebelarjev, ki pa niso organizirani v skupno društvo. Tadej Čertov pa je predstavil sistem za nadzor dogajanj v čebeljem panju s pomočjo senzorjev.

Svetovni dan čebel 20. maja je Organizacija združenih narodov razglasila pred dvema letoma na pobudo Slovenije, lahni so ga privič obhajali.

Wirtschaft & Technik

ZWEISPRACHIGE HAK. Fit4challenges - HakTak goes green technology.

Wirtschaft - Umwelt - Technik: Die zweisprachige Bundeshandelsakademie Klagenfurt ist eine einzigartige Ausbildungsstätte für grenzüberschreitende Wirt-

schaftskompetenz und Kooperation in Europa. Unsere umfassende Wirtschaftsausbildung inklusive SAP kombiniert die Sprachen des Alpen-Adria-Raumes. Unsere AbsolventInnen kommuni-

zieren zumindest viersprachig. Mit Sport, kreativem Gestalten & Design und Europaprojekten sowie einem Pflichtpraktikum im In- und Ausland (Erasmus+) werden unsere SchülerInnen zu fach- und sprachkompetenten, kreativen und engagierten Persönlichkeiten und gesuchten Mitarbeitern in der Wirtschaft. Einzigartig in Kärnten sind unsere Ausbildungsschwerpunkte „Management für Umwelt und Energiewirtschaft“ sowie „Umwelttechnik“, die in Kooperation mit regionalen Unternehmen und in Labors und Werkstätten der HTL 1

Lastenstraße in Klagenfurt gestaltet werden.

KONTAKT

Zweisprachige
BHAK Klagenfurt
Dvojezična zvezna
trgovska akademija
Celovec
Prof.-Janežič-Platz 1
9020 Klagenfurt
T +43 463 382400
bhak-klu-zweisprachie
lsr-klu.gv.at
www.hak-tak.at

weekend
Jänner 2019

HAK-Schüler zeigten Porträts der Ermordeten

WERNER BRAUN

KLAGENFURT

„Opfer der Verbrechen werden nie vergessen“

Im Klagenfurter Burghof wurde der Kärntner Opfer des NS-Regimes gedacht.

Es passierte fast auf den Tag genau vor 76 Jahren. Am 29. April 1943 wurden 13 Kärntner Slowenen von den Nationalsozialisten zum Tode verurteilt. Unter den Opfern befanden sich Bewohner aus den Gemeinden Ferlach, Zell-Pfarre und Bad Eisenkappel. Nach ihrer Verurteilung wurden alle im „Grauen Haus“ in Wien wegen Hochverrats enthauptet.

Am Freitag wurde der insgesamt 47 Opfer der NS-Justiz in Kärnten gedacht. Sie wurden zwischen 1941 und 1945 am Landesgericht zum Tode verurteilt und hingerichtet. Die Veranstaltung mit anschließendem Gedenkmarsch vom Burghof zum Landesgericht in Klagenfurt wird jedes Jahr vom Verein „Memorial Kärnten/Koroška“ organisiert. Schüler der Han-

delsakademie Klagenfurt zeigten Porträts der Ermordeten. „Wir dürfen die Vergangenheit nicht vergessen“, bekräftigte Obmann Alexander Petritz. Der Burghof, einst Hauptquartier der Gestapo, wurde im Zuge der Gedenkeier zu einem Ort des Erinnerns. Der Gedenkmarsch sei eine Würdigung der Verstorbenen und setze ein starkes Zeichen, so der Veranstalter.

Zudem wurde auch an den Beginn des Zweiten Weltkrieges und die Unterzeichnung der Menschenrechte vor 71 Jahren erinnert. Petritz warnte außerdem „vor dem anstehenden Ustascha-Treffen“ in Bleiburg und forderte einen Verbot seitens der Regierung. **Julia Primus**

Kleine Zeitung, 28. 4. 2019

Fröhlichkeit bei der Eröffnung mit Maskottchen (links), in der NMS 10 und der zweisprachigen HAK

Eine Begegnung, die Herzen bewegt

Die „Inclusia“ brachte zum 17. Mal Schüler und Menschen mit Behinderung zusammen.

VON SIKE FORTSCHNEY

Die Aula der zweisprachigen HAK in Klagenfurt ist zum außergewöhnlichen Begegnungszentrum geworden. Schülerinnen und Schüler basteln gemeinsam mit einer Gruppe von Menschen mit Behinderung aus Slowenien, Österreich und Italien aus Teig Sternchen aus; die Suppeneinlage werden sollen. Die Stimmung ist ungezwungen und fröhlich, gemeinsam wird auch begeistert Tischfußball gespielt. „Die Kommunikation ist kein Problem“, sagen Anja, Damjan und Jasmin, die die In-

kusionsveranstaltung „Inclusia“, die heuer zum 17. Mal mit 680 Schülerinnen und Schülern und 350 Menschen mit Behinderung in Klagenfurt stattfindet, für eine „schöne Idee“ halten. „Wir sehen, wie gut es allen Beteiligten tut, wenn der soziale Aspekt und nicht das wirtschaftliche Denken im Vordergrund steht“, freuen sich Geschichtelehrerin Monika Novak-Sabotnik und Religionslehrer Hansi Rosenzopf. Diese Begegnung bewegt die Herzen.“

Den Eindruck hat man auch in der Neuen Mittelschule 10, die von Anfang an dabei ist und wo heuer ein Bewohner der Wohnin-

gruppe „Inmano 17“ aus Gleisdorf mit seinem Klavierspiel für Aufsehen sorgte. Stefan ist Epileptiker, spielt „nach Gefühl“ und hat sich das zweihändige Spiel selbst beigebracht.

Dann bringt der „Märchenprinz“ von EAV Stimmung in die Klasse, wo gemeinsam eine Lüse zubereitet wird. Die Musik haben die Gleisdorfer mitgebracht, ebenso wie ihre Lieblingsgegenstände, die die NMS-Kinder in einer Riesenschachtel durch Tasten erraten müssen. „Es ist sehr herzlich verbündend“, sagt Sozialbetreuerin Beate Wichtiyam. „Bei uns machen alle begeistert mit“, lobt

Klassenvorsitzende Maria Bauer. Das bestätigen Jacqueline und Marija, die die Begegnung als „Justig“ empfinden und keinerlei Berührungsängste zeigen.

Auf den Erfolg der Veranstaltung, an der bisher 6500 Jugendliche teilgenommen haben, sind Inclusia-Gründer Dieter Klammer und Sozialreferentin Beate Prettner stolz. „Es muss das Bestreben unserer Gesellschaft sein, Menschen mit Behinderung hinein in unsere Gesellschaft zu holen, sie in unserer Mitte akkommen zu lassen“, betonte Prettner. „Inclusia ist das beste Beispiel dafür, wie man das Miteinander stärkt.“

Kleine Zeitung,
11. 4. 2019

TAKŠ menedžment / TAKŠ Management

TAKŠ menedžment je učno društvo na Dvojezični trgovski akademiji. V okviru pouka iz športnega in kulturnega menedžmenta učenci in učenke spoznavajo najpomembnejše društvene dejavnosti.

TAKŠ menedžment je imel 19. decembra 2018 svoj letni občni zbor in skupščina je izvolila iz 4.B letnika naslednje zastopnike društva:

Novo predsedstvo 2018-2019

Predsednik/Obmann: **Dejan Martić**

Podpredsednica/Stv.Obfrau: **Mojca Napečnik**

Podpredsednica/Stv. Obfrau: **Klara Kotnik**

Zapisničarka/ Schriftführerin: **Sara Mesić**

Namestnica zapisničarke/Stv. Schriftführerin: **Ines Marn Đorđević**

Blagajnik/Kassier: **Erik Kos**

Namestnica blagajnika/St. Kassier: **Daša Čeh**

Sekcija za šport/Sportsektion: **Matija Šabeder, Tea Tomasović**

Sekcija za kulturo/Kultursektion: **Ena Osmanović, Nika Wastl**

Marketing.: **Jan Razdevšek**

Das TAKŠ-Management-Team

Termini v šolskem letu 2018/2019

Termine im Schuljahr 2018/2019

SEPTEMBER 2018

06. Direktoren-DB AAU Klgtf
10. opravni in semestrski izpiti in sprejemni izpit / Wiederholungs- und Semesterprüfungen und Aufnahmsprüfungen - Vpisovanje / Einschreibung
11. Maša / Schulmesse (07:45-08:30); pouk Popravní in semestrski izpiti in sprejemni izpit / Wiederholungs- und Semesterprüfungen Konferenca o popravnih in semestrskih izpitih in otvoritvena konferenca / Konferenz über die Wiederholungs- und Semesterprüfungen und Eröffnungs-konferenz
- 12.-14. 3ABK Ekskurzija v München
mag. Tanja Voggenberger, mag. Kolter, mag. Isop

SCHRIFTLICHE REIFEPRÜFUNG / PISNI ZRELOSTNI IZPIT

Herbsttermin 2018 / Jesenski termin 2018

13. BFK/poslovno gospodarska strokovna klavzura (PSK)
14. Deutsch/Nemčina (centralna pisna klavzura)
17. Slowenisch/Slovenščina (centralna pisna klavzura)
18. Englisch/Anglesčina (centralna pisna klavzura)
20. Mathematik/Matematika (centralna pisna klavzura)
12. Projekttag 1AK, 1BK (Lakeside Park/AAU) / projektni dan 1AK, 1BK (CER, IGE)
21. Rok za teme za diplomske naloge / Meldung der Themen und der Teams der Diplomarbeiten
24. Rok za ureditev starih katalogov 2017/18 / Abschluss der Kataloge 2017/18
28. Konec roka za diplomske naloge / Ende der Melde-frist der Diplomarbeiten an Schulbehörde

OKTOBER 2018

01. Abgabe der verbesserten Klausurarbeiten
Termin za oddajo klavzurnih nalog
02. Volitve zastopnikov dijakov v Odbor šolske skupnosti/ Schulsprecherwahlen, mag. Müller, mmag. dr. Urban
04. Konferenca pisna matura 1NT 13:00 (Fl Dr. Vrbinc) (KV-Meldung 1. Jahrgänge) 13:00
05. Srečanje staršev učenkov in učencev I. letnikov / Treffen der Eltern der Schülerinnen und Schüler der I. Jahr-

gänge: prezentacija učnega načrta, info šolski kole-dar, šolske prireditve, predstavitev združenja staršev, predstavitev kolegov v učnih predmetih, teden slo-vensčine in nemščine

- 11.-13. BeSt3 Klagenfurt
12. Kompenzationsprüfungen/kompenzacijski izpiti
- 15.-23. Razstava »Aktualna zgodovina«/Austellung »Leben-dige Geschichte« - Zeitzeugen/Präce časa (g. Lorenz)
16. Foto Schober / fotograf / Fototermin
16. Ustni zrelostni izpit (1. stranski rok) / Mündliche Reife- und Diplomprüfung (1. Nebentermin)
17. Ustni zrelostni izpit (1. stranski rok) / Mündliche Reife- und Diplomprüfung (1. Nebentermin)
18. Predčasni zrelostni in diplomski izpit / Vorgezogene Reife- und Diplomprüfung
25. Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz
30. Wanderausstellung »Kapitalmarkt«

NOVEMBER 2018

10. 26. maturantski ples Dvoježične zvezne trgovske akademije / 26. Maturaball – Casineum Velden
12. Gledališka predstava v Ljubljani, 4AK/4BK
Spremstvo: mag. Tanja Voggenberger, mag. dr. Pamela Glušić
- 14.-15. Semestrski izpiti / Semesterprüfungen
17. Iskrica, Miha Dolinšek, 1AK/1B, CineCity
26. Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz
29. Bekanntgabe der Themenbereiche für RDP 2019

DEZEMBER 2018

07. Dan staršev / Elternsprechtag, 15:00 do 18:00
21. Božičnica – Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz 10:25 in božičnica – učitelji/Weihnachts-feier-Lehrer

JANUAR 2019

08. Predstavitev pedagoške visoke šole, visoke šole in univerze Celovec /Vorstellung der Pädagogische Hochschule, FH Kärnten, Alpen- Adria Universität, 5AK/5BK letnik - Spremstvo: mag. dr. Pamela Glušić

- 10.-11. Semestrski izpit/ Semesterprüfungen
- 14. Govorniški natečaj / Redewettbewerb
Dvojezična zvezna trgovska akademija
- 09.-16. Schriftliche Reife- und Diplomprüfung 2. Nebentermin / Pisni zrelostni izpit -2. stranski rok
- 10. Englisch/Angleščina (centralna pisna klavzura)
- 14. BFK / poslovno gospodarska strokovna klavzura
- 14. Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz
- 15. Matematik/Matematika (centralna pisna klavzura)
- 17. Dan odprtih vrat na TAK / Tag der offenen Tür an der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie
- 18. Dan odprtih vrat na TAK / Tag der offenen Tür an der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie
Obisk : ZG/ZRG za Slovence
- 21. 13:00 Konferenca pisna matura 2. stranski rok / Konferenz nach der schriftlichen Reifeprüfung
2. Nebentermin (dr. Miha Vrbinc)
- 30. Kompensationsprüfungen/kompenzacijski izpit
- 31. Prezentacija/diskuzija - diplomskih nalog - 1. stranski rok/ Präsentation/Diskussion der Diplomarbeiten
1. Nebentermin

FEBRUAR 2019

- 01. Konferenca za 1. semester / Semesterkonferenz (11.30 Uhr)
- 03.-09. Potovanje v Bruselj / Exkursion Brüssel, 3ABK letnik spremstvo: dr. Zwitter-Šlemic, mag. Nina Kropunig
- 04.-08. 2A/2B Wienaktion/Dunajska akcija
vodja: mmag. Demšar, mag. Kert D.
- 04. Mündliche Reife- und Diplomprüfung 2. Nebentermin / ustni zrelostni izpit -2. stranski rok
Semesterske počitnice / Semesterferien
11.02. -16.02.2019
- 04.-08. 1 AK in 1BK intenzivni jezikovni teden (slovenščina - Organizator- Center za slovenščino kot drugi/tuj jezik in Ljubljani mag. Damjana Kern
vodja: mag. Čertov Tanja, spremstvo NN
- 04.-08. 1 AK in 1BK intenzivni jezikovni teden (nemščine - Organizator- Alpe Adria univerza v Celovcu
vodja: mmag. Igerc Christina, spremstvo NN
- 20.-21. Semestrski izpit za vse letnike / Semesterprüfungen für alle Jahrgänge
- 25. Workshop/Mädchenzentrum, 3C

MAREC/MÄRZ 2019

- 14. Fremdsprachenwettbewerb/Govorni natečaj
Englisch: Jan Šeberle 4BK
Italienisch: Tea Jojić 4AK
Italienisch / Englisch Mehrsprachigkeit: Erik Kos, 4BK
- 14.-29. Prezentacija/diskuzija - diplomskih nalog - V. letnik/ Präsentation/Diskussion der Diplomarbeiten
V. Jahrgang
- 15. Abgabe der beurteilten Diplomarbeiten mit Rubrics im Sekretariat / ocenjene diplomske naloge je treba oddati v tajništvu
- 18. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
- 20.-21. Semestrski izpit za vse letnike/ Semesterprüfungen für alle Jahrgänge
- 22. Ende der Upload-Frist für Diplomarbeiten/ zadnji termin za oddajo diplomskih nalog v podatkovni bazi!

APRIL 2019

- 11.-15. Ekskurzija v Krakov 2019 (Šentpeter / TAK): 3A/3B/3C letnik - Spremstvo: mag. Rosenzopf
- 04. Pedagoška konferenca / Pädagogische Konferenz
Konferenca za učbenike / Schulbuchkonferenz
- 12. 7:30 redovalna konferenca 5. letnik / Notenkonferenz 5. Jahrgang
- 24.-26. Prezentacija/diskusija - diplomskih nalog - V. letnik / Präsentation/Diskussion der Diplomarbeiten
V. Jahrgang
Wiederholungsprüfungen vor Klausurprüfung/pravni izpit pred maturo 5ABK 24. - 26.4.2019
- 30. Konec / Ende 5AK/5BK - spričevala / Zeugisse
- 29. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei
lt. Schulautonomie
- 30. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei
lt. Schulautonomie

MAJ/MAI 2019

- 02.-14. Pisni zrelostni izpit / Schriftliche Reifeprüfung -
Termine für AP 2018/19
Ausbildungsschwerpunkte IKT, Sport- und Kulturmanagement, Management für Umwelt & Energiewirtschaft
- 02. BFK/Poslovno gospodarska strokovna klavzura
- 06. Slovenisch/Slovenščina
- 07. Deutsch/Nemščina
- 08. Mathematik/Matematika
- 10. Englisch/Angleščina

14. Italienisch/Italijanščina
15. Abgabe der korrig. Klausurarbeiten 8.00
Direktion/Termin za oddajo korigiranih klavzurnih nalog ob 8.00 uri v ravnateljstvu (D, ENWS, SL, MAM; BFK)
16. Prireditev ob svetovnem dnevu čebel / vabi Generalni konzulat RS v Celovcu v sodelovanju s KKZ in Slovenskim narodopisnim inštitutom Urban Jarnik kraj: Prof.-Janežič trg 1 / avla
- 19.-24. 3AK/3BK Sportwoche/športni teden-TOSCANA mag. Tanja Voggenberger
20. 12:15 Konferenca pisna matura / Konferenz nach der schriftlichen Reifeprüfung (dr. Miha Vrbinc) 13:50 pedagoška konferenca / delavnice
- 27.-29. Kompensationsprüfungen/kompenzacjski izpiti
31. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie

JUNIJ/JUNI 2019

- 12.-14. Strokovna ekskurzija v Slovenijo, 4A/4B. letnik spremstvo: mag. Voggenberger, mag. Kolter
- 03.-06. Ustni zrelostni izpiti / Mündliche Reifeprüfung
14. Slavnostna podelitev spričeval / Feierliche Überreichung der Maturazeugnisse, Mohorjeva
21. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
25. Workshop »Gesunde Schule« / »Zdrava šola«
25. Semestrski izpiti za 2A/2B/2C/3A/3B/4A/4B letnik / Semesterprüfungen für 2A/2B/2C/3A/3B/4A/4B
26. Semestrski izpiti za 2A/2B/2C/3A/3B/4A/4B letnik / Semesterprüfungen für 2A/2B/2C/3A/3B/4A/4B
28. Zaključna konferenca (13:00 ura) / Abschlusskonferenz (13:00 Uhr)

JULIJ/JULI 2019

03. Sprejemni izpiti / Aufnahmsprüfungen
05. Koniec šolskega leta / Schulschluss
- Dienstbesprechung – Zweisprachige BHAK

POMEMBNI TERMINI ZA ŠOLSKO LETO 2019/20 WICHTIGE TERMINE FÜR DAS SCHULJAHR 2019/20

Ponedeljek/Montag, 9. 9. 2019

- 7.45 Vpisovanje in pouk za letnike I.–V.
Einschreibung und Unterricht für den I.–V. Jg.
Popravni izpiti / Wiederholungsprüfungen
Semestrski izpiti / Semesterprüfungen

Torek/Dienstag, 10. 9. 2019

- 7.45 Pouk in šolska maša / Unterricht und Schulmesse
Popravni izpiti / Wiederholungsprüfungen
Semestrski izpiti / Semesterprüfungen
13.30 Otvoritvena konferenca / Eröffnungskonferenz

REIFEPRÜFUNG HERBSTTERMIN**JESENSKI ZRELOSTNI IZPIT**

Schriftlich/pisno: **16. 09. – 27. 09. 2019**
Mündlich/ustno: **14. 10. – 31. 10. 2019**

Kompensationsprüfungen/
kompenzacjski izpiti: **11. 10. 2019**

Petak/Freitag, 29. 11. 2019:

26. Maturantski ples / Maturaball

HAUPTTERMIN REIFEPRÜFUNG GLAVNI TERMIN ZA ZRELOSTNI IZPIT

Schriftlich/pisno: 5. 5. – 13. 5. 2020
Mündlich/ustno: 3. 6. – 3. 7. 2020

SCHULAUTONOME TAGE AVTONOMNI DNEVI

- 04. 11. 2019**
20. 03. 2020
30. 04. 2020
22. 05. 2020
12. 06. 2020

Zahvaljujemo se
vsem inserentom, ker so
s svojimi oglasi prispevali
k izdaji Reporta.

Wir danken allen Inserenten,
Sie haben mit
Ihrer Einschaltung
die Herausgabe dieses
Jahresberichtes
unterstützt!

